HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2013. március 20.)

az Olaszország által a SACE BT S.p.A. vállalat javára 2004-ben és 2009-ben végrehajtott SA.23425 (11/C) (korábbi NN 41/10) intézkedésekről

(az értesítés a C(2013) 1501. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2014/525/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket a fent említett rendelkezéseknek ([1]) megfelelően,

mivel:

I. ELJÁRÁS

(1) A 2007. június 5-én benyújtott és 2007. június 7-én nyilvántartásba vett panasszal a Bizottságot tájékoztatták arról, hogy 2004 májusában a SACE S.p.A. (a továbbiakban: SACE) vállalat 100 millió EUR értékű kezdő tőkeallokációt hajtott végre újonnan létrehozott leányvállalata, a SACE BT S.p.A. (a továbbiakban: SACE BT) javára (a továbbiakban: az első intézkedés).

(2) 2009. november 6-án kelt levelében a panaszos további érveket nyújtott be a panasza alátámasztására, valamint tájékoztatta a Bizottságot egy további intézkedésről, amelynek keretében a SACE 2009-ben viszontbiztosítási fedezetet nyújtott a SACE BT számára (a továbbiakban: a második intézkedés).

(3) Előzetes vizsgálata során a Bizottság felfedezte, hogy a SACE BT a SACE által 2009. június 18-án és augusztus 4-én nyújtott két tőkeinjekcióban részesült (a továbbiakban: a harmadik intézkedés, illetve a negyedik intézkedés).

(4) 2011. február 23-án kelt levelében a Bizottság tájékoztatta Olaszországot, hogy a négy intézkedés tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról határozott (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat).

(5) A Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozata az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ([2]) került közzétételre. A Bizottság felhívta az érdekelt feleket a szóban forgó intézkedésekre vonatkozó észrevételeik előterjesztésére.

(6) A Bizottság csak a SACE vállalattól kapott észrevételeket, amelyek benyújtására 2011. május 5-én került sor. A SACE az észrevételeihez számos igazoló okiratot csatolt, többek között a rövid lejáratú biztosítás működtetése terén a 2005–2008 közötti időszakra vonatkozó, ismételten beadott üzleti tervet, amelyet a SACE állított össze egy külső tanácsadó, a KPMG segítségével, és amelyet az igazgatótanács 2004. május 18-án hagyott jóvá (a továbbiakban: az eredeti üzleti terv); egy külső tanácsadó, a nyújtott kiegészítő szolgáltatásokat meghatározó, 2004. július 7-én kelt levelét (a továbbiakban: a tanácsadói levél); az üzleti tervhez kapcsolódó, 2004. márciusi kiegészítő elemzéseket a kereskedelmi információk olaszországi piacáról, a követelésbehajtás olaszországi piacáról és annak főbb szereplőiről, valamint a közép- és kelet-európai hitelbiztosítási piacról (a továbbiakban: az üzleti terv

([1]) HL C 177., 2011.6.17., 6. o.
([2]) Vö. az 1. lábjegyzettel.

kiegészítései); a 2005–2009-es időszakra szóló üzleti terv 2004. november 19-én jóváhagyott kiigazítását (a továbbiakban: a kiigazított üzleti terv); a 2004. április 28-i és 2004. május 18-i igazgatótanácsi ülés jegyzőkönyvének kivonatait; az Assicuratrice Edile S.p.A. esetleges felvásárlására vonatkozó 2005. májusi üzleti tervet (a továbbiakban: az Assedile felvásárlására vonatkozó üzleti terv); a SACE BT 2009. március 31-i átdolgozott költségvetését; a SACE BT 2010–2011-re vonatkozó, 2009. augusztus 4-i üzleti tervét (a továbbiakban: a 2010–2011-es üzleti terv).

(7) 2011. május 5-én Olaszország benyújtotta válaszát az eljárás megindításáról szóló határozatra.

(8) 2011. június 23-án a Bizottság további információkat kért be. 2011. július 13-án találkozóra került sor az olasz hatóságokkal és a vállalat képviselőivel. E találkozót követően a 2011. június 23-án megküldött információkérés a megbeszélések alapján további kérdésekkel került kiegészítésre. A kiegészített információkérés 2011. augusztus 4-én került megküldésre. 2011. szeptember 15-én kelt levelében Olaszország benyújtotta a választ az információkérésre. A válaszához számos igazoló okiratot csatolt, többek között egy 2003. december 17-én kelt, a rövid lejáratú exporthitel-biztosítás iparosodott piacokon történő működtetése üzleti tervének elkészítésére vonatkozó, üzleti terv összeállítását célzó tanácsadási szolgáltatások nyújtásáról szóló pályázati felhívást tartalmazó levelet (a továbbiakban: a pályázati felhívást tartalmazó levél), egy külső tanácsadó által készített, az Assicuratrice Edile S.p.A. esetleges felvásárlására vonatkozó további dokumentumokat, valamint a 2005 májusától 2008 szeptemberéig a SACE BT igazgatótanácsának a különféle nemzetközi felvásárlási és nemzetközi bővítési lehetőségekre vonatkozóan bemutatott feljegyzéseket.

(9) 2012. január 25-én kelt levelében ([3]) a Bizottság további információkat kért be. Olaszország 2012. március 5-én nyújtotta be a válaszát. A beadványaihoz csatolta még a SACE és annak jogelődje (a Külkereskedelmi Biztosítási Szolgáltatások Intézete – SACE) igazgatótanácsa 2003. november 21-i, 2003. december 3-i, 2004. november 10-i, 2008. április 1-jei, 2008. október 1-jei, 2008. november 28-i, 2009. február 11-i, 2009. április 1-jei, 2009. május 26-i, 2009. július 1-jei és 2009. szeptember 9-i üléseinek jegyzőkönyveit, az Assedile felvásárlására vonatkozó további dokumentumokat, valamint egy összehasonlítást az eredeti üzleti tervben előirányzott pénzügyi mutatók és a tényleges számadatok között.

(10) Mivel Olaszország a korábbi beadványaiban annak bizonyítására összpontosított, hogy az intézkedések nem tartalmaztak támogatást, és csak korlátozott információkat bocsátott rendelkezésre az intézkedések támogatásnak minősülése esetén figyelembe veendő lehetséges összeegyeztethetőségi indokokról, ezért a bizottsági szolgálatok a 2012. február 21-én kelt levelükben ([4]) Olaszországot a támogatás összegyeztethetőségének bizonyítására alkalmas további elemek benyújtására kérték fel.

(11) Olaszország 2012. március 30-án összeállítást nyújtott be a SACE belső dokumentumaiból a 2009-ben végrehajtott intézkedések (a második, harmadik és negyedik intézkedés) a piacgazdasági befektető elvének való megfelelősége bizonyítására. Ezek elsősorban az alábbiakat tartalmazzák:

a) az igazgatótanács 2008. december 10-i ülésének jegyzőkönyve és annak a kockázatkezelés megerősítését célzó szervezeti változásokra vonatkozó mellékletei;

b) a 2009–2012-es időszakra vonatkozó vezetőségi változások összefoglalása;

c) az igazgatótanács 2011. november 24-i ülésének jegyzőkönyve és annak a 2011–2013-as üzleti terv aktualizálására vonatkozó mellékletei; valamint

d) a 2011. év végi állapotot bemutató pénzügyi jelentés.

II. AZ INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA

II.1. A SACE ÉS AZ ÉRDEKELTSÉGE A PIACKÉPES KOCKÁZATOK TERÉN ([5])

(12) A SACE, a SACE BT anyavállalata az olasz állam 100 %-os tulajdonában lévő részvénytársaság. A SACE egy olasz exporthitel-ügynökség. 2004 eleje óta a vállalatot állami szervből az olasz állam 100 %-os tulajdonában lévő részvénytársasággá alakították át. A SACE rövid és hosszú lejáratú, nem piacképes kockázatokat biztosít a rövid lejáratú exporthitel-biztosításról szóló bizottsági közlemény ([6]) (a továbbiakban: az exporthitel-közlemény) értelmében az állam által biztosított kezességvállalással.

([3]) 2012. január 4-én egy előzetes, angol nyelvű levelet küldtek.
([4]) 2012. február 2-án egy előzetes, angol nyelvű levelet küldtek.
([5]) A piacképes kockázatok az alábbi két kritérium szerint vannak meghatározva: i. földrajzi elhelyezkedés (az adós elhelyezkedése az EU-ban és/vagy OECD-államok területén) és ii. időtartam (két évnél rövidebb kockázati időszak).
([6]) HL C 281., 1997.9.17., 4. o. 2013. január 1-jétől kezdődően a Bizottság a rövid lejáratú exporthitel-biztosításra vonatkozó, 2012. december 19-én közzétett új közleményt (HL C 392., 2012.12.19., 1. o.) alkalmazza.

(13) A SACE vállalatra az 1977. május 24-i 227. számú törvény értelmében alkalmazandó kezességvállalást visszaállító, 1998. március 31-i 143. számú törvényerejű rendelet ([7]) 2. cikkének (3) bekezdése értelmében a műveleteket és a biztosítható kockázatokat, többek között a földrajzi lefedettséget a Minisztériumközi Gazdasági Ütemezési Bizottság (Comitato Interministeriale per la Programmazione Economica, „CIPE") határozza meg. A CIPE feladata, hogy minden évben legkésőbb június 30-án megtárgyalja a pénzügyi előrejelzéseket, valamint az egyes kockázatokkal kapcsolatos pénzügyi igényeket, továbbá meghatározza az állami kezességvállalással vállalandó kockázatok általános határait, külön-külön a 24 hónapos lejáratot el nem érő és az azt meghaladó garanciákra.

(14) 1997-ben a Bizottság elfogadta az exporthitelről szóló közleményt, amely előírja, hogy exporthitel-biztosítók támogatására nem nyújtható állami támogatás a piacképes kockázatok tekintetében, valamint azt, hogy az állami exporthitel-biztosítóknak minimális követelményként külön kell kezelniük és elkülönítetten kell könyvelniük a piacképes kockázatokra, valamint az állami számlára vagy kezességvállalással nem piacképes kockázatokra nyújtott biztosításokat, amivel igazolják, hogy piacképes kockázatokra vonatkozó biztosításra nem kapnak állami támogatást. Az exporthitelről szóló közleménynek való megfelelés érdekében a SACE igazgatótanácsa („Consiglio di Amministrazione") 1998. július 7-i ülésén a közvetlen biztosítási szerződések tekintetében a piacképes kockázatokkal kapcsolatos tevékenység (amelyet az adott időpontban annak határoztak meg, azaz rövid lejáratú exporthitel-biztosítás az Unió 15 tagállama, az „EU-15" országok tekintetében) 1998. szeptember 18-i hatályú leállítása mellett döntött.

(15) 2001-ben az exporthitelről szóló közlemény módosításai ([8]) magukban foglalták *többek között* a közlemény 1997-es változatának mellékletében szereplő, valamennyi tagállam nevét tartalmazó listának a felváltását az Európai Unió tagállamaira való általános hivatkozással, hogy az Európai Unió jövőbeni bővítése ne tegye szükségessé a közlemény további módosításait.

(16) Következésképpen 2004. május 1-jén, a tíz tagállam (a továbbiakban: EU-10) csatlakozásakor a nem piacképes rövid lejáratú kockázatok ezen országok esetében piacképes kockázatokká váltak. Ennek eredményeképpen az exporthitelről szóló közleményben a piacképes kockázatok tekintetében megállapított rendelkezések ezt követően alkalmazandók ezekre a kockázatokra.

(17) A (módosításokkal a 2003. november 24-i 326. számú törvénnyé alakított) 2003. szeptember 30-i 269. számú törvényerejű rendelet 6. cikke – amely meghatározta „a Külkereskedelmi Biztosítási Szolgáltatások Intézete – SACE" 2004. január 1-jei hatállyal állami tulajdonú részvénytársasággá (SACE S.p.A.) történő átalakításának szabályait – megállapította a vállalat tevékenységeinek körét, figyelembe véve az adott piac fejleményeit. A 6. cikk 12. bekezdése nevezetesen az alábbiakat írja elő: „A *SACE S.p.a. az uniós szabályokban meghatározottak szerint végezhet piacképes kockázatok biztosításával és azokra vonatkozó kezességvállalással kapcsolatos tevékenységet. Az ilyen tevékenységnek elkülönített könyveléssel kell rendelkeznie az állami kezességvállalás előnyeit élvező tevékenység tekintetében, vagy részvénytársaságot kell létrehozni e célból. Az utóbbi esetben a SACE S.p.a. részesedése egy ilyen vállalatban nem lehet 30 %-nál kisebb [és bizonyos korábban elkülönített alapok] nem használhatók fel a vállalat tőkéjének jegyzéshez. [A piacképes kockázatok biztosításának tevékenysége] állami kezességvállalás előnyeit nem élvezheti.*"

(18) A (14)–(16) preambulumbekezdésekben említett, a jogi keretet érintő változások alapján a SACE a SACE BT létrehozása mellett döntött.

(19) Az uniós szabályoknak való megfelelés érdekében a SACE úgy döntött, hogy elkülönített könyvelést hoz létre és alkalmaz a piacképes kockázatok ([9]) tekintetében az adott kockázatok automatikus piacképessé válásának dátuma (2004. május 1.) és a SACE BT létrehozásának dátuma (2004. május 27.) közötti időszakra (lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (19) preambulumbekezdése alatti 1. táblázatot). A külön számlákon ezekre a tevékenységekre nem került elkülönítésre tőke. A számlák el voltak különítve az olaszországi jogi rendelkezések szerint. Erre a jog szerinti könyvvizsgálók is hivatkoznak a SACE 2004-es éves jelentésében és igazolják, hogy a piacképes kockázatok elkülönített könyvelése 2004 végén lezárult ([10]).

II.2. A KEDVEZMÉNYEZETT, A SACE BT

(20) 2004. május 27-én ([11]), létrejött a SACE BT 100 millió EUR részvénytőkével, amelynek teljes összegét a SACE szolgáltatta, azt követően, hogy a SACE igazgatótanácsa („Consiglio di Amministrazione") 2004. május 18-án

([7]) Ez lehetővé tette a Külkereskedelmi Biztosítási Szolgáltatások Intézete – SACE létrehozását.
([8]) HL C 217., 2001.8.2., 2. o.
([9]) Az elkülönített könyvelés a SACE piacképes kockázatokra vonatkozó biztosításának létrehozásáig történő alkalmazását a SACE már 2003. december 3-án, az eredeti üzleti terv összeállítása kapcsán folytatott megbeszélések során előirányozta. Lásd Olaszország 2012. március 5-i beadványa 11. mellékletének 13. oldalát.
([10]) Lásd az alábbi címen online elérhető 2004-es éves jelentés 68–69. oldalát: http://www.sace.it/GruppoSACE/export/sites/default/download/ar_bilanci/AR_e_bilanci/annual_report2004.pdf
([11]) SACE, éves jelentés, 2004.

jóváhagyta az eredeti üzleti tervet. Ezenfelül a SACE biztosította a SACE BT tartalékaihoz (ún. „Fondo di organizzazione") való 5,8 millió EUR összegű tőke-hozzájárulást ([12]), amelyet a későbbiekben a veszteségek fedezésére használtak fel, például 2004-ben és 2005-ben ([13]). 2004. július 3-án a SACE BT megkapta a biztosítói engedélyét az *Istituto per la vigilanza sulle assicurazioni private e di interesse collettivo – ISVAP* szabályozó hatóságtól, és 2004. október 15-én megkezdte működését.

(21) A SACE BT jelenleg a hitelbiztosítási (2011-ben a biztosítási díjak 54 %-a), a kezességi biztosítási (30 %) és anyagi kárra vonatkozó egyéb biztosítási ágazatokban (13 %) tevékenykedik.

(22) A hitelbiztosítási ágazaton belül a SACE BT az exporthitelről szóló közlemény szerinti „piacképes kockázatok" rövid lejáratú exporthitel-biztosításainak üzletágában tevékenykedik. Továbbá az Olaszországon belüli tranzakciókra is kínál hitelbiztosítást (belföldi kereskedelmi tranzakciók biztosítása). A termékkínálata egy kis részében a SACE BT aktív maradt a rövid lejáratú nem piacképes kockázatok területén is (lásd az 1. táblázatot). Az Olaszország által benyújtott információk szerint ezt a tevékenységet – az egyéb tevékenységekhez hasonlóan – piaci feltételek között, állami kezességvállalás nélkül folytatják.

1. táblázat

A SACE BT hitelbiztosítási kockázatainak földrajzi eloszlása

(%)

	2005 (*)	2006 (*)	2007 (*)	2008	2009	2010	2011
Belföldi, Olaszországon belül	42,5	47,5	55,4	67,3	73	76,7	77,4
Külföldi – piacképes	39,8	46,6	37,4	25,1	21	18,1	17,3
Külföldi – nem piacképes	17,7	5,9	7,2	7,6	6	5,2	5,3

(*) 2005, 2006 és 2007 tekintetében az volt a feltételezés, hogy az OECD-országokban fennálló kockázatok teljes mértékben piacképesek, míg a nem OECD-országokban fennállók nem piacképesek.

Forrás: Olaszország által benyújtott adatok, a SACE és a SACE BT pénzügyi kimutatásai.

(23) A SACE BT kezességi biztosítási üzletága az Assicuratrice Edile S.p.A. (a továbbiakban: Assedile) felvásárlásából fejlődött ki. 2005-ben a SACE BT felvásárlással 70 %-os kezdeti részesedést szerzett az Assedile vállalatban. A felvásárlási folyamat 2005 márciusában kezdődött meg. Az Assedile a kezességi biztosítási üzletágra szakosodott és építőipari kockázatokra kínált garanciákat, 2009 januárjában pedig nevét SACE Suretyre változtatta. A SACE Surety még hátralévő kisebbségi részesedésének felvásárlását követően a SACE BT lett annak kizárólagos tulajdonosa, és a SACE Surety beolvadás útján a SACE BT részévé vált ([14]).

(24) A SACE BT a SACE Servizi S.r.l., kereskedelmi információk megszerzésével és kezelésével kapcsolatos szolgáltatások nyújtására létrehozott vállalat egyetlen részvényese. 2011-ben a SACE Servizi a követelésbehajtási tevékenység folytatását is megkezdte a SACE BT nevében.

(25) A SACE BT belső könyvvizsgálatáért, kockázatkezeléséért és megfelelőségéért felelős osztályok ki vannak helyezve a SACE anyavállalathoz ([15]).

(26) A létrehozása utáni második évben a SACE BT kis mértékű nyereséget könyvelt el, 0,11 %-os sajáttőke-arányos megtérülés (ROE) mellett. Azonban 2007-től (a működésének harmadik évétől) kezdődően veszteségeket könyvelt el (lásd: 2. táblázat).

([12]) Lásd a SACE 2004-es pénzügyi kimutatásaihoz tartozó kiegészítő megjegyzések („Nota Integrativa") 5. és 6. mellékletét, amely bemutatja a SACE és az irányítása alatt álló egységek közötti pénzügyi kapcsolatokat. Ezek a pénzügyi kimutatások bemutatják a SACE BT tőkéjének a SACE által a 2004-es évben biztosított forrásokkal történő fokozatos emelését (a társasági tőke 100 millió EUR összegű emelése, és 5,8 millió összegű egyéb emelés).

([13]) A SACE BT 152 087 EUR összegű (2004 végén) és 1 573 090 EUR összegű (2005 végén) veszteségeit a szervezeti tartalékból (Fondo di organizzazione) fedezték.

([14]) 2009. január 14-én a SACE bejelentette a SACE Surety beolvadását a SACE BT vállalatba. A beolvadást az ISVAP 2008 decemberében engedélyezte. Lásd a SACE 2008-as éves jelentését.

([15]) Lásd a 14. mellékletet – ISVAP: A SACE BT vállalatnál végzett ellenőrzés eredményeinek jegyzőkönyve, 2010. október 11. (Verbale degli accertamenti ispettivi effettuati presso SACE BT, 2010.10.11.), 11. o., Olaszország által 2012. március 5-én benyújtott adatok.

2. táblázat

A SACE BT sajáttőke-arányos megtérülése

(%)

Év	ROE (sajáttőke-arányos megtérülés)
2005	– 1,51
2006	0,11
2007	– 1,02
2008	– 38,0
2009	– 30,6
2010	– 4,4
2011	0,23

Forrás: A SACE BT pénzügyi jelentései.

(27) A SACE BT nevezetesen jelentős veszteséget könyvelt el 2008-ban (körülbelül 29,5 millió EUR) és 2009-ben (körülbelül 34 millió EUR) is. 2009-ben a SACE BT által kifizetett biztosítási kárigények összege 66,4 millió EUR volt, ami 2008-hoz képest 42,6 %-os emelkedést jelent ([16]). Míg a főbb hitelbiztosítási és kezességi biztosítási vállalatok csökkentették a biztosított volument 2009-ben, a SACE BT összesen 20,4 milliárd EUR értékben biztosított tranzakciókat, ami 34,2 %-os növekedést jelent a 2008-ban biztosított 15,2 milliárd EUR összeghez képest.

(28) A vállalat helyzete javult 2010-ben, amikor a kombinált arány ([17]) 108 %-ra csökkent a 2009-es 163 %-ról (lásd az 5. táblázatot) és 2011-ben, amikor a vállalat kis összegű (0,247 millió EUR) nyereséget könyvelt el.

II.3. A PANASZ

(29) A panaszos érvelése szerint a SACE BT javára a SACE anyavállalat által biztosított kezdő tőkeallokáció, amelyre 2004-ben került sor és 100 millió EUR összeget tett ki (az első intézkedés), az államnak betudható, nem felel meg a piacgazdasági befektető elvének („MEIP"), továbbá összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül (lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (29) és (30) preambulumbekezdését). 2009. november 6-án a panaszos a SACE által a SACE BT számára biztosított viszontbiztosításról is tájékoztatta a Bizottságot, amely állítólag az államnak betudható volt és nem felelt meg a piacgazdasági szereplő tesztnek, ezért egy újabb olyan támogatási intézkedést képez, amely összeegyeztethetetlen a Szerződés 107. cikkével (a második intézkedés).

(30) Az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban a panaszos semmilyen észrevételt nem tett.

II.4. AZ E HATÁROZAT HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA

(31) A Bizottság által 2011. február 23-án kezdeményezett hivatalos vizsgálati eljárás a SACE által a SACE BT részére nyújtott alábbi négy intézkedésre vonatkozik (további részletekért lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (33)–(41) preambulumbekezdését):

a) **Első intézkedés**: 100 millió EUR kezdőtőke juttatása részvénytőke formájában és 5,8 millió EUR összegű tőkehozzájárulás a tartalékokhoz (ún. „Fondo di organizzazione") 2004-ben ([18]);

([16]) A SACE honlapján elérhető információ.

([17]) A biztosítók kockázatvállalási teljesítményét a kombinált aránnyal mérik, amely a veszteségek és kiadások a biztosítási díjakhoz viszonyított aránya. A 100 százaléknál alacsonyabb kombinált arány kockázatvállalási nyereségességet mutat, míg a 100 feletti értékek kockázatvállalási veszteséget jeleznek. Azonban a 100 % feletti kombinált aránnyal rendelkező vállalat is nyereséges maradhat a befektetésekből származó jövedelme révén. A nem életbiztosítási ágazat esetében és különösen a hitelbiztosítás esetében a kombinált aránnyal szemben elvárt, hogy 100 százalék alatt legyen.

([18]) A SACE BT vállalatba eszközölt 105,8 millió EUR összegű tőkeberuházás a SACE 2004-es éves számviteli beszámolójában került kimutatásra (az irányítása alatt álló egységekbe eszközölt beruházásként).

b) **Második intézkedés**: nemarányos viszontbiztosítás (Excess of Loss) típusú viszontbiztosítási fedezet ([19]) a 2009-es piacképes hitelkockázatra, amelyet 2009. június 5-én bocsátottak rendelkezésre. A második intézkedést a SACE akkor nyújtotta, amikor a SACE BT nem tudta a fedezet 100 %-át kihelyezni a magán piaci résztvevők körébe. Nevezetesen úgy tűnik, hogy 2009 előtt a SACE BT a viszontbiztosítását túlnyomó részben a gazdaság magánszereplőitől szerezte meg. Azonban a 2009-es évre vonatkozó viszontbiztosítási szerződései megújítása során a SACE BT a pénzügyi válság miatt nehézségekkel szembesült. Bár a SACE BT jelentős számú piaci szereplővel lépett kapcsolatba, mindössze öt magán viszontbiztosítótól tudott fedezetet szerezni, a 2009-es piacképes hitelkockázatra vonatkozó, nemarányos viszontbiztosítás 25,85 %-ára. A szerződéseket 2009. január 30-án írták alá. A SACE BT által megkeresett 16 egyéb piaci szereplő számára is ugyanazokat a feltételeket kínálták fel, mint a fedezetet biztosítók számára, de ezek a szereplők úgy döntöttek, hogy nem járulnak hozzá a viszontbiztosítási fedezethez. A viszontbiztosítóknak a veszteség 5 millió EUR összeget meghaladó részét kellett fedezniük, egészen 40 millió EUR összegig. A 2009-ben a nemarányos viszontbiztosításhoz hozzájáruló öt magán viszontbiztosító: Hannover Rückversicherung AG (10 %), Sirius International Insurance Corporation (7,5 %), DEVK Rückversicherungs und Beteiligungs AG (3 %), Atradius Reinsurance Ltd. (2,5 %) és Assurisk S.A. (2,85 %). A fedezet fennmaradó részét, azaz 74,15 %-ot az anyavállalat, a SACE jegyezte 2009. június 5-én, az öt magán viszontbiztosítónak kínálttal megegyező prioritási, kapacitási és díjfeltételekkel.

c) **Harmadik intézkedés**: a 2008-ban jegyzett veszteségek fedezésére 2009. június 18-án végrehajtott, 29 millió EUR értékű feltőkésítés;

d) **Negyedik intézkedés**: 2009. augusztus 4-én végrehajtott, 41 millió EUR értékű feltőkésítés ([20]).

(32) A 3. táblázat bemutatja a négy intézkedés, valamint a SACE és a SACE BT főbb határozatainak és mérföldköveinek időrendi sorrendjét (a Bizottsághoz benyújtott információk és igazoló okiratok alapján). Ez a táblázat azt is bemutatja, hogy az e határozat későbbi részeiben említett bizonyos dokumentumokat mikor kerültek összeállításra és megtárgyalásra.

3. táblázat

A négy intézkedés, valamint a SACE és a SACE BT főbb határozatainak és mérföldköveinek időrendi sorrendje

2003.11.21.	— A McKinsey külső tanácsadó cég által a SACE potenciális piacára vonatkozó forgatókönyvekről készített tanulmány;
2003.12.17.	— A SACE rövid lejáratú hitelbiztosítási tevékenysége üzleti tervének összeállítását célzó tanácsadási szolgáltatásokra vonatkozó pályázati felhívást tartalmazó levél;
2004.1.1.	— A „Külkereskedelmi Biztosítási Szolgáltatások Intézete – SACE" átalakítása állami tulajdonú részvénytársasággá (SACE S.p.A.);
2004. március	— A KPMG elvégezte az üzleti terv kiegészítő elemzéseit a kereskedelmi információk olaszországi piaca, a követelésbehajtás olaszországi piaca és annak főbb szereplői, valamint a közép- és kelet-európai hitelbiztosítási piac tekintetében;
2004.4.28.	— A SACE „szabad tőkéjének" kiszámítása;

([19]) A SACE BT piacképes kockázatokra vonatkozó – az igazgatótanács 2008. április 22-i ülésén jóváhagyott – viszontbiztosítási szerkezete tartalmaz egy kvóta-viszontbiztosítást és egy nemarányos viszontbiztosítást (Lásd 14. melléklet – ISVAP: A SACE BT vállalatnál végzett ellenőrzés eredményeinek jegyzőkönyve, 2010. október 11. (Verbale degli accertamenti ispettivi effettuati presso SACE BT, 2010.10.11.), 55. o., Olaszország által beadva, 2012. március 5). A kvóta-viszontbiztosítás a viszontbiztosítás olyan formája, amelynek során az átengedő biztosító az általa biztosított, egy adott osztályba vagy üzletágba eső, viszontbiztosítási szerződés hatálya alá eső minden kockázat egy megállapodás szerinti hányadát átengedi. A nemarányos viszontbiztosítási szerződés olyan szerződés, amely keretében a viszontbiztosítás csak akkor lép életbe, ha egy adott veszteség (vagy veszteségek egy csoportja) meghaladja az előzetesen megállapodott szintet, más néven retenciót, és jellemzően csak egy megállapodás szerinti értékhatárig terjed.

([20]) Ezt a tőkeemelést ezt követően részben (31,5 millió EUR) a SACE BT 2009-ben jegyzett veszteségei fedezésére használták fel. Lásd a 14. mellékletet – ISVAP: A SACE BT vállalatnál végzett ellenőrzés eredményeinek jegyzőkönyve, 2010. október 11. (Verbale degli accertamenti ispettivi effettuati presso SACE BT, 2010.10.11.), 5. o., Olaszország által 2012. március 5-én benyújtott adatok. A 2009. december 31-én végződő évre vonatkozó pénzügyi kimutatások jóváhagyásakor a SACE BT részvényeseinek közgyűlése 2010. április 20-án úgy határozott, hogy a 2009 végén jegyzett veszteség, azaz 34 081 254 EUR összeg fedezésére a „Fondo di Organizzazione" alapot használja fel 2 534 805 EUR összeg erejéig, 31 546 449 EUR összegre pedig tőketranszfert („*versamento in conto capitale*") alkalmaz.

2004.5.1.	— A tíz új tagállam csatlakozása az Unióhoz; — Az EU-10 országokra vonatkozó nem piacképes rövid lejáratú kockázatok piacképes kockázatokká váltak;
2004.5.18.	— A KPMG bemutatja a SACE igazgatótanácsának („Consiglio di Amministrazione") az üzleti tervet, amely tartalmazza a 2005–2008-as időszakra vonatkozó nyereségességi elvárásokat alátámasztó főbb elemeket. — A SACE igazgatótanácsa („Consiglio di Amministrazione") jóváhagyja a SACE BT létrehozására vonatkozó 2005–2008-as üzleti tervet;
2004.5.27.	— A SACE BT létrehozása; — 105,8 millió EUR tőke biztosítása a SACE BT részére; **(első intézkedés)**
2004.7.3.	— A SACE BT megkapja a biztosítói engedélyt az *ISVAP* szabályozó hatóságtól;
2004.10.15.	— A SACE BT megkezdi a működését;
2004.11.19.	— A SACE BT igazgatótanácsa jóváhagyja a 2005–2009-es üzleti terv kiigazítását;
2005. március	— Megkezdődött az Assedile felvásárlási folyamata [1];
2005.4.15.	— A KPMG külső tanácsadó cég bemutatja az Assedile pénzbeli értékelését (amelyet az adatállomány vizsgálata előzött meg); — A SACE BT igazgatótanácsának megbeszélése az Assedile esetleges felvásárlásáról;
2005.4.18.	— A SACE BT első nem kötelező érvényű ajánlata az Assedile 70 %-ára;
2005.5.30.	— A KPMG külső tanácsadó cég által az Assedile pénzbeli értékének megállapításához készített kiegészítés bemutatása;
2005.9.30.	— A SACE BT aláírja az Assedile 70 %-ának felvásárlására vonatkozó végleges szerződést;
2006.9.19.	— A SACE BT és a Ducroire üzleti terve és közös ajánlata a KUP 66 %-ának felvásárlására;
2006. december	— A külső tanácsadó jelentése a SACE BT-nek és a Ducroire-nak a KUP 66 %-a pénzbeli értékének megállapításáról;
2007. október	— A SACE BT és a Ducroire közösen felvásárolja a KUP 66 %-át;
2008.3.6.	— A SACE BT felvásárolja az Assedile fennmaradó 30 %-át;
2009.1.30.	— SACE BT sikeresen fedezetet talál a piacképes hitelkockázat nemarányos viszontbiztosításának 25,85 %-ára öt magán viszontbiztosítótól;
2009.2.25.	— A SACE BT veszteséggel eladja az SA Ducroire számára a KUP-ban szerzett 33 %-os részesedését;
2009.5.26.	— A SACE igazgatótanácsa jóváhagyja a SACE BT számára nyújtandó 29 millió EUR értékű transzfert;
2009.6.5.	— A SACE jegyzi a piacképes hitelkockázat nemarányos viszontbiztosításának fennmaradó 74,15 %-át; **(második intézkedés)**

2009.6.18.	— A SACE BT részvényeseinek rendes közgyűlése jóváhagyja a 2008 végén jegyzett veszteség fedezését a SACE által nyújtott 29 millió EUR értékű transzferrel **(harmadik intézkedés)** és 0,49 millió EUR felhasználásával a „Fondo di organizzazione" tartalékból;
2009.7.1.	— A SACE igazgatótanácsa („Consiglio di Amministrazione") jóváhagyja a 41 millió EUR értékű tőketranszfert („*versamento in conto capitale*") a SACE BT részére;
2009.8.4.	— A SACE BT részvényeseinek rendes közgyűlése jóváhagyja a SACE vállalattól származó 41 millió EUR értékű tőketranszfert („*versamento in conto capitale*"); **(negyedik intézkedés)** — A SACE BT igazgatótanácsa („Consiglio di Amministrazione") jóváhagyja a 2010–2011-es időszakra szóló üzleti tervet;
2010.12.7.	— A SACE BT igazgatótanácsa jóváhagy egy üzleti tervet a 2011–2013-as időszakra;
2011.11.24.	— A SACE BT igazgatótanácsának ülése: A 2011–2013-as időszakra szóló üzleti terv kiigazítása;
2012.2.23.	— A SACE BT igazgatótanácsának ülése: a SACE BT szervezeti modelljének felülvizsgálata.

([1]) Lásd SACE – Válasz az információkérésre, 2011. szeptember 15., 11. o.

II.5. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK OKAI

(33) Az **első intézkedés** tekintetében a Bizottság elsőként világossá tette, hogy az állami támogatásként való minősítés kizárható lehet a kezdő tőketámogatás esetében, ha azt nem piacképes kockázatokra nyújtották és/vagy az pusztán a SACE vállalaton belül már korábban meglévő rövid lejáratú biztosítási tevékenységre (beleértve a korábban nem piacképes, de 2004. május 1-jével piacképessé vált kockázatokat is) már előirányzott tőke SACE BT vállalatba történő átvitelét jelentette. A Bizottság jelezte, hogy az adott szakaszban nem állt rendelkezésére elegendő információ annak megítélésére, hogy e feltételek teljesültek-e vagy sem.

(34) Másodsorban a Bizottság kifejezte azzal kapcsolatos aggályait, hogy Olaszország úgy járt-e el, ahogyan azt egy magánbefektető tette volna hasonló körülmények között. Ez az úgy nevezett piacgazdasági szereplő teszt, amely a sikeres teljesülése esetén kizárja az előny fennállását az intézkedés kedvezményezettje számára.

a) Az **első intézkedés** tekintetében – a benyújtott információk alapján – a Bizottságnak kétségei vannak afelől, hogy SACE BT várható nyereségességének az alapítás évében, 2004-ben készült értékelése elegendő lett volna ahhoz, hogy egy piacgazdasági befektetőt meggyőzön a tőke-hozzájárulás nyújtásáról. A Bizottság hangsúlyozza, hogy az akkor benyújtott egyetlen üzleti terv pusztán a 2005–2008 évekre tartalmazott előirányzatokat, melyek szerint az átlagos sajáttőke-arányos megtérülés 2008-ra csak 5 %-ot ért volna el (az 1,1 millió EUR káringadozási tartalék levonása után) ([21]). A kezdeti veszteségek fedezését szolgáló esetleges további hozamnövelésre vonatkozó további értékelések úgy tűnik, hogy nem készültek. A Bizottságnak ekkor nem volt tudomása az ágazatban lehetséges felvásárlások esetleges nyereségességéről készített elemzésekről. Olaszországot felkérték, hogy mutasson be további olyan elemeket, amelyek bizonyítják, hogy a beruházás piaci feltételek alapján történt.

b) A **második intézkedés** tekintetében – az olasz hatóságok által a viszontbiztosítási fedezet piaci megszerzésének nehézségeit bemutató információk alapján – a Bizottság kételyeit fejezte ki arra vonatkozóan, hogy a második intézkedés nem jelentett-e előnyt a SACE BT számára.

c) A **harmadik és negyedik intézkedés** tekintetében a Bizottság úgy vélte, hogy tekintve a SACE BT elkönyvelt veszteségeit, a vállalat ilyen összegű tőkét nem lett volna képes a piacon megszerezni.

([21]) A ROAE kiszámításához egy jelképes pénzügyi hatást („effetto fiscale figurativo") vettek figyelembe a nettó nyereség meghatározásakor (lásd az eredeti üzleti terv 163. oldalát).

(35) Harmadjára, a Bizottság jelezte, hogy a SACE (amely egy állami vállalat) által nyújtott intézkedések az államnak betudhatónak tűntek (az állami forrásra vonatkozó feltétel), de e kérdésben nem foglalt véglegesen állást.

(36) Végezetül a Bizottság kételyeit fejezte ki arra vonatkozóan, hogy amennyiben az intézkedésekről bebizonyosodik, hogy támogatásnak számítanak, akkor azok összeegyeztethetők-e a belső piaccal. Úgy tűnik, hogy nincs olyan jogalap, amelyre hivatkozva az ilyen támogatások összeegyeztethetőnek minősülnének.

III. **AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI**

(37) A Bizottság csak a SACE vállalattól kapott észrevételeket.

IV. **AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZATRA VONATKOZÓ ÉSZREVÉTELEK, VALAMINT OLASZORSZÁG ÉS A SACE TOVÁBBI BEADVÁNYAI**

IV.1. BETUDHATÓSÁG

(38) Olaszország és a SACE közlése szerint a SACE által nyújtott négy intézkedés egyike sem tudható be az olasz államnak. Az eljárás megindításáról szóló határozatra adott válaszában Olaszország bőségesen idéz a Bíróság által a Stardust Marine ([22]), az Olympic Airways ([23]) és a SIC-RTP ([24]) ügyben hozott ítéletekből. A Bizottság kérésére Olaszország benyújtott egy a SACE által rendelkezésre bocsátott listát, amelyen a SACE igazgatótanácsának azon tagjai szerepeltek, akik hivatalban voltak, amikor a SACE igazgatótanácsa a vizsgált négy intézkedést elfogadta ([25]). Adott esetben a SACE feltüntette az igazgatótanács adott tagja által közigazgatási szervben betöltött pozíciót.

(39) Továbbá az első intézkedés tekintetében Olaszország azzal érvelt, hogy a SACE BT vállalatba eszközölt beruházás nagyon kismértékű volt a SACE méretéhez képest, és ezért ennek azt is jeleznie kell, hogy az államnak nem volt oka arra, hogy részt vegyen egy ilyen kicsi beruházásban, ezért az nem az államnak tulajdonítható.

(40) A második intézkedés tekintetében Olaszország egyértelművé tette, hogy a CIPE nem dönt a SACE viszontbiztosítási tevékenységéről ([26]).

IV.2. AZ ELŐNYRE VONATKOZÓ KRITÉRIUM: AZ ELSŐ INTÉZKEDÉS

(41) Az eljárás megindításáról szóló határozat utáni beadványokban Olaszország és a SACE megerősítette, hogy a beruházás összhangban volt a piaci gyakorlatokkal.

(42) A korábban benyújtott, elsősorban az eredeti üzleti tervből álló dokumentáció kiegészítésére Olaszország és a SACE további igazoló okiratokat nyújtott be (lásd a (6)–(9) preambulumbekezdést). A Bizottság további kérdésére válaszolva Olaszország azt is közölte, hogy 2003-tól kezdődően nem volt eszmecsere az ISVAP és a SACE/SACE BT között a SACE/SACE BT által a tőkekövetelményekről és a rendelkezésre álló tőkéről készített előirányzatokról, és értékeléseket sem végzett a nemzeti felügyeleti hatóság e tekintetben ([27]).

(43) A SACE először is hangsúlyozza, hogy nyereséges vállalat. Megfelelően irányított vállalat, ezért nincs alap annak megkérdőjelezésére, hogy a SACE BT vállalatba eszközölt beruházást normál befektetőként hajtotta végre. Ennek bemutatására a SACE olyan adatokat bocsátott rendelkezésre, amelyek bizonyítják, hogy a SACE nyereséges volt a 2004–2010-es időszakban, az említett időszak minden évében 6 %-ot meghaladó ROE (sajáttőke-arányos megtérülés) mellett, az éves osztalékfizetési arány pedig a nyereség 40 %-a és 95 %-a között változott, összesen 2,1 milliárd EUR összegű osztalékot kitéve, az állam mint részvényes számára biztosított 3,5 milliárd EUR összegű tőke részének visszatérítésén túl. A SACE azt is kijelenti, hogy a SACE BT vállalatba eszközölt beruházást „szabad tőkéből" hajtotta végre, amely fel nem használt és a SACE vállalatnál rendelkezésre álló, 2004. április 28-án körülbelül 250 millió EUR értékben meghatározott összegű tőke volt ([28]). Olaszország megerősítette továbbá, hogy a tőke összege elhanyagolható volt a SACE eszközeihez és az általa képzett nyereségekhez képest (a SACE BT vállalatba 2004-ben beruházott összeg a SACE saját tőkéje mindössze 1,2 %-ának és a SACE 2004-es nettó nyeresége 20 %-ának felelt meg) ([29]).

([22]) A C-482/99 sz. ügyben 2002. május 16-án hozott *Stardust Marine* ítélet (EBHT 2002, I-4397. o.)
([23]) Elsőfokú Bíróság, T-68/03. (EBHT 2007., II-2911) – *Olympic Airways kontra Bizottság*.
([24]) Elsőfokú Bíróság, T-422/03. (EBHT 2008., II-1161.) – *SIC kontra Bizottság*.
([25]) Lásd a Gazdasági és Pénzügyi Minisztérium 2011. szeptember 15-i válasznak 1. mellékletét.
([26]) *Forrás:* Gazdasági és Pénzügyi Minisztérium, Válasz az információkérésre, benyújtva 2012. március 5-én, 2. o.
([27]) *Forrás:* SACE – Válasz az információkérésre, 9. pont, benyújtva 2012. március 5-én, 2. o.
([28]) A SACE igazgatótanácsának 2004. április 28-i ülésére összeállított anyag azzal a speciális céllal készült, hogy a SACE „szabad tőkéjére" vonatkozó becslést adjon a SACE 2 (a jövőbeni SACE BT) tőketámogatása céljából. Lásd a Comunicazione dell'AD al CdA di SACE S.p.A. in vista della riunione del CdA del 28 aprile 2004, a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételek 1. mellékletét.
([29]) Az adatokat lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételek 4. oldalán.

(44) Ezzel összefüggésben Olaszország világossá tette azt is, hogy nem a SACE számára volt előnyös az állam viszontgaranciája, hanem ezt a garanciát a SACE partnerei viszontgarantálására szánták. E tekintetben Olaszország hangsúlyozta, hogy a 2004–2010-es időszak alatt a viszontgaranciát soha nem hívták le, és az állam sem tett a SACE javára kifizetést ebben az időszakban ([30]).

(45) Másodjára, a SACE azt állította, hogy a beruházás célja a SACE-csoport által biztosított kockázatok diverzifikálása volt (földrajzi és ágazati lefedettség tekintetében). A hitelkockázatok SACE-csoport általi lefedettsége korábban a nem piacképes kockázatú országokra korlátozódott, ezért azt ki kellett terjeszteni Olaszországra és a piacképes exporthitel-kockázatok területére (rövid lejáratú kockázat az OECD-n belül). Továbbá az üzleti tevékenységet ki kellett terjeszteni más üzletágakra is, amely területeken a három legnagyobb magán piaci szereplő is aktív volt.

(46) Harmadjára, a SACE úgy érvelt, hogy jelentős kiaknázatlan piaci lehetőségek álltak egy új piaci belépő előtt, amilyen a SACE BT is volt. Ezt a megfontolást elemezték a beruházás megtétele előtt. A belföldi olasz piac lényegesen alacsonyabb hitelbiztosítási penetrációval rendelkezett az egyéb nagy európai piacokkal összevetve. Lehetőség volt továbbá az EU-10 országokban való működésére, ahol a főbb hitelbiztosítási piaci szereplők akkor még nem voltak jelen. A beruházás megtétele előtt a piaci lehetőségeket szintén igen részletekbe menően elemezte a külső tanácsadó cég.

(47) Negyedjére, a SACE úgy érvelt, hogy a SACE BT sajáttőke-arányos megtérülése (ROE) nem hasonlítható össze a piaci átlaggal, mivel a SACE BT induló vállalkozás volt, míg a rövid lejáratú exporthitel-biztosítást kínáló egyéb biztosítótársaságok már be voltak vezetve a piacra.

(48) Ötödjére, a SACE úgy érvelt, hogy amikor 2004-ben létrehozta a SACE BT vállalatot, hogy az belépjen a rövid lejáratú exporthitel-piacra, a vezetőség megfelelő nyereségesség elérését várta a tőkeberuházástól egy **három pilléres stratégia** ([31]) révén, amely első pillérként a hitelbiztosítási üzletág (induló jellegű üzletág, amelyre vonatkozóan a kezdeti üzleti terv négy éves előrejelzést tartalmaz) szerves növekedésére támaszkodik, második pillérként a hitelbiztosítás kiegészítő tevékenységeire (egyéb típusú biztosítások vagy szolgáltatások), esetlegesen magukba foglalva más cégek felvásárlását is, Olaszországban (diverzifikálás az üzletágak tekintetében), harmadik pillérként pedig külföldön működő vállalatok felvásárlásával megvalósított földrajzi terjeszkedésre (földrajzi diverzifikálás).

(49) A SACE szerint az ilyen stratégia ésszerűségét a külső tanácsadó által végzett elemzés támasztotta alá ([32]).

(50) A SACE véleménye szerint egyértelműnek kell lennie, hogy a 2004-ben kidolgozott gazdasági és pénzügyi előrejelzések nem tartalmazhatták vagy láthatták előre a következő években végrehajtott jövőbeni felvásárlások hatásait ([33]). Másként megfogalmazva, az előrejelzések pusztán a SACE BT olaszországi hitelbiztosítási piacon várható szerves növekedésére (a (48) preambulumbekezdésben említett első pillér) alapultak ([34]).

(51) Figyelembe véve a vállalat induló jellegét az anyavállalat úgy döntött, hogy **a kezdeti szakaszban egyszerre több tőkét injektál a vállalatba.** Olaszország úgy érvel, hogy ez a megközelítés összevethető azzal, amelyet a potenciális tranzakcióra való felhasználásra előzetesen pénzt beruházó magántőke-alapok alkalmaznak, amely beruházásokat azonban független értékelésnek kell alávetni, és amelyeknek összhangban kell lenniük az előre meghatározott stratégiával ([35]).

(52) Továbbá, Olaszország úgy érvelt, hogy még ha az eredeti terv csak az üzleti tevékenység első pillérére vonatkozó nyereségességet tartalmazta is, az üzleti tevékenység másik két pillére is meg volt említve/tárgyalva. Ezeket már a 2003. december 17-én kelt levélben is megemlítette, amely levél egy tanácsadó céget kért fel arra, hogy adjon a SACE rövid lejáratú biztosítási tevékenysége üzleti tervének összeállítására vonatkozó ajánlatot ([36]). A külső tanácsadónak szóló pályázati felhívásban a SACE többek között korlátozott számú forgatókönyvek (legfeljebb 2 forgatókönyv) bemutatását kérte, amely forgatókönyvek a SACE saját forrásai és eszközei, illetve más – olaszországi vagy külföldi – szervezetekkel való együttműködés (amely különböző opciókat tartalmazhat, mint például együttműködés a legnagyobb piaci szereplők valamelyikével, együttműködés másodlagos szereplővel, mint például a spanyol CESCE vagy a belga OND, illetve együttműködés valamely olaszországi, másik piaci szegmensben vagy másik pénzügyi ágazatban aktív szereplővel) felhasználásával történő, endogén növekedését mutatják be.

([30]) *Forrás:* Gazdasági és Pénzügyi Minisztérium – Válasz az információkérésre, benyújtva 2012. március 5-én, 2. o.
([31]) *Forrás:* A SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételek, 8. oldal, valamint a SACE BT, a SACE, az olasz hatóságok és a bizottsági szolgálatok képviselői között 2011. július 13-án lefolytatott megbeszélés jegyzőkönyve.
([32]) Lásd például az eredeti üzleti terv II. fejezetét (7. oldal).
([33]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 9. o. A SACE ismét kifejtette az Olaszország által az eljárás megindításáról szóló határozat előtt már kifejezett álláspontot. Lásd Olaszország 2008. február 12-i beadványa 15. oldalán az (1) bekezdést.
([34]) Az eredeti üzleti terv előrejelzése szerint 2008-ban a SACE BT 12,6 %-os részesedéssel rendelkezett volna az olasz piacon, 67,2 millió EUR összegű díjvolumennel.
([35]) Lásd SACE – Válasz az információkérésre, 2011. szeptember 15., 17. o.
([36]) Lásd a SACE válaszának 1. mellékletét, 2011. szeptember 15., 8. o.

(53) A harmadik felekkel esetlegesen kialakítható kapcsolatok tekintetében a tanácsadót arra kérték, hogy hangsúlyozza a közös technológia és szakértelem alkalmazásából, a méretgazdaságosságból, a szakosodásból, valamint a tevékenységek előző vagy következő szinten történő integrálásából fakadó előnyöket.

(54) A SACE érvelése szerint az igazgatótanács a SACE BT létrehozásának időszakában megkezdte az ilyen lehetőségek megtárgyalását. Ennek az állításnak a további alátámasztására a SACE rendelkezésre bocsátotta az OND (Belgium) vállalattal és a CESCE (Spanyolország) vállalattal való együttműködés 2004. március 5-én, azaz az első intézkedés megtétele előtt összeállított előzetes vázlatát ([37]).

(55) Az egyéb piacokra és üzleti területekre való jövőbeni terjeszkedés megalapozására 2004. márciusában a tanácsadó cég a SACE részére részletes elemzést bocsátott rendelkezésre az Olaszország egyéb üzleti szegmenseiben (kereskedelmi információs szolgáltatások és követelésbehajtás) és a hitelbiztosítás terén Közép- és Kelet-Európában aktív piaci szereplőkről ([38]), valamint összehasonlító elemzést készített a piaci gyakorlatokról (elsősorban a főbb piaci szereplőkre vonatkozóan) a költségek (például a kereskedelmi információk nyújtása, a követelésbehajtás területén), az üzleti műveletek időzítése, a kereskedelmi információk nyújtásának ágazatában a közelmúltban végrehajtott felvásárlások árazásának párhuzamos elemzése tekintetében, valamint összehasonlító elemzést készített az adott piaci szegmensben elért vezető pozíció okán a legjobbnak vélt piaci gyakorlatokról az operatív üzleti megoldások tekintetében.

(56) Olaszország emlékeztet arra, hogy a felvásárlási stratégiát a SACE BT működésének megkezdésétől számított kevesebb mint egy éven belül kezdték el megvalósítani (a SACE BT első nem kötelező érvényű ajánlata az Assedile 70 %-ára 2005. április 18-án kelt, míg a teljes folyamatot 2005 márciusában kezdték meg, a SACE BT működésének megkezdése után öt hónappal). Továbbá Olaszország számos olyan, a 2006 és 2008 közötti időszakban a SACE BT igazgatótanácsa elé terjesztett közleményt is benyújtott a Bizottságnak, amelyek a soron következő felvásárlások lehetőségeit mérlegelték ([39]) (amely felvásárlások mindegyikét külső tanácsadók által készített értékelések, átvilágítások stb. támasztották alá, bár e felvásárlások némelyike különböző okokból sikertelen volt).

Pénzügyi előrejelzések

(57) A tanácsadói szolgáltatásokra vonatkozó pályázati felhívást tartalmazó levélben a SACE pénzügyi előrejelzéseket kért a küszöbön álló három évre, a 2005–2007-es évekre. A SACE *többek között* a rövid lejáratú tevékenység kialakításához szükséges pénzügyi erőforrások (azaz a tőkésítés) és a várt nyereségesség (azaz a beruházott tőke megtérülése) számszerűsítését kérte ([40]).

(58) A SACE úgy érvelt, hogy mivel a felvásárlási lehetőségek még nem voltak világosak és azok pénzbeli értékelése még nem állt rendelkezésre, ezért a kezdeti üzleti terv konzervatív módon csupán az üzleti tevékenység első pillérére (a hitelbiztosítási üzleti tevékenység szerves növekedésére) alapult. Az előirányzott nyereségesség – még ha korlátozott volt is, mivel nem tartalmazott felvásárlási stratégiákat – 2007-től (az üzleti tevékenység folytatásának harmadik teljes évétől) ([41]) kezdve pozitív volt, és amennyiben az anyavállalattal (SACE) fennálló szinergiákat is figyelembe vesszük, akkor már 2006-tól (az üzleti tevékenység folytatásának második teljes évétől) kezdve pozitív volt.

(59) Továbbá, már 2004 novemberében, a SACE BT működésének megkezdése után csupán egy hónappal az igazgatótanács a 2005–2009-es időszakra vonatkozó üzleti terv kiigazítását ([42]) tárgyalta ([43]) (a továbbiakban: a kiigazított üzleti terv), amely a SACE BT által az üzleti tevékenység megkezdésekor végzett műveletek elemzését, a vállalat fejlődésére vonatkozó újabb feltételezéseket, gazdasági-pénzügyi szimulációkat és fejlődési forgatókönyveket tartalmazott. Az igazgatótanácsnak ehhez kapcsolódóan küldött feljegyzés egyértelműen meghatározza az üzleti tevékenység kiterjesztését a kezességi biztosítási piacra, valamint a SACE BT tevékenységével szinergiás lehetőségeket nyújtó ágazatokba történő külső növekedésre vonatkozó egyéb lehetőségeket bemutató fejlődési forgatókönyv körvonalait, a SACE BT vállalatba eszközölt teljes tőkebefektetés megtérülésének a piaci referenciaértékekhez igazítása érdekében.

([37]) A SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételek 8. melléklete.
([38]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételek 5–7. mellékletét.
([39]) Lásd a SACE által 2011. szeptember 15-én benyújtott válasz 2. mellékletét, amely számos felvásárlási kezdeményezést említ, akár más piaci szereplőkkel együttműködésben, mint például a KUP felvásárlása (az SA Ducroire-ral közösen) a 2006. július 19-i közleményben, a TINUBU SQUARE felvásárlása (az ONDD és a CESCE vállalattal) a 2006. július 19-i és szeptember 8-i közleményben és a MEHIB felvásárlása (az SA Ducroire-ral együtt) a 2007. február 8-i és június 18-i közleményben, akár egyedül, mint például a CGIC felvásárlása (azzal az opcióval, hogy az anyavállalat, a SACE dönthet úgy, hogy ő vesz részt ajánlattevőként a SACE BT helyett) a 2008. szeptember 15-i közleményben.
([40]) Lásd a SACE 2011. szeptember 15-én benyújtott válaszának 1. mellékletét, 8. o.
([41]) A SACE arról is beszámolt, hogy a SACE BT a tervben foglaltnál hamarabb, már 2006-ban nyereséget termelt, továbbá a SACE rendelkezésre bocsátotta az alábbi összehasonlítást a ténylegesen rögzített nyereség/veszteség és a tervezett értékek között. 2005-ben: – 1,5 millió EUR (a tervben: – 2,4 millió EUR); 2006-ban: + 0,1 millió EUR (a tervben: – 0,4 millió EUR); 2007-ben: – 1 millió EUR (a tervben: + 3,1 millió EUR); 2008-ban: – 29,4 millió EUR (a tervben: + 3,7 millió EUR). Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 6. o., 2. lábjegyzet.
([42]) Ennélfogva tartalmazza az előrejelzések 2009-re történő kiterjesztését is.
([43]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételek 9. mellékletét.

(60) A kiigazított üzleti tervben már kifejezetten említésre kerülnek az üzleti tevékenység jövőbeni fejlesztésének különböző pillérei: a hitelbiztosítási üzletág endogén növekedése (első pillér, lásd a (48) preambulumbekezdést), terjeszkedés más olaszországi üzleti szegmensekbe (második pillér, lásd a (48) preambulumbekezdést) és a külső növekedés, a „tovább fejlesztendő" megjegyzéssel (második és harmadik pillér, lásd a (48) preambulumbekezdést, a célcég tevékenységeitől függően). Az első pillérhez szükséges tőke mennyiségét 40,3 millió EUR-ra becsülték. A második pillér tekintetében csak a kezességi biztosítási üzletágba („cauzioni") történő endogén terjeszkedés került részletesen meghatározásra, ideértve az erre az üzletágra vonatkozó különálló pénzügyi előrejelzéseket, és a becsült tőkemennyiséget, amely 3,7 millió EUR összegben került meghatározásra.

(61) Ezenkívül hozzáadásra került a hitelbiztosítási és kezességi biztosítási üzleti tevékenységre előirányzott tőke függvényében várt nyereségesség részletesebb elemzése: A szükséges 44 millió EUR tőke esetében az első két termékcsoportra (hitelbiztosítás és kezességi biztosítás – cauzioni) vonatkozó ROAE a becslések szerint 12,5 % volt (illetve 40,3 millió és 12,1 % csak a hitelbiztosítási üzletágat tekintve) ([44]). A dokumentum megállapította, hogy az elemzés csak előzetes, és szabályozási célokból további kidolgozása szükséges az újrafogalmazott üzleti terv alapján (ez 2005 februárjában/márciusában volt várható).

(62) A kiigazított terv alapján az előrejelzett nyereség 4,8 millió EUR volt 2008-ban, a teljes tőkemennyiség ROAE-mutatója pedig az előrejelzések szerint 2009-ben 4,4 %-ot ért volna el.

(63) Olaszország ezen kívül a 2011. szeptember 15-i és 2012. március 5-i beadványaiban rendelkezésre bocsátotta a SACE „benne foglalt előzetes" nyereségességre vonatkozó számítását, amely magában foglalja a szinergiákat, illetve a KUP és az Assedile felvásárlását (lásd a 4. táblázatot). Az ilyen elemzés létrehozásához Olaszország figyelembe vette a különböző időszakokban – azaz az eredeti üzleti terv összeállítása idején, az Assedile 70 %-a felvásárlásának megfontolása és értékelése idején, az Assedile 100 %-a és a KUP 33 %-a felvásárlásának megfontolása és értékelése idején – rendelkezésre álló előzetes értékeléseket. A felvásárlások eredményeként várt szinergiák külön kerülnek bemutatásra a táblázat alján. Az ilyen elemzés nem veszi figyelembe a megkezdett és értékelt, de nem véglegesített felvásárlásokat. Az (56) preambulumbekezdésben említett felvásárlásokhoz nem szükséges tőketöbblet – annak azonosítását és értékelését megelőzően – a különálló hitelbiztosítási üzleti tevékenységre (az első pillér) van előirányozva.

4. táblázat

A SACE számítása a „benne foglalt előzetes" nyereségességről

		Referenciaév	Tőke összege (millió EUR)	A referencia-évben várt adózás utáni nyereség (millió EUR)	ROE (sajáttőke-arányos megtérülés)
A 2004. május 18-i helyzet					
	A 2004. májusi eredeti üzleti terv szerinti különálló hitelbiztosítási üzleti tevékenység	2008	105	3,7	3,5 %
			105	**3,7**	**3,5 %** (*)
„Benne foglalt előzetes" nyereségesség az Assedile 70 %-ának felvásárlása után					
	Az Assedile felvásárlása ([1])	2009	27	2,7	10,2 %
	Különálló, az Assedile felvásárlását követően	2008	78	3,7	4,7 %
			105	**6,4**	**6,1 %**

([44]) Lásd a kiigazított üzleti terv 8. és 10. oldalát.

		Referenciaév	Tőke összege (millió EUR)	A referencia-évben várt adózás utáni nyereség (millió EUR)	ROE (sajáttőke-arányos megtérülés)
„Benne foglalt előzetes" nyereségesség az Assedile 100 %-ának és a KUP 33 %-ának felvásárlása után					
	Az Assedile felvásárlása (70 % + 30 %)	2009	41,7	3,9	9,4 %
	A KUP felvásárlása (33 %) ([2])	2011	13,3	1,2	8,7 %
	Különálló, az Assedile + KUP felvásárlását követően	2008	50	3,7	7,4 %
			105	**8,8**	**8,3**
„Benne foglalt előzetes" nyereségesség a felvásárlások és a szinergiákból származó jövedelmek után					
	SACE BT/SACE szinergiák			1,9	
	SACE BT/Assedile szinergiák			0,6	
			105	**11,3**	**10,8 %** (*)

(*) Amennyiben a referenciaév 2009 (a kiigazított tervben foglaltak szerint), és nem 2008, és így 4,8 millió EUR nyereség kerül figyelembevételre, akkor a „benne foglalt előzetes" ROE a felvásárlások és a szinergiák után **11,8 %-ot ér el**.

([1]) Olaszország 2012. március 5-i beadványa – A SACE válasza (16. pont, 5. oldal) a külső tanácsadó cég 2009-re (a felvásárlást követő ötödik évre) 9,8 %-os sajáttőke-arányos megtérülést (ROE) jelzett előre az Assedile 100 %-ának felvásárlására, amely körülbelül 40 millió EUR összegre volt értékelve (Lásd Progetto Zorro, 2005. május 30., 30. o.). Ennélfogva a SACE 3,9 millió EUR nyereséggel számolt az Assedile 100 %-ának felvásárlását követően: 40 millió EUR * 9,8 % ROE (és 2,7 millió EUR az Assedile 70 %-ára).

([2]) A SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételek (21. o.) szerint a külső tanácsadó cég által a KUP felvásárlására összeállított pénzügyi előrejelzések 3,5 millió EUR várható nettó nyereséget jeleztek 2011-ben (a felvásárlást követő ötödik évben). Így 33 % * 3,5 millió EUR = 1,2 millió EUR. A várt megtérülést a kezdeti befektetéssel elosztva a SACE BT 8,7 %-os ROE-értéket ért volna el.

(64) A megtérülési rátát tekintve, amelyet egy magánbefektető kért volna hasonló beruházás megtételéhez (a továbbiakban: a kívánt megtérülési ráta), Olaszország vitatta a panaszos által megadott rátát (11,5 % ROE). Olaszország úgy véli, hogy a ROE kiszámításának alapjául szolgáló, vállalatok alkotta minta nem volt reprezentatív, és az az időszak, amelyre vonatkozóan a ROE mutató kiszámításra került, nem volt megfelelő. A SACE megerősítette, hogy az olaszországi hitelbiztosítási üzletág megfelelő megtérülési rátáját az Olaszországban működő vállalatok, azaz a Coface Italy (Viscontea Coface) és az Euler Hermes SIAC az 1998-tól 2003-ig terjedő években elért átlagos nyereségessége alapján kell megállapítani, és ez a ráta 10,25 % lenne a nem súlyozott átlag alapján. A SACE kifejtette, hogy az Atradius (Olaszország) vállalatot azért hagyta ki a számításokból, mert a figyelembe vett időszak alatt a vállalat olyan volatilitást mutatott, amely jelentősen befolyásolta az eredményeket, olyannyira, hogy az eredmények negatív referenciaértéket mutattak (–2,4 % egyszerű, nem súlyozott átlag esetében) ([45]).

(65) Olaszország azonban a kívánt megtérülési rátát a súlyozott átlagos ráta alapján kívánta kiszámítani. Olaszország beadványában a SACE a Coface Italy és az Euler Hermes SIAC az 1998–2003-as időszakra vonatkozó súlyozott átlagos ROE-értékét az időszakban tapasztalt ROE-átlagaik ugyanazon időszakban a hitelbiztosítási üzletágban jegyzett bruttó díjak százalékos arányával történő súlyozásával számította ki. Így kiszámítva a megtérülési ráta 8,7 %.

([45]) Lásd SACE – Válasz az információkérésre, 2011. szeptember 15., 4. o.

(66) Olaszország úgy érvel, hogy a megtérülési ráta nem súlyozott és súlyozott átlagok használatával kapott becsült értékei közötti különbség – azaz a 10,25 % és a 8,7 % közötti különbség – nem elég szignifikáns ahhoz, hogy jelentősen befolyásolja a befektető döntését közép vagy hosszú távon. Ennek ellenére Olaszország megfelelőbbnek tartotta a fentiekben bemutatott súlyozott átlagos ROE alkalmazását, az alábbi két okból ([46]):

a) A súlyozott átlaggal való számítás jobb módszer a nem súlyozott átlaggal való számítással összevetve, mivel jobban tükrözi a kívánt megtérülési rátát egy olyan ágazatban, ahol 2 olyan szereplő van, amelyek között jelentős különbségek vannak a megtérülés és az évek tekintetében, valamint jelentős különbségek vannak a két szereplő forgalma között ([47]);

b) A súlyozás alapjaként Olaszország a hitelbiztosítási üzletágban jegyzett bruttó biztosítási díjakat használta, hogy homogén módon vethesse össze a mintát a 2004-es új SACE BT vállalat tevékenységével (a vállalat hitelbiztosítási üzleti tevékenységgel kezdett, és csak később terjeszkedett más kapcsolódó tevékenységek felé). A kezességi biztosítási üzletág („ramo cauzioni") ki lett zárva a számítás alapjából, mivel azt a hitelbiztosítási üzletágtól eltérő dinamika jellemzi. 2004-ben egyedül a Coface tevékenykedett a kezességi biztosítási üzletágban ([48]).

(67) Olaszország azt is megállapította, hogy a kívánt megtérülési ráta az összes biztosítási díjon alapuló számítása (azaz nem csupán a hitelbiztosítási díjakat figyelembe véve, ahogyan az fentebb bemutatásra került) 9,5 %-os értéket adna.

IV.3. AZ ELŐNYRE VONATKOZÓ KRITÉRIUM: A MÁSODIK INTÉZKEDÉS

(68) A SACE azt állítja, hogy az intézkedésre nyereség elérése céljából került sor, és így a piaci gyakorlattal összhangban lévő viszontbiztosítási tevékenységnek számított. Hangsúlyozza, hogy a SACE által a SACE BT részére 2009-ben biztosított viszontbiztosítási fedezett főbb feltételei megegyeztek a néhány hónappal korábban a magán viszontbiztosítókkal megállapodott feltételekkel (lásd a (31) preambulumbekezdést). Utólagosan megállapítható, hogy az csupán az anyavállalat, a SACE számára volt előnyös, amely 1,56 millió EUR ([49]) díjjövedelmet ért el, mivel a SACE BT nem használta fel a viszontbiztosítást az előre meghatározott veszteségtúllépés fedezésére.

(69) Továbbá, Olaszország azt állítja, hogy az akkor, 2009-ben javaslati stádiumban lévő Szolvencia 2 (QIS4 technikai specifikáció) szerint számított tőkekövetelmény-szint („*requisito patrimoniale*") mellett a második intézkedés nem csökkentette a SACE BT tőkekövetelményeit. Különös tekintettel arra, hogy a nemarányos viszontbiztosítási fedezet nem járt semmilyen előnnyel, mivel nem került elismerésre a SACE BT által a tőkekövetelmények számszerűsítésének módszereként használt normál képleten belül. A tőkefelszívásra („*assorbimento di capitale*") gyakorolt hatás tekintetében Olaszország kifejtette, hogy jellegénél fogva a viszontbiztosítás valamennyi formája hatással van a tőke szintjére, ideértve a nemarányos viszontbiztosítási fedezet formájában kínált viszontbiztosítást is ([50]). A Bizottság 2012. január 4-én kifejezetten felkérte Olaszországot, hogy adja meg a tőkekövetelmény-könnyítés összegét a SACE BT szintjén a 2009-ben a SACE vállalattal végrehajtott nemarányos viszontbiztosítást követően. Olaszország nem bocsátotta rendelkezésre a kért információt, de ismét kifejtette, hogy a nemarányos viszontbiztosítás nem járt semmilyen könnyítéssel a felügyeleti tőkekövetelmények („*requisiti patrimoniali di vigilanza*") ([51]) tekintetében.

(70) A SACE azonban megerősítette ([52]), hogy a viszontbiztosítás egyik fő célja az átengedő biztosító további szerződések jegyzésére vonatkozó kapacitásának növelése.

(71) Az exporthitelről szóló közleményben megállapított védzáradék ([53]) alkalmazása tekintetében Olaszország kijelentette, hogy nem találta helyénvalónak állami támogatás nyújtását ennek az ágazatnak, és úgy döntött, hogy nem alkalmazza a védzáradékot ([54]). A SACE nem találta a tárgyhoz tartozónak a Bizottság arra vonatkozó kérését, hogy nyújtson be olyan információkat, amelyek bizonyíthatják az exportőrök piacának fedezethiányát ([55]).

([46]) Lásd SACE – Válasz az információkérésre, 12. pont, benyújtva 2012. március 5-én, 2–3. o.
([47]) A kiigazított üzleti terv szerint 2003-ban Olaszországban az Euler Hermes SIAC 47,5 %-os, az Atradius-SIC (Olaszország) 20,1 %-os, a Coface Italy (Viscontea Coface) pedig 17,9 %-os piaci részesedéssel rendelkezett.
([48]) A külső tanácsadó cég által készített kezdeti üzleti terv Olaszországnak ezt az állítását nem támasztja alá. A 2004. februárjában készített terv – „La best practice del mercato. Benchmarking sui principali players" 1. melléklete (lásd Olaszország 2008. február 12-i beadványának 1. melléklete) szerint a Viscontea Coface és az Euler Hermes SIAC egyaránt aktív volt a kezességi biztosítási üzletágban (lásd a melléklet 17. és 34. oldalát).
([49]) A SACE BT által a SACE vállalatnak fizetett díjazás tekintetében lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 30. o.
([50]) Lásd SACE – Válasz az információkérésre, 2011. szeptember 15., 7. o.
([51]) Lásd SACE – Válasz az információkérésre, 13. pont, benyújtva 2012. március 5-én, 3. o.
([52]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 25. o.
([53]) Az exporthitelről szóló közlemény értelmében a védzáradék ideiglenesen nem piacképes kockázatok – például piacképes exporthitelkockázatok, amelyekre a fedezet biztosítási vagy viszontbiztosítási kapacitás hiánya miatt ideiglenesen nem érhető el magán exporthitelbiztosítóktól vagy az állami vagy az állam által támogatott, saját nevében üzemelő exporthitel-biztosítóktól – esetében használatos. Ilyen körülmények között az ilyen ideiglenesen nem piacképes kockázatokat át lehet venni állami vagy állam által támogatott exporthitelbiztosító számlájára, hogy a nem piacképes kockázatokat az állam számlájára vagy állami kezességvállalásával biztosítsák. Bármely tagállamnak, amely alkalmazni kívánja ezt a védzáradékot erről a tényről haladéktalanul értesítenie kell a Bizottságot.
([54]) Lásd a Gazdasági és Pénzügyi Minisztérium által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 5. o.
([55]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 29. o.

IV.4. AZ ELŐNYRE VONATKOZÓ KRITÉRIUM: HARMADIK ÉS NEGYEDIK INTÉZKEDÉS

(72) A SACE véleménye szerint a harmadik és a negyedik intézkedés elfogadásával a SACE „pénzügyi egyensúlyi" helyzetbe kívánta hozni a SACE BT vállalatot azzal a célkitűzéssel, hogy garantálja annak fizetőképességét, a jogi keret által előírt korlátozásoknak megfelelően. A SACE BT fizetőképességének garantálását követően lehetséges lett volna megfelelő nyereségességi szint elérése ([56]). A SACE hangsúlyozza továbbá, hogy a SACE BT számos magántulajdonú olaszországi versenytársa is veszteséges volt 2008-ban és 2009-ben. Ez a részvényeseik közbelépését váltotta ki, akik jelentős tőkeinjekciók formájában biztosítottak hozzájárulást (nemzetközi szinten a Natixis is kétszer feltőkésítette a Coface vállalatot, 2009-ben és 2010 elején, miközben a Coface által jegyzett veszteség 2009-ben 163 millió EUR volt).

(73) A SACE megjegyzi továbbá, hogy míg alapjában véve minden piaci szereplőt érintett a gazdasági válság, a válság különösen komoly hatással volt a SACE BT vállalatra. E tekintetben a SACE úgy érvel, hogy a SACE BT még indulási szakaszban van. Ezért a SACE BT nem tudta használni a „káringadozási tartalékot" („riserva di perequazione") ([57]) a váratlan gazdasági és pénzügyi események leküzdésére, mivel ezt a tartalékot még nem hozták létre. A SACE BT minden jelentősebb versenytársa – köztük a Coface is – ki tudta használni ezt a tartalékot a jelenlegi gazdasági válság alatt.

(74) A Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban arra vonatkozóan tett kérésre válaszul, hogy a SACE bocsássa rendelkezésre a SACE vállalatnál abban az esetben felmerülő becsült költségeket, ha az eladná vagy felszámolná a SACE BT vállalatot, a SACE kijelentette, hogy a SACE BT felszámolása pusztán elméleti opció, amely jelenleg nem hajtható végre. A SACE által említett főbb okok: i. a SACE vállalatnál mint részvényesnél jelentkező közvetlen előny hiánya, mivel a felszámolás megerősítette volna a negatív eredményeket az adott időpontban jellemző különösen hátrányos piaci helyzetben, és jelentős kárt okozott volna a SACE hírnevében; ii. annak a lehetősége, hogy egy ilyen lépést a piacok a SACE vállalaton belüli likviditási válságként értelmezhetnek; iii. az a valószínű esemény, hogy az eladási ár nem lenne megfelelő ([58]). A Bizottságnak a SACE vállalat SACE BT tekintetében a második, harmadik és negyedik intézkedés megtételét megelőzően való kitettségére vonatkozó külön kérdésére válaszolva Olaszország jelezte, hogy – elméletben – a SACE BT tevékenységének leállítása és a SACE BT eszközeinek 2009-ben történő felszámolása esetén a SACE felé fennálló, összesen 2,09 millió EUR összegű kötelezettség lett volna potenciálisan veszélyben. Olaszország jelezte, hogy a SACE felé a 2008-ban fennálló nettó eszköz/kötelezettség mérleg pozitív volt 8,43 millió EUR értékkel ([59]), azaz nettósítva a SACE tartozott volna pénzzel a SACE BT-nek.

(75) A SACE kifejtette, hogy a piacgazdasági befektető elvének alkalmazása során a jogszabályi korlátozásokat is figyelembe kell venni. […] (*) Továbbá a SACE szerint egy befektető nem pusztán a beruházás nyereségességére összpontosít, hanem egyéb megfontolásokra is, mint például a csoport nyilvános arculatának védelme vagy az üzleti műveletek irányváltása ([60]).

(76) Olaszország megerősítette, hogy a 70 millió EUR összeg (a harmadik és negyedik intézkedés) a 2009 májusában a Kockázatkezelési Osztály ([61]) által azonosított, a jövőbeni Szolvencia 2 követelményeknek ([62]), ([63]) való megfeleléshez szükséges tőkeigény része volt. Ez a szimuláció a 2009-re vonatkozó átdolgozott költségvetésen alapult.

(77) A SACE szerint a SACE BT feltőkésítésére vonatkozó döntéseket a nyereségességhez való várt visszatérés, és a 2011-re várt nyereségessé válás reményében hozták meg ([64]).

(78) Olaszország szerint 2009-től kezdődően a SACE BT-nél mélyreható átalakítások történtek a szervezeti, irányítási és üzleti folyamatokban, amely átalakítások helyreállították a vállalat hosszú távú életképességét, lehetővé téve, hogy 2011-ben, a 2011–2013-ra vonatkozó üzleti tervben előre jelzett időpont előtt, ismét nyereségessé váljon. A változó gazdasági és piaci feltételekre tekintettel a SACE BT 2011–2013-ra vonatkozó üzleti terve aktualizálásra került a folyamatos válsághelyzet figyelembevétele, valamint a nyereségesség javítását célzó kezdeményezések

([56]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 33., 36. és 37. o.

([57]) A biztosításról szóló irányelvek értelmében a káringadozási tartalék célja, hogy kiegyenlítse a jövőbeni évek veszteséghányadának ingadozásait vagy speciális kockázatok fedezésére szolgáljon. A káringadozási tartalék a mérlegben szereplő technikai tartalékok közé tartozik, és a káringadozási tartalék változása az eredménykimutatás technikai számláján jelenik meg. Lásd CEIOPS – Summary of a survey on equalisation provisions (A káringadozási tartalékra vonatkozó felmérés összefoglalása), 2009. január, 2. o., online elérhető az alábbi címen: https://eiopa.europa.eu/fileadmin/tx_dam/files/publications/reports/CEIOPS-DOC-32-08-Summary-of-a-survey-on-equalisation-provisions.pdf

([58]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 45. o. A SACE a Dealogic vállalat adatait említi, amely vállalat megállapította, hogy az összeolvadások és felvásárlások az európai pénzügyi ágazatban 2009-ben (176 milliárd EUR) alapvetően felére csökkentek a 2008-as évhez képest. 2009-ben a tranzakciók körülbelül 50 %-a értékcsökkenést elszenvedett eszközökre összpontosított.

([59]) Lásd SACE – Válasz az információkérésre, 14. pont, benyújtva 2012. március 5-én, 4. o.

(*) Ennek az érvnek a szemléltetésére Olaszország az alábbi bírósági ügyre hivatkozott: C-303/88. (EBHT 1991., I-1433.), – Olaszország kontra Bizottság („ENI/Lanerossi"), (21) bekezdés (lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 36. o.).

([60]) Bizalmas információ.

([61]) A kockázatkezelés ki van helyezve az anyavállalathoz (SACE). Lásd a (23) preambulumbekezdést.

([62]) Lásd SACE – Válasz az információkérésre, 19. pont, benyújtva 2012. március 5-én, 6. o.

([63]) […].

([64]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 33. o.

meghatározása érdekében (lásd az 5. táblázatot). A 2011–2013-ra vonatkozó kiigazított üzleti tervet a SACE BT igazgatótanácsa 2011. november 24-én hagyta jóvá. A 2011. november 24-én (azaz a tőkeinjekciók után két évvel) megtartott igazgatótanácsi ülés jegyzőkönyve a (ROE-értékkel mért) nyereségesség az ágazati átlag elérése céljából történő fokozatos javításának célkitűzését említi.

5. táblázat

A SACE BT főbb pénzügyi jellemzői a 2010–2011-es üzleti tervben és a 2011–2013-as kiigazított tervben

	Tényleges			A 2010–2011-re vonatkozó, az igazgatótanács által 2009. augusztus 4-én jóváhagyott üzleti terv előrejelzései (1)			A 2011–2013-ra vonatkozó, az igazgatótanács által 2011. november 24-én jóváhagyott üzleti terv előrejelzései (2)		
millió EUR	2008 (*)	2009	2010	Átdolgozott költségvetés 2009	Üzleti terv 2010	Üzleti terv 2011	2011 Előir.	2012 Előir.	2013 Előir.
Bruttó jegyzett díjak (3)	99,7	95,2	94,6	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
A SACE által viselt biztosítástechnikai kiadások („Sinistri di competenza")	– 70,6	– 104,9	– 59,8	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Általános költségek	– 36,1	– 38,2	– 37,3	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Technikai eredmény a viszontbiztosítás előtt	– 63,0	– 60,0	18,2	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Technikai eredmény a viszontbiztosítás után	– 39,3	– 56,4	5,0	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Adózás előtti jövedelem	– 39,5	– 47,3	– 4,8	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Nettó jövedelem	– 29,5	– 34,1	– 4,8	[≤ 0]	[≤ 0]	[≤ 0]	(…)	(…)	(…)
ROE az adózás előtt (%) (4)	n.a.	– 41,7 %	– 4,4 %	–	n.a.	n.a.	(…)	(…)	(…)
ROE az adózás után (%) (5)	– 38,0 %	– 30,6 %	– 4,4 %	n.a.	n.a.	n.a.	(…)	(…)	(…)
Veszteséghányad (%)	**131,0%**	**119 %**	**67 %**	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Költséghányad (%)	**44,6 %**	**43 %**	**41 %**	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Kombinált arány (%)	**175,6%**	**163 %**	**108 %**	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

(*) Tartalmazza a 2009-ben eladott életbiztosítási ágat („include il ramo vita").

(1) A SACE BT igazgatótanácsa által 2009. augusztus 4-én jóváhagyott, 2010–2011-es üzleti tervben foglalt előrejelzések, 8. o., (Lásd 4. melléklet – A SACE BT igazgatótanácsa 2009. augusztus 4-i ülésének jegyzőkönyve, benyújtva 2010. június 9-én).

(2) A SACE BT igazgatótanácsa által 2011. november 24-én jóváhagyott, 2011–2013-as kiigazított üzleti tervben („Aggiornamento Piano Industriale") szereplő előrejelzések, 8. és 19. o.. (Lásd 8. melléklet – A SACE BT igazgatótanácsa 2011. november 24-i ülésének jegyzőkönyve, benyújtva 2012. március 30-án).

(3) A bruttó díjak – szemben a viszontbiztosítási költség nélküli nettó díjakkal – a viszontbiztosítók számára átengedett kockázati részt is fedezik.

(4) ROE adózás előtti jövedelem/nettó értékként („patrimonio nettó") kiszámítva, fel nem osztott nyereséget és 2011. december 31-én 108,7 millió EUR tőketámogatást feltételezve.

(5) A Bizottság számításai a pénzügyi kimutatások és a 2011–2013-ra vonatkozó előrejelzések alapján.

(79) A 2012. március 30-i legutolsó beadványban Olaszország ismét kifejtette, hogy az intézkedések nem tudhatók be az államnak, és azok összeegyeztethetők a piacgazdasági befektető elvével. Először is Olaszország kifejtette, hogy ezek csoporton belüli döntések voltak, amelyeket a csoport hírnevének védelme érdekében hoztak meg. Másodsorban Olaszország úgy érvelt, hogy a SACE piaci szereplőhöz hasonlóan működik és az erőforrásait annak az üzleti területnek a fejlesztésébe fekteti, amelyen a tevékenységét végzi, anélkül, hogy bármilyen módon állami támogatásra támaszkodna. A válság alatt az anyavállalat (SACE) nyereséges maradt és osztalékot fizetett az államnak. Ebből kifolyólag Olaszország megerősítette, hogy a SACE soha nem tartotta szükségesnek a pénzügyi szektor életképességének helyreállítása és a jelenlegi válságban hozott szerkezetátalakítási intézkedések értékelése az állami támogatási szabályok alapján bizottsági közleménnyel (a továbbiakban: a szerkezetátalakítási közlemény) ([65]) összhangban a Bizottságnak benyújtandó szerkezetátalakítási terv elkészítését. A nemzeti felügyeleti hatóság, az ISVAP sem emelt kifogást vagy kérte különleges eljárások lefolytatását a SACE BT feltőkésítését követően. Végezetül Olaszország emlékeztetett arra az értékelésére, amely szerint az adott időpontban igen nehéz lett volna potenciális vevőt találni a SACE BT vállalatra.

(80) Olaszország azon az álláspontón van, hogy a SACE BT válságát nem belső folyamatok, a keresletben vagy egyéb tényezőkben bekövetkezett változások okozták, amelyek szükségessé tennék az üzleti modell alapos átgondolását és az azt követő szerkezetátalakítást, hanem sokkal inkább a kárigénylések a válság által kiváltott jelentős növekedése. E helyzet figyelembevételével Olaszország megerősíti, hogy a SACE teljesen önállóan és egy piaci szereplő szemszögéből döntött a további tőke rendelkezésre bocsátása és a szükséges szervezeti és irányítási változások bevezetése mellett.

IV.5. A TÁMOGATÁS ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGE

(81) Olaszország és a SACE az észrevételei legnagyobb részét az eljárás megindításáról szóló határozatra és annak bemutatására szánta, hogy az intézkedések összeegyeztethetők a piacgazdasági befektető elvével és nem az államnak tudhatók be, következésképpen nem tartalmaznak támogatást. Amennyiben a Bizottság ennek ellenére úgy találja, hogy ezek az intézkedések a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatást képeznek, a SACE megerősítette, hogy ez esetben az intézkedéseket el kell ismerni és a belső piaccal összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani ([66]). A második intézkedés tekintetében a SACE úgy véli, hogy a Bizottság által az adott intézkedés összeegyeztethetőségére vonatkozóan kifejtett aggályok pusztán spekulatív jellegűek ([67]). A harmadik és negyedik intézkedés tekintetében a SACE ismét kifejtette, hogy azok mindenképpen összeegyeztethetőnek találhatók a belső piaccal a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerint, a Bizottság által idézett közlemények alapján ([68]).

V. **AZ INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE**

V.1. A SZERZŐDÉS 107. CIKKÉNEK (1) BEKEZDÉSE ÉRTELMÉBEN VETT TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSA

(82) Meg kell vizsgálni, hogy a II.4. szakaszban meghatározott négy intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást képez-e. A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében foglaltak szerint a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet – egyéb rendelkezések hiányában – a belső piaccal összeegyeztethetetlen.

(83) Adott intézkedés állami támogatásnak minősüléshez ezért teljesülnie kell az alábbi feltételeknek: az államnak betudhatónak és valamely tagállam által vagy állami forrásból finanszírozottnak kell lennie, szelektív előnyt kell biztosítania, amely alkalmas bizonyos vállalatok vagy bizonyos termékek előállítása előnyben részesítésére, valamint torzítania kell a versenyt vagy a verseny torzításával kell fenyegetnie, és képesnek kell lennie a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására.

(84) Mivel ezek a feltételek kumulatív jellegűek, adott intézkedés állami támogatásként történő jellemzéséhez mindegyiküknek teljesülniük kell. Következésképpen, ha a feltételek egyike nem teljesül, akkor a szóban forgó intézkedés nem tekinthető állami támogatásnak.

(85) Az eljárás megindításáról szóló határozat (61) preambulumbekezdésében a Bizottság jelezte, hogy az intézkedéseknek az alábbi két feltétel egyikének megfelelő része nem képez támogatást:

a) (a piacképes kockázatokkal szemben) a nem piacképes kockázatokat előnyben részesítő tőke/viszontbiztosítás (**az első kizárási kritérium**); valójában ezeknek a kockázatoknak nincs piacuk, és ennélfogva az állami támogatás nem torzítaná a versenyt a biztosítótársaságok között, és a támogatásnak minősülés kizárható; valamint

b) a SACE BT vállalatnak nyújtott tőke összege, amely már kifejezetten a piacképes kockázatokra volt előirányozva a SACE vállalaton belül (mivel az ilyen tőke, ha átkerül a SACE BT-be a SACE vállalaton belül általa már támogatott tevékenységekkel, akkor ugyanazon tevékenység folytatásának minősül ugyanazzal a tőkével, csak más jogi formában. Az ilyen tőkének az átvitele ezért nem képez előnyt e tevékenységek tekintetében, és a támogatásnak való minősítés kizárható) (**a második kizárási kritérium**).

([65]) HL C 195., 2009.8.19., 9. o.
([66]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 52. o.
([67]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 30–31. o.
([68]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 47. o.

(86) A második kizárási kritérium tekintetében a SACE megerősítette, hogy nem került előirányzásra tőke nem piacképes kockázatokra az EU-10 tagállamok kapcsán, amely kockázatok a SACE BT létrehozása előtt piacképes kockázatokká váltak ([69]). Ez összhangban van Olaszország többször ismételt érvelésével, hogy a vállalat induló vállalkozás volt (lásd még a (96)–(100) preambulumbekezdést).

(87) Az első kizárási kritérium tekintetében, a Bizottság azon kérésére válaszul, hogy tegyen megkülönböztetést a piacképes és a nem piacképes kockázatok között ([70]), a SACE azt válaszolta, hogy a SACE BT vállalaton belül a nem piacképes kockázatokra vonatkozó tevékenység volumene igen kicsi ([71]). Továbbá, Olaszország kifejtette, hogy a SACE BT a nem piacképes kockázatokat piaci feltételek mellett kezeli, állami kezességvállalás nélkül, és azokra nem vonatkozik a CIPE által minden évben a 24 hónapnál rövidebb lejáratú nem piacképes kockázatokra megállapított küszöbérték ([72]).

(88) A Bizottság megjegyzi, hogy az exporthitelről szóló közlemény előírja, hogy amennyiben egy tagállam nem piacképes kockázatokat kíván támogatni, akkor elkülönített könyvelést kell bevezetnie, biztosítva, hogy a támogatás ne kerüljön át a piacképes kockázatokhoz. Ebben az esetben a SACE egyetlen intézkedése sem célozta kifejezetten a kismértékű, nem piacképes kockázati tevékenységek támogatását. Olaszország nem említi, hogy támogatni kívánta volna a nem piacképes kockázatokat, és úgy véli, hogy az összes intézkedés a SACE BT egészének volt rendelkezésére bocsátva (nem egy adott tevékenységhez), és mindez piaci feltételek mellett történt. Olaszország nem kifogásolja, hogy valamennyi intézkedés elemzésre kerül a piacgazdasági szereplő teszt keretében az előny esetleges fennállásának meghatározása érdekében.

(89) A Bizottság ezért egyetért Olaszországgal és a SACE vállalattal abban, hogy az eljárás megindításáról szóló határozat 4.1.1. és 4.1.2. fejezetében megállapított kizárások ebben az esetben nem alkalmazandók. Ezért a négy intézkedés (vagy azok része) támogatásnak való minősülése nem zárható ki e kizárási kritériumok alapján. A SACE BT vállalat számára biztosított teljes, 105,8 millió EUR összegű tőkeinjekció (első intézkedés) és a többi intézkedés összességében támogatásnak minősülhet, ezért végre kell hajtani rajtuk az értékelést.

V.1.1. *Előny fennállása*

V.1.1.1. Az előny fennállása értékelésének általános alapelvei

(90) Az eljárás megindításáról szóló határozat (80)–(82) preambulumbekezdésében előírtak szerint, az állandó ítélkezési gyakorlattal összhangban annak megállapításához, hogy egy tőkeinjekció versenyelőnyt biztosít-e szükséges annak értékelése, hogy hasonló körülmények között egy piacgazdasági magánbefektető biztosított volna-e ugyanilyen mértékű tőke-hozzájárulást ([73]), figyelembe véve különösen a rendelkezésre álló információkat és a szóban forgó hozzájárulások idején előre látható fejleményeket ([74]).

(91) A piacgazdasági szereplő teszt egy ***előzetesen*** alkalmazandó vizsgálat, azaz meg kell határozni, hogy a befektetés tervezése idején egy piacgazdasági magánbefektető választotta volna-e ilyen tőkehozzájárulás megtételét. Egy piaci befektető megfelelően figyelembe venné a befektetéssel kapcsolatos kockázatokat – hogy a kockázatosabb befektetések esetében nagyobb nyereségességet várjon el. A befektető korlátozó tényezőként venné figyelembe a meglévő szabályozási keretrendszert, például a pénzügyi szolgáltatások ágazatában. Ha a minimális tőkemennyiségre, likviditásra és hasonló elemekre vonatkozó speciális szabályozási követelmények miatt a befektetés nem nyereséges, akkor a piacgazdasági befektető nem hajtja végre az olyan befektetést, amely megfelel ugyan a szabályozási követelményeknek, de nem biztosít megfelelő szintű nyereségességet.

(92) Egy magánbefektető nem elégszik meg a puszta ténnyel, hogy a befektetés nem lesz veszteséges a számára, vagy, hogy csak korlátozott mértékű nyereséget termel. Egy piacgazdasági befektető megkísérelné maximalizálni az eszközarányos megtérülést, a körülményekkel összhangban és a saját érdekei szerint, még abban az esetben is, ha már rendelkezik részesedéssel az adott vállalkozásban ([75]). Bár az ágazatra jellemző átlagos megtérülés csak egy elem azok közül, amelyeket a Bizottság figyelembe vehet, egy körültekintő piacgazdasági befektető – a megfelelő díjazásra vonatkozó becslések megtételekor – elviekben megkövetelne egy minimális megtérülést a befektetés tekintetében, amely eléri legalább az adott ágazat átlagos nyereségességi szintjét ([76]).

([69]) A SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételek, 6–7. o.
([70]) Lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (64) preambulumbekezdését.
([71]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 7. o.
([72]) Lásd Gazdasági és Pénzügyi Minisztérium – Válasz az információkérésre, 2011. szeptember 15., 6. o.
([73]) C-261/89 sz. *Olaszország kontra Bizottság* ügy (EBHT 1991., I-4437), 8. pont; a fent említett C-278/92–C-280/92 sz., *Spanyolország kontra Bizottság* egyesített ügyek, 21. bekezdés; C-42/93 sz., *Spanyolország kontra Bizottság* ügy (EBHT 1994., I-4175), 13. pont.
([74]) Lásd az exporthitelről szóló közlemény 3.1. és 3.2. pontját, „*Az EGK-Szerződés 92. és 93. cikkének [jelenleg a EUMSZ 107. és 108. cikke] az állami hatóságok eszközeire vonatkozó alkalmazása*" című bizottsági közleményt, 1984-9. sz. EK-értesítő, valamint a Bizottság tagállamokhoz címzett közleményét az EK-Szerződés 92., illetve 93. cikkének, valamint a 80/723/EGK irányelv 5. cikkének a gyáriparban működő állami vállalkozásokra történő alkalmazásáról (HL C 307., 1993.11.13., 3. o.).
([75]) Lásd a T-228/99, T-233/99 sz. *WestLB és Land Nordrhein-Westfalen kontra Bizottság* ügyben 2003. március 6-án hozott ítélet 314. pontját.
([76]) Lásd a *Westdeutsche Landesbank Girozentrale kontra Bizottság* ügyben 2003. március 6-án hozott ítéletet (T-228/99. és T-233/99. sz. ügy (EBHT II-435.) 254–255., 270. pont).

(93) A közelmúlt joggyakorlatának ([77]) megfelelően a piacgazdasági befektető elvének való megfelelésre hivatkozó tagállamnak kérdéses esetben egyértelműen, valamint objektív és igazolható bizonyítékok alapján meg kell állapítania, hogy a végrehajtott intézkedés során az állam részvényesként, azaz piaci feltételek szerint járt el. Ezzel összefüggésben többek között olyan szempontokat lehet elvárni, amelyekből kitűnik, hogy a döntés olyan gazdasági értékeléseken alapult, amelyek összemérhetők azokkal, amelyeket a jelen ügy körülményei között az említett tagállamhoz lehető legközelebbi helyzetben lévő, ésszerűen gondolkodó magánbefektető az említett befektetés végrehajtása előtt lefolytatott volna annak érdekében, hogy meghatározza az ilyen befektetés jövőbeli jövedelmezőségét. A magánbefektető kritériumának alkalmazása szempontjából csak a beruházás végrehajtásáról szóló döntés meghozatalának időpontjában rendelkezésre álló adatok és előrelátható fejlemények relevánsak. Ez különösen így van akkor, ha – mint a jelen esetben – a Bizottság olyan beruházás vonatkozásában vizsgálja az állami támogatás fennállását, amelyet nem jelentettek be neki, és amelyet az érintett tagállam a bizottsági vizsgálat lefolytatása idején már végrehajtott.

(94) A piacgazdasági befektető elvének való megfelelésre vonatkozó saját értékelése elkészítése során a Bizottság feladata olyan átfogó mérlegelés lefolytatása, amely a tagállam által szolgáltatott adatokon kívül figyelembe veszi a jelen ügyben releváns minden egyéb olyan adatot, amely lehetővé teszi számára annak eldöntését, hogy a szóban forgó intézkedés az említett tagállam részvényesi vagy közhatalmi minőségéből ered. E szempontból különösen az intézkedés természete és tárgya, a hátterét képező összefüggések, valamint az elérni kívánt cél és az említett intézkedésre vonatkozó szabályok lehetnek relevánsak ([78]).

V.1.1.2. Előny fennállása az első intézkedés esetében

(95) Az eljárás megindításáról szóló határozat (95) és (96) preambulumbekezdésében a Bizottság kételyeinek adott hangot a tekintetben, hogy az első intézkedés megfelelt-e a piacgazdasági befektető elvének. Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság jelezte, hogy az igazolandó paraméter a beruházásnak az üzleti terv szerinti elvárt nyereségessége. Az állandó esetjog és ítélkezési gyakorlat ([79]) szerint az anyavállalat, a SACE – ahogyan hasonló körülmények között egy piaci befektető is tehette volna – választhatta volna azt, hogy nem helyez ki tőkét, és azt más tevékenységhez vagy az állam számára fizetett osztalékként használja fel.

(96) Meg kell említeni, hogy a SACE elkülönített könyvelést alkalmazott a piacképes kockázatok tekintetében az adott kockázatok automatikus piacképessé válásának dátuma (2004. május 1.) és a SACE BT létrehozásának dátuma (2004. május 27.) között (lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (19) preambulumbekezdése alatti 1. táblázatot). Azonban a létrehozott külön számláról nem került átvitelre eszköz, kötelezettség vagy szerződés a SACE BT-hez (az elkülönített nyilvántartásban szereplő, piacképes kockázatokra vonatkozó szerződések vagy véget értek a biztosítási szerződések természetes lejáratával, vagy a fennálló szerződések lejáratával; a szóban forgó piacképes kockázatokat fokozatosan új biztosítási szerződések fedték le a SACE BT-n belül ([80])). A SACE BT üzleti tevékenysége újként indult.

(97) Hangsúlyozni kell továbbá, hogy a SACE BT vállalatot azért hozták létre, hogy olyan új üzleti tevékenységekre összpontosítson, amelyeket a SACE korábban nem működtetett. A SACE BT létrehozása és annak kezdőtőkéje rendelkezésre bocsátása előtt, már 2003 végén a SACE külső tanácsadót vett igénybe az SACE által azonosított üzleti lehetőségek megerősítésére és részletesebb kidolgozására, hogy belépjen a piacképes kockázatok szegmensébe. A főbb lehetőségeket olyan piaci szegmensekben azonosították, ahol a hitelbiztosítási piac legfontosabb szereplői akkor még nem voltak jelen, azaz hitelbiztosítás nyújtása Olaszországban belföldi hitelekre és export-hitel-biztosítás az olaszországi exportáló vállalatok – elsősorban kkv-k – számára, amely vállalatok a piacképes kockázattal rendelkező országokba exportáltak.

(98) Továbbá, a SACE BT üzleti terve összehasonlító piaci elemzésen és a vállalat szerkezetének újonnan történő kialakításán alapult (nem egy korábbi üzleti tevékenység folytatásán). Más szóval nem az üzleti tevékenység meglévő korábbi eredményein (vagy egy korábbi üzleti tevékenység szerkezetátalakításán) alapult, hanem újonnan hozták lére.

(99) Ennélfogva a SACE BT nem a SACE vállalaton belül korábban már létező tevékenység folytatása, hanem egy induló vállalkozás létrehozására és a SACE vállalaton belül nem folytatott gazdasági tevékenység kialakítására vonatkozó döntés eredménye.

([77]) Lásd a C-124/10 P sz. *Bizottság kontra Électricité de France (EDF)* ügyben 2012. június 5-én hozott ítélet (EBHT 2012 I-0000. o.) 82–84. és 105. pontját.

([78]) Lásd a C-124/10 P sz. *Bizottság kontra Électricité de France (EDF)* ügyben 2012. június 5–én hozott ítélet (EBHT 2012 I-0000. o.), 86. pontját.

([79]) Az állami beavatkozás és a felszámolás alternatív forgatókönyve közötti összehasonlítás, és az utóbbi forgatókönyv választása esetén figyelembe veendő költségek tekintetében lásd az alábbi ítéleteket: a *Gröditzer ügyben 2003. február 28-án hozott ítélet* (EBHT I-1139., C-334/99., 133–141. pont) és a *Spanyol Királyság kontra az Európai Közösségek Bizottsága* ügyben 1994. szeptember 14-én hozott ítélet (EBHT 1994, I-04103., C-278/92., C-279/92. és C-280/92. számú egyesített ügyek, 21–22. pont).

([80]) Lásd a 22. melléklet 41. oldalát – A SACE 2004.12.31.-i pénzügyi kimutatásai, Olaszország 2008. február 12-i beadványa: *„Detta »gestione« si è conclusa nel corso dell'anno, sia in seguito alla naturale scadenza dei contratti assicurativi che prevedevano la copertura dei rischi di mercato, sia mediante disdetta dei contratti in essere. I rischi in argomento sono stati progressivamente assunti con nuovi contratti dalla società partecipata SACE BT S.pA., costituita in data 27 maggio 2004."*

(100) Következésképpen megállapítható, hogy az Olaszország és a SACE által a hivatalos vizsgálati eljárás keretében rendelkezésre bocsátott tényszerű elemek alapján a Bizottság megállapíthatja, hogy a SACE BT induló vállalkozásként lett létrehozva, és nem pusztán a korábban a SACE vállalaton belül folytatott tevékenységek folytatására jött létre.

(101) A Bizottság úgy véli, hogy egy induló vállalkozás számára készített üzleti tervnek tartalmaznia kell a piac tekintetében, ahol az induló vállalkozás működni kíván az üzleti lehetőségek gondos elemzését, valamint a valószínűleg elérhető megtérülést, ezeken keresztül bemutatva, hogy a várható nyereségesség kellő mértékű ahhoz, hogy érdemes legyen megtenni a kezdő beruházást.

(102) Előfordulhat azonban bizonyos mértékű bizonytalanság, így szükség lehet bizonyos kiigazításokra és pontosításokra a tevékenységi kör és a pénzügyi előrejelzések terén. Ez különösen igaz lehet a vállalat működésének kezdeti éveiben. Jellegükből fakadóan az induló vállalkozások nem rendelkeznek előzményekkel a pénzügyi teljesítmény terén, amire alapozni lehetne az értékelésüket. Ezért a befektetőnek ki kell alakítania egy folyamatot a vállalat értékelésére, összevethető vállalkozások (benchmarking) és a pénzügyi előrejelzések alapján. Mivel a fiatal vállalkozások esetében időre lehet szükség ahhoz, hogy nyereségessé váljanak, az induló vállalkozások értékelésének kulcsa a jövőben megfelelő nyereség elérését lehetővé tevő tevékenységekre való összpontosítás.

(103) Elegendő tény áll rendelkezésre annak igazolására, hogy a SACE BT létrehozására és számára a kezdőtőke kihelyezésére vonatkozó döntés meghozatala előtt a SACE elemzést végzett a piacról, amelyen a SACE BT működni fog. A SACE tevékenységeinek a 2004–2006-os időszakban történő fejlesztésére vonatkozó üzleti terv kezdeti tárgyalásai és előzetes elemei bemutatásra kerültek a SACE ([81]) igazgatótanácsának 2003. november 21-i és december 3-i ülésén ([82]). A 2003. november 21-i ülése során a SACE igazgatótanácsa megtárgyalta az új fejlesztési irányokat és az OECD-országokban a rövid lejáratú hitelbiztosításban való részvétel lehetőségét, egy külső tanácsadó cég és az SACE által készített tanulmány alapján. Az igazgatótanács megállapította, hogy a piacképes kockázatok esetében az erőforrásokat, a beruházásokat és célkitűzéseket egy megvalósíthatósági tanulmány (*studio di fattibilità*) ([83]) alapján kell meghatározni.

(104) Ezt követően üzleti terv összeállítására kértek fel egy neves külső tanácsadót. A tanácsadó feladata többek között az volt, hogy azonosítsa elsősorban a rövid lejáratú kockázatokkal kapcsolatos lehetőségeket az OECD-országokban (ahol a SACE a piac méretét 2,5–5 milliárd EUR-ra értékelte ([84])), és állapítsa meg egy új vállalkozás működési feltételeit.

(105) A 2003. december 17-én kelt, pályázati felhívást tartalmazó levélben egyértelműen meghatározásra került, hogy az induló vállalkozás nem tud majd állami támogatásra támaszkodni, sem közvetlenül (pénzügyi támogatás), sem közvetetten (a nem piacképes kockázatokra előirányzott erőforrások felhasználásával) ([85]).

(106) A 2004. május 18-án összeállított kezdeti üzleti terv összehasonlító elemzést ([86]) tartalmazott a piaci gyakorlatokra (elsősorban a főbb piaci szereplők gyakorlataira) vonatkozóan a várható árképzés, a kárigények kiadásai és egyéb költséghányadok, valamint az arra vonatkozó egyéb részletek tekintetében, hogy hogyan kell létrehozni és működtetni a vállalkozást a piaci gyakorlatokkal összhangban. Ez szilárd alapként szolgálhat egy induló vállalkozás számára, hogy a tevékenységét a piaci gyakorlatoknak megfelelően alakítsa ki.

(107) A fentiek figyelembevételével a Bizottság megállapítja, hogy a SACE által a kezdőtőke SACE BT vállalatba történő beruházására vonatkozó döntés meghozatala előtt követett folyamat és lépések összeegyeztethetők voltak a hasonló körülmények között alkalmazott piaci gyakorlatokkal. Nevezetesen, mielőtt a beruházás mellett döntött volna, a SACE megvalósíthatósági tanulmány elkészítését kérte egy külső tanácsadótól, és mielőtt végrehajtotta volna a beruházást, gondosan értékelte és azonosította a jelentős piaci növekedési lehetőségeket az olaszországi hitelbiztosítási piacon, illetve a közép- és kelet-európai piacokra vagy a hitelbiztosítással kapcsolatos egyéb szolgáltatások területére való terjeszkedés lehetőségeit.

(108) Az eredeti üzleti tervben szereplő pénzügyi előrejelzések korlátozott időtartamával (azaz mindössze a 2005–2008-as időszak négy éve) és ennek az időszaknak a végén elérendő korlátozott nyereségességgel kapcsolatban a Bizottság megállapítja, hogy az annak volt betudható, hogy bizonyos kulcsfontosságú elemeket még pontosabban meg kellett volna határozni, ezért a terv csak a tervezett tevékenységek egy részére vonatkozóan tartalmazott pénzügyi előrejelzéseket (első pillér, lásd a (48) preambulumbekezdést).

([81]) Akkor Külkereskedelmi Biztosítási Szolgáltatások Intézete – SACE (Instituto per i Servizi Assicurativi del Commercio Estero – SACE).
([82]) Lásd 10. és 11. melléklet, SACE – Válasz az információkérésre, benyújtva 2012. március 5-én.
([83]) Lásd 10. melléklet – a Külkereskedelmi Biztosítási Szolgáltatások Intézete – SACE igazgatótanácsa 2003. november 21-i ülésének jegyzőkönyve (Verbale della riunione del Consiglio di Amministrazione dell'Instituto per i Servizi Assicurativi del Commercio Estero, 21 novembre 2003), 5–7. o., Olaszország beadványa, 2012. március 5.
([84]) Lásd a 10. mellékletet – Prezentáció az igazgatótanács számára: A SACE potenciális piacának értékelése a lehetséges növekedés tekintetében, 2003. november 21. (Presentazione al Consiglio di Amministrazione: Valutare il mercato potenziale di SACE per definirne gli spazi di crescita possibili, 21 novembre 2003), 43. o., Olaszország beadványa, 2012. március 5.
([85]) Lásd SACE – Válasz az információkérésre, 1. melléklet, 2011. szeptember 15., 7. o.
([86]) Értékelés vagy ellenőrzés referenciával összehasonlítva (szabvány vagy referenciapont, amelyhez hasonlíthatók, vagy ahhoz képest értékelhetők a dolgok).

(109) Ezzel összefüggésben a Bizottság megjegyzi, hogy a kiigazított üzleti terv – amelyet a SACE igazgatótanácsa hivatalosan a SACE BT működésének megkezdése után mindössze egy hónappal fogadott el – módosított bizonyos kezdeti feltételezéseket, egy évvel, 2009-ig kiterjesztette a pénzügyi előrejelzéseket és becsléseket mutatott be a szükséges tőkére és annak megtérülésére vonatkozóan, különállóan az endogén módon fejlődő hitelbiztosítási üzletágra (első pillér), amely esetében a tervezett díjak mellett a szükséges tőkét 40,3 millió EUR-ra becsülték. Ennek a tőkének a tervezett megtérülése 2009-re 4,8 millió EUR volt, az elvárt ROAE pedig 12,1 % volt. Az igazgatótanácsnak ehhez kapcsolódóan küldött feljegyzés egyértelműen meghatározta az üzleti tevékenység kiterjesztését a kezességi biztosítási piacra, valamint a SACE BT hitelbiztosítási tevékenységével szinergiás lehetőségeket nyújtó ágazatokba történő külső növekedésre vonatkozó lehetőségeket bemutató fejlődési forgatókönyv körvonalait, a SACE BT vállalatba eszközölt teljes tőkebefektetés megtérülésének a piaci referenciaértékekhez igazítása érdekében. A dokumentum megállapította, hogy szabályozási célokból az elemzés további kidolgozása szükséges az újrafogalmazott üzleti terv alapján (ez 2005 februárjában/márciusában volt várható).

(110) Olaszország és a SACE olyan dokumentumokat is rendelkezésre bocsátott, amelyek bemutatták, hogy a tervet folyamatosan felülvizsgálták. Ez bizonyítja, hogy a vezetőség a tervet ténylegesen nyomon követte és használta, valamint rendszeresen aktualizálta azt az új információk alapján. Ez a gyakorlat összevethetőnek tűnik egy induló vállalkozás esetében elvárttal, ahol a jövőbeni nyereségesség értékelése bizonytalan, és azt ki kell igazítani az induló vállalkozás működésének megkezdése után.

(111) Az üzleti tevékenység egyéb pillérei, azaz a SACE BT tevékenységének kiterjesztése felvásárlásokkal (a továbbiakban: a külső növekedési stratégia) tekintetében a Bizottság megállapítja, hogy a vállalat egy neves külső tanácsadó (lásd a (113) preambulumbekezdést) segítségével korai szakaszban azonosította az egyéb piaci szegmensekben fennálló olyan piaci lehetőségeket, amelyek jelentős szinergiákat mutattak az alapvető hitelbiztosítási tevékenységével (ideértve a felvásárlások potenciális céljait). Tekintve, hogy a piac Nyugat-Európában koncentrált szerkezetet mutatott, a SACE megvizsgálta a közép- és kelet-európai piacokon való terjeszkedés lehetőségeit, ahol abban az időben a hitelbiztosítás három legfontosabb szereplője jelentősen kisebb mértékben volt jelen, mint Nyugat-Európában.

(112) A Bizottság megállapítja, hogy míg a SACE BT a saját hitelbiztosítási tevékenysége szerves növekedéséhez (első pillér) szükségesnél nagyobb összegű tőkét kapott, Olaszország és a SACE olyan dokumentumokat nyújtott be, amelyek bizonyítják, hogy a SACE már a SACE BT 2004. május 27-i létrehozását megelőzően fontolgatta és elemezte a SACE BT belföldi és nemzetközi bővítését (a második, illetve a harmadik pillér).

(113) A második és a harmadik pillér nevezetesen a 2003. december 17-én kelt levélben került megfontolásra (lásd az (52) és (53) preambulumbekezdést), ahol a külső tanácsadótól – a SACE endogén növekedésének vizsgálata mellett – azt kérték, hogy elemezze más, olaszországi vagy külföldi szervezetekkel való együttműködést (mint például a legnagyobb piaci szereplők egyikével való együttműködést, együttműködést egy másodlagos piaci szereplővel [mint például a spanyolországi CESCE, a belgiumi OND], valamint az együttműködést egy olyan olaszországi szereplővel, amely másik piaci szegmensben vagy másik pénzügyi ágazatban aktív). Továbbá 2004 márciusában a külső tanácsadó már rendelkezésre bocsátott kiegészítő elemzéseket a kereskedelmi információk olaszországi piacára, a követelésbehajtás olaszországi piacára és annak főbb szereplőire, valamint a közép- és kelet-európai hitelbiztosításra vonatkozóan (az üzleti terv kiegészítései). Következésképpen, bár az első intézkedés végrehajtásakor még nem készültek pontos pénzügyi előrejelzések az Olaszországban más szolgáltatások területére és más földrajzi piacokra irányuló, felvásárlásokkal végrehajtandó bővítés várható nyereségességéről, a SACE már elkészíttette az elemzést egy neves külső tanácsadóval, hogy támogassa a potenciális célok soron következő azonosítását.

(114) A Bizottság elismeri, hogy a kisebb piaci szereplők további konszolidációja ésszerűen várható volt, ahogyan a közép- és kelet-európai hitelbiztosítók potenciális privatizációja is. Megérti továbbá a SACE nehézségeit is, amelyek az ilyen jövőbeni felvásárlásokra elköltendő tőke és az ilyen vállalatok által generált megtérülés azelőtt történő pontos számszerűsítésére irányuló folyamat többszöri ismétlése ellenére is fennállnak, hogy a potenciális célvállalat tulajdonosa az eladás mellett döntene és a várt megtérülés elemzésre kerülne az ilyen potenciális felvásárlási célok esetében.

(115) A SACE által a beruházást megelőzően tett megfontolások, valamint a neves külső tanácsadótól kért – a potenciális célvállalatokat előzetesen azonosító – részletes elemzés figyelembevételével a Bizottság egyetért Olaszország és a SACE azon állításával, hogy a felvásárlási terveket a SACE már fontolgatta, amikor tőkét ruházott be a SACE BT vállalatba, anélkül, hogy képes lett volna felbecsülni a nyereségességüket vagy várható szinergiákat, mivel nem férhetett hozzá az ilyen potenciális célvállalatok belső adataihoz és az eladási árat sem ismerhette még.

(116) A kiterjedt felvásárlási stratégiát – amely az ágazat közös jellemzője és a SACE várakozásainak is része – tekintve a Bizottság Olaszország és a SACE azon érvelésével is egyetért, hogy a jövőbeni felvásárlásokhoz használandó tőke hozzávetőlegesen összevethető egy tőkealap-befektetéssel. Valójában egy tőkealap esetében csak a várható megtérülési ráta határozható meg a piaci referenciákkal összhangban (ebben az esetben a felvásárlások útján tevékenységét már jelentősen kibővített három legnagyobb hitelbiztosítási piaci szereplő elvárt megtérülési rátájának

közelítésével), míg a specifikusabb értékelést az egyes beruházások előtt végzik el, amikor felmerül az adott lehetőség. Előfordulhat némi késedelem is az összes tőke beruházása előtt.

(117) A felvásárlásokból származó nyereségesség tekintetben a Bizottság megállapítja, hogy következetesen kikérték a külső tanácsadó véleményét a felvásárlások végrehajtása előtt. Az Assedile esetében a felkínált ár a külső tanácsadó által javasolt értékelési tartomány alatt (az Assedile vállalat részvényei 70 %-át érintő első felvásárlás esetében) vagy azon belül volt (az Assedile 100 %-ának kombinált felvásárlása esetében) ([87]). Azonban a KUP vállalatba 2007-ben az SA Ducroire-ral közösen eszközölt beruházás esetében a kifizetett ár 5 %-kal meghaladta a tanácsadó (Rothschild) által adott értékelést. Másrészről, a SACE BT – miután világossá vált, hogy a KUP nyereségességét nem lehet helyreállítani – igen gyorsan eladta ezt a beruházást ([88]). A SACE BT 2009. február 25-én veszteséggel értékesítette a KUP vállalatban fennálló részesedését az SA Ducroire vállalatnak, hogy minimalizálja a jövőbeni veszteségeit ([89]).

(118) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a SACE – a hosszú lejáratú exporthitel-biztosítás terén működő vállalatként – rendelkezik bizonyos ismeretekkel a hitelbiztosítási kockázat piacáról. Ezért nem az ágazatra vonatkozó ismeretek teljes hiányában végezte beruházásait.

(119) Összefoglalásképpen a Bizottság megállapítja, hogy az üzleti tervet előzetesen és neves külső tanácsadó segítségével állították össze, amely tanácsadó a SACE BT létrehozása előtt megvizsgálta az SACE előtt felmerülő új piaci lehetőségeket. Továbbá a beruházás célja egyértelműen egy induló vállalkozás volt, és azt a piaci gyakorlatok részletes – a költségek és az árképzés terén végzett – összehasonlító elemzésén alapuló és a vállalat növekedését és fejlődését szolgáló üzleti lehetőségeket megfelelően azonosító terv támasztotta alá. Végezetül, kiegészítő érveként, az anyavállalat az induló vállalkozás teljesítményét szorosan nyomon követte, és az üzleti tevékenység első éveiben megfelelő időben megtette a kellő kiigazításokat.

(120) A fent felsorolt összes körülményt és különösen a SACE BT üzleti tevékenységének második és harmadik pillérétől a becslések szerint várható, akkor részletesen megvizsgált nyereségességi szintjét figyelembe véve megállapítható, hogy a kezdeti tőkeberuházásból, azaz az első intézkedésből megfelelő megtérülés elérésére vonatkozó elvárás ésszerű volt, és az összhangban volt a piaci gyakorlatokkal.

(121) Ezért levonható a következtetés, hogy amikor a SACE tőkét injektált a SACE BT vállalatba, akkor a beruházás megfelelő megtérülését várta el (ahogyan azt az igazgatótanács üléseinek jegyzőkönyvei és az igazgatótanácsnak szánt feljegyzések is mutatják), és ésszerűen el is várhatta azt.

(122) Következésképpen az első intézkedés nem minősül a SACE BT számára előnyt biztosító intézkedésnek. Ezért nem minősül támogatásnak, és az állami támogatásnak minősüléshez szükséges egyéb kritériumokat nem kell értékelni.

V.1.1.3. Előny fennállása a második intézkedés esetében

(123) Az eljárás megindításáról szóló határozat (100) preambulumbekezdésében a Bizottság kételyeit fejezte ki a tekintetben, hogy a piaci szereplők és a SACE anyavállalat általi viszontbiztosítás hasonló feltételek mellett történt-e. A közvetve az állam által (azaz a SACE állami exporthitel-biztosító által) rendelkezésére bocsátott viszontbiztosítás révén úgy tűnik, hogy olyan mesterséges kapacitás jött létre, amely a magánpiacról nem lett volna megvalósítható. Továbbá az eljárás megindításáról szóló határozat (103) preambulumbekezdésében a Bizottság nem zárta ki annak a lehetőségét, hogy a második intézkedés előnyt jelentett a SACE BT részére.

(124) Olaszország és a SACE nem bocsátott rendelkezésre olyan új tényeket, amelyek módosítanák az eljárás megindításáról szóló határozatban foglalt előzetes értékelést.

([87]) Az Assedile 100 %-áért fizetett teljes ár 41,8 millió EUR volt, a tanácsadó pedig 41,2 és 44,7 millió EUR közötti tartományt adott meg (lásd a SACE S.P.A. által 2011. május 5-én az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul benyújtott észrevételeket, 20. o., valamint annak 11. mellékletét). Az Assedile 70 %-ának kezdeti megvásárlása esetében az ár az értékelési tartomány alatt volt, a vállalat 70 %-áért 27 millió EUR összeget fizettek, ami az egész vállalatot tekintve 38,5 millió EUR árnak felelt volna meg. Az Assedile 30 %-ának 2008. március 6-i felvásárlásakor az árat az Assedile ismételt értékelése alapján határozták meg, ahogyan azt előre rögzítették a 70 % megvásárlásakor (2005. szeptember 30.) a részvényesi megállapodásban. Az ár körülbelül 41,8 millió EUR-nak felelt meg az Assedile 100 %-ra vonatkozóan, így a SACE BT 2008-ban kifizette a 14,8 millió EUR összegű fennmaradó részt (lásd SACE – Válasz az információkérésre, 2011. szeptember 15., 10–11. o.).

([88]) A SACE BT 2008-as éves jelentése (lásd 22–23. o.) szerint a globális válság miatt újragondolták a nemzetközi terjeszkedési stratégiát, és növelték a belföldi piacra helyezett hangsúlyt. Mivel a KUP a vártnál rosszabb pénzügyi eredményeket ért el, illetve a kelet-európai gazdasági helyzet figyelembevételével az igazgatótanács úgy vélte, hogy a befektetett összegek nem fognak megtérülni.

([89]) A SACE BT 2,2 millió EUR veszteséget regisztrált, szemben a 13,3 millió EUR összegű felvásárlási értékkel. 2009 végén a Ducroire 12,3 millió EUR csökkentéssel kiigazította a KUP vállalatban meglévő 66 %-os részesedésének értékét (amelyért 13,3 millió EUR összeget fizetett a 33 %-ért, majd további 11,1 millió EUR-t a SACE BT-nek, azaz összesen 24,4 millió EUR összeget), lásd a SACE 2011. május 5-i észrevételeinek 22. oldalát és a Ducroire 2009-es éves jelentésének 28. oldalát.

(125) Az exporthitelről szóló közlemény 4.2. pontja szerint a közlemény közzétételétől számított egy éven belül a tagállamoknak be kell szüntetniük bizonyos típusú állami támogatások nyújtását, ideértve az akár közvetlen, akár közvetett – állami vagy államilag támogatott exporthitel-biztosítók révén történő – állami viszontbiztosítást, amelyet a magán-viszontbiztosítási piacnál kedvezőbb feltételek mellett nyújtanak, ami vagy a viszontbiztosítás fedezetének alulértékeléshez, vagy pedig a magánpiacon várhatóan nem keletkező kapacitás mesterséges kialakításához vezet (4.2. f) pont). A 4.2. pont továbbá megállapítja, hogy a létező kiegészítő állami viszontbiztosítási rendelkezések egy átmeneti időszakban megengedhetők maradnak, feltéve, hogy *többek között* az állami viszontbiztosítás csupán kisebbségi elemet képez a biztosító viszontbiztosítási csomagjában, és a piacképes kockázatokra nyújtott állami viszontbiztosítás rendelkezésére áll minden hitelbiztosító számára, amely megfelel az általános jogosultsági kritériumoknak. Egyértelmű, hogy ez utóbbi rendelkezések nem teljesülnek az adott esetben, mivel az állam többségi szerepet vállalt a viszontbiztosításban. Továbbá a viszontbiztosítás nem állt nyitva minden hitelbiztosító számára.

(126) Az előny fennállásának értékelése során a Bizottság először is bemutatja, hogy az intézkedés a piac fennmaradó részéről nem lett volna elérhető. Másodsorban bizonyítja, hogy a SACE nem magán-viszontbiztosítóként járt el. Harmadjára bizonyítja, hogy még annak a ténynek a figyelembevételével, hogy a SACE a SACE BT anyavállalata volt, sem vonható le az a következtetés, hogy a SACE úgy járt el, ahogyan egy magánvállalat tette volna ilyen helyzetben. Negyedjére pedig a Bizottság bemutatja, hogy a SACE által rendelkezésre bocsátott viszontbiztosítás előnyt jelent a SACE BT számára.

(127) A Bizottság megállapítja, hogy a SACE BT, a 2009-re vonatkozó viszontbiztosítási szerződései megújítása érdekében, 2009. január 30-án a nemarányos viszontbiztosítások 25,85 %-át tudta biztosítani a 2009-es piacképes hitelkockázatok piacáról ([90]). Számos piaci szereplőt kerestek meg, és azok visszautasították a viszontbiztosítás nyújtását a fennmaradó részre az állítólagos nyereségesség ellenére (16 piaci szereplő döntött úgy, hogy nem vesz részt). Következésképpen, *„a piaci szereplőkkel való megállapodást célzó számos kísérletet követően”* ([91]), a SACE BT úgy döntött, hogy a nemarányos viszontbiztosítás fennmaradó részét a SACE vállalattól próbálja megszerezni. 2009. június 5-én a SACE jegyezte a nemarányos viszontbiztosítások 74,15 %-át, a magán viszontbiztosítókkal megállapodottal megegyező prioritási, kapacitási és díjfeltételek mellett. Ennélfogva egyértelmű, hogy a nemarányos viszontbiztosítás SACE által rendelkezésre bocsátott 74,15 %-a nem lett volna beszerezhető a piac többi részéről ([92]).

(128) Annak megállapítására, hogy egy ilyen intézkedés előnyt képez-e azt is bizonyítani kell, hogy ennek az intézkedésnek a rendelkezésre bocsátásával a SACE nem úgy járt el, ahogyan egy magánbiztosító tette volna hasonló körülmények között. A Bizottság megállapítja, hogy maga Olaszország és a SACE elismerte, hogy a nemzetközi pénzügyi válság jelentős hatással volt a világ viszontbiztosítási piacára és megszorító jellegű viszontbiztosítási feltételeket eredményezett 2009-ben. Ennek eredményeképpen számos magán-viszontbiztosító jelentősen csökkentette hitelbiztosítási kapacitását az ebben az ágazatban folytatott tevékenysége csökkentésével, és inkább nyereségesebb területekre összpontosított, ami hatással volt az ilyen hitelbiztosítás és viszontbiztosítás piaci rendelkezésre állására. Másodjára, azt, hogy a SACE BT nem talált viszontbiztosításra a piacon a vállalat nehéz pénzügyi helyzete is okozta, és az a tény, hogy számos olyan magán viszontbiztosító, amely részt vett a SACE BT viszontbiztosításának megújításáról folytatott tárgyalásokban aggályokat vetett fel a vállalat helyzetére vonatkozóan. A SACE BT 2008-ban jelentős veszteséget könyvelt el (körülbelül 29,5 millió EUR). Ez a gyenge helyzet azzal jár, hogy nagyobb a viszontbiztosítás kockázata ([93]). A viszontbiztosításban részt vevő viszontbiztosítók magatartása azt igazolja, hogy egy magán viszontbiztosító csak korlátozott részt vállalna egy ilyen kockázatos viszontbiztosításból, ha cserébe nem kínálnak jelentősen magasabb díjat. Egy magán viszontbiztosító soha nem vállalná, hogy ilyen magas, 74 %-os arányt fedezzen a viszontbiztosítás sokkal kisebb százalékát biztosító viszontbiztosítókra érvényes feltételekkel megegyező feltételek mellett. Egy ésszerűen gondolkodó befektető olyan díjat kért volna, amely figyelembe veszi a vállalt kockázat magasabb szintjét ([94]). Ennélfogva a SACE által felszámított díjnak valójában magasabbnak kellett volna lennie az öt magán viszontbiztosító által a viszontbiztosítás sokkal kisebb százalékáért kért díjnál ([95]). Következésképpen a Bizottság a második intézkedéshez tartozó támogatás mennyiségét egy magán viszontbiztosító által a viszontbiztosítás ilyen nagy részére feltehetően felszámított viszontbiztosítási díj és a SACE BT részére ténylegesen felszámított díj közötti különbségben határozza meg. A Bizottság határozathozatali gyakorlatával ([96]) összhangban a Bizottság úgy véli, hogy a viszontbiztosítás és a kockázat ilyen nagy részéért felszámított díjnak legalább 10 %-kal magasabbnak kellett volna lennie a viszontbiztosítás és a kockázat kisebb

([90]) Olaszország 2010. április 8-i beadványa (5. oldal, 2. bekezdés) szerint a fedezet csak a piacképes kockázatokra vonatkozik.

([91]) Lásd a 14. mellékletet – ISVAP: A SACE BT vállalatnál végzett ellenőrzés eredményeinek jegyzőkönyve, 2010. október 11. (Verbale degli accertamenti ispettivi effettuati presso SACE BT, 2010.10.11.), 55. o., Olaszország által beadva, 2012. március 5.

([92]) […].

([93]) […].

([94]) Lásd a Bizottság 2011. november 23-i C(2011) 7756 végleges határozata az SA.27386 (C 28/10) sz. ügyben – Rövid lejáratú exporthitel-biztosítási program – Portugália, még nem tették közzé, (93) preambulumbekezdés.

([95]) Lásd a Bizottság 2011. november 23-i C(2011) 7756 végleges határozata az SA.27386 (C 28/10) sz. ügyben – Rövid lejáratú exporthitel-biztosítási program – Portugália, még nem tették közzé, (68) preambulumbekezdés.

([96]) A Rövid lejáratú exporthitel-biztosítási program – Portugália ügyben (Bizottság 2011. november 23-i C(2011) 7756 végleges határozata az SA.27386 (C 28/10) sz. ügyben, még nem tették közzé, (93) preambulumbekezdés) a Bizottság ésszerű feltételezések és a közös piaci gyakorlat alapján kialakított egy számítási módszert a visszatérítendő összeg megállapítására (amelyet az említett határozat melléklete mutat be). Ebben a módszerben az állam által rendelkezésre bocsátott fedezet elméleti piaci ára az egyes ügyfelek esetében a magánbiztosító által (a díjtételek tekintetében) felszámított ár 110 %-ával egyenlő.

részéért a magán-viszontbiztosítók által felszámított díjnál. A SACE BT által a SACE vállalatnak fizetett 1,56 millió EUR összeg alapján a támogatás mennyisége 156 000 EUR. Végezetül a Bizottság megjegyzi, hogy a viszontbiztosítás ilyen nagy arányának kihelyezése egyetlen vállalathoz nem feltétlenül volt összhangban a vállalat viszontbiztosításra vonatkozó általános alapelveivel, amelyek szerint többek között: *„a szerződések viszontbiztosításában részt vevő viszontbiztosítók számának garantálnia kell a kockázat megfelelő elosztását”* ([97]). A fenti okokból kifolyólag a Bizottság megállapítja, hogy a SACE nem magán viszontbiztosítóként járt el.

(129) Arra a kérdésre vonatkozóan, hogy egy anyavállalat rendelkezésre bocsátott volna-e ilyen nagyarányú viszontbiztosítást olyan helyzetben, amikor a leányvállalata a piacon nem talált volna elegendő viszontbiztosítást a javasolt áron, meg kell jegyezni, hogy egy ilyen viszontbiztosítási szerződés növeli az anyavállalat kitettségét a leányvállalat tevékenységével szemben. Az adott esetet tekintve a SACE 2009-ben olyan helyzetben volt, hogy nagymértékű feltőkésítésre és viszontbiztosításra volt szüksége. Ennek az intézkedésnek a rendelkezésre bocsátására vonatkozó döntést ennélfogva párhuzamosan kell vizsgálni a harmadik és negyedik intézkedés rendelkezésre bocsátásával. Valójában a második, harmadik és negyedik intézkedést a SACE igazgatótanácsa már 2009. május 26-án egyaránt fontolgatta ([98]) a SACE BT támogatása érdekében ([99]). Ahogyan az majd megállapításra kerül ezekre az intézkedésekre vonatkozóan egy magánbefektető nem hajtotta volna végre a feltőkésítéseket, hanem hagyta volna, hogy a vállalat csődbe menjen. Ezért meg kell állapítani, hogy egy magántulajdonú-anyavállalat nem hajtotta volna végre a második intézkedést, amely még jobban megnöveli az anyavállalat kitettségét a leányvállalatának.

(130) Végezetül, arra a kérdésre vonatkozóan, hogy a viszontbiztosítás előnyt jelentett-e a SACE BT részére, a SACE elismerte (lásd a (70) preambulumbekezdést), hogy az intézkedés lehetővé tette a SACE BT számára a hitelbiztosításnyújtási kapacitása növelését, ennélfogva több szerződést tudott jegyezni, mint amennyit egyébként képes lett volna. E nélkül az intézkedés nélkül a SACE BT-nek ezeket a kockázatokat a saját mérlegéről kellett volna támogatnia/a saját tőkéjét jobban ki kellett volna tennie a kockázatnak, vagy legalább 10 %-kal magasabb díjat kellett volna kínálnia ugyanezen viszontbiztosítás megszerzéséhez (lásd a (128) preambulumbekezdést). Ennélfogva az intézkedés lehetővé tette a SACE BT számára, hogy alacsonyabb áron jusson hozzá a viszontbiztosításhoz, ami lehetővé tette számára, hogy több biztosítást jegyezzen annál, mint amennyit a SACE viszontbiztosítása nélkül tudott volna, illetve hogy saját maga kevesebb kockázatot viseljen.

(131) A Bizottság megállapítja, hogy a második intézkedés előnyt biztosított a SACE BT részére, amely előny a SACE BT által ténylegesen kifizetett díj és azon, legalább 10 %-kal magasabb díj közötti különbségnek felel meg, amelyet adott magán viszontbiztosító a vállalt nagyobb kockázati szintet figyelembe véve elkért volna.

V.1.1.4. Előny fennállása a harmadik és negyedik intézkedés esetében

(132) Az eljárás megindításáról szóló határozat (107) preambulumbekezdésében a Bizottság kételyeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy egy gazdasági magánszereplő beruházta volna-e a vizsgálat tárgyát képező összeget a SACE BT vállalatba. Ahogyan azt az olasz hatóságok elismerték, a harmadik és a negyedik intézkedés a SACE BT tőkeigényét fedezi, hogy az képes legyen megküzdeni a pénzügyi válság hatásaival ([100]). A SACE BT igazgatótanácsa 2009. március 31-i ülésén megtárgyalandó dokumentum (*materiale per discussione*) megállapítja, hogy a SACE BT vállalatnak *„akár 70 millió EUR feltőkésítésre (ricapitalizzazione) is szüksége lehet a megfelelő eszközök képzéséhez, hogy fedezni tudja a tartalékokat 2009 végén*” ([101]). Ugyanez a dokumentum tartalmazza, hogy már 2009 első félévének végén sem voltak elegendőek az eszközök a tartalékok fedezésére, azaz 23 millió EUR összegre volt szükség 2009 júniusának végén és 68 millió EUR összegre 2009 végén. Az eljárás megindításáról szóló határozat jelzi, hogy úgy tűnik, hogy a SACE BT nem tudta fedezni a 2008 végén elkönyvelt veszteséget, és az eszközei nem voltak elegendőek a tartalékok fedezésére. Úgy tűnik, hogy a SACE BT a piacon nem tudott volna szert tenni a vállalatnak juttatott tőkére, mivel a várható nyereségessége elégtelen volt. Nincs arra vonatkozó bizonyíték, hogy a SACE BT vállalatnak ekkor pozitív értéke lett volna.

(133) Az eljárás megindításáról szóló határozat (108) preambulumbekezdésében a Bizottság felkérte Olaszországot, hogy adja meg észrevételeit arra vonatkozóan, hogy a harmadik intézkedés szükséges volt-e a SACE BT további működésének lehetővé tételéhez, és ha igen, milyen becsült költségek merülhettek volna fel a SACE vállalatnál, ha eladta vagy felszámolta volna a SACE BT vállalatot. A Bizottság megjegyezte, hogy egy anyavállalat esetében elképzelhető, hogy feltőkésíti a leányvállalatát, de csak akkor, ha ésszerűen feltételezhető annak a valószínűsége, hogy az így támogatott vállalkozás ismét nyereséges lesz ([102]). Egy piacgazdasági befektető nem injektált volna további tőkét a SACE BT vállalatba, ha az gazdasági szempontból költségesebb lett volna, mint a vonatkozó eszközök felszámolása (például az adott beruházás eladásával).

([97]) […].
([98]) Ekkor az anyavállalat, a SACE előtt már ismert volt a SACE BT által 2009 első negyedévére elkönyvelt jelentős veszteség.
([99]) Lásd az 1. mellékletet – A SACE igazgatótanácsa 2009. május 26-i ülésének jegyzőkönyve (Verbale della riunione del CdA di SACE S.p. A., 26 maggio 2009), 4. o., Olaszország beadványa, 2012. március 5.
([100]) Lásd az Olaszország által a 2010. június 8-án kelt levélben benyújtottakat.
([101]) Lásd az Olaszország által a 2010. június 8-án kelt levélben benyújtottakat, 7. melléklet, 29. o.
([102]) Lásd Elsőfokú Bíróság, T-129/95., T-2/96. és T-97/96., (EBHT 1999., II-0001.) *Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH és Lech-Stahlwerke GmbH kontra Bizottság*, 116. pont.

(134) Az eljárás megindításáról szóló határozat (111) és (117) preambulumbekezdésében a Bizottság kételyeinek adott hangot a tekintetben, hogy a harmadik és negyedik intézkedés megfelelt-e a piacgazdasági befektető elvének. A Bizottság továbbá jelezte, hogy úgy tűnik, hogy a két intézkedés előnyt biztosított a SACE BT vállalat számára.

(135) Az eljárás megindításáról szóló határozat ((109) preambulumbekezdés) jelzi, hogy a beruházás időpontjában rendelkezésre álló terv központi szerepet játszik. A terv azért bír kulcsfontosságú szereppel, mert egy magánbefektető csak abban az esetben bocsátana friss tőkét egy nyereségdeficitet mutató vállalat rendelkezésére, ha ez a várakozásai szerint megfelelő nyereségességi szintet eredményez majd. Ellenkező esetben a beruházott tőke csak a vállalat meglévő adósságának visszafizetésére menne el, annak biztosítása nélkül, hogy a vállalat a jövőben ismét nyereségessé váljon ([103]). Meggyőző „szerkezetátalakítási" terv nélkül egy ésszerűen mérlegelő magánbefektető nem fektetne be ([104]).

(136) A Bizottság megállapította, hogy a 2010–2011-es időszakra vonatkozó üzleti tervben a SACE BT elsősorban a piaci részesedés növelését és a tevékenység bővítését célzó intézkedéseket fogalmazott meg, mintsem a nyereségességhez való visszatérést szolgáló intézkedéseket, mint például a költségek csökkentése és az üzleti modell szerkezetátalakítása. A SACE BT 2011-ben a 15 %-os célszintre kívánta növelni a piaci részesedését a hitelbiztosítási és a kezességi biztosítási piacon, és a második legnagyobb piaci szereplővé kívánt válni a hitelbiztosítás terén 2011-re. A 2009-re vonatkozó becslései szerint a SACE BT harmadik vagy negyedik helyen állt volna a hitelbiztosítási és kezességi biztosítási piacon. A SACE BT forgalmazási hálózata tekintetében a terv *többek között* a további felvásárlási lehetőségek értékelését is tartalmazza. Továbbá, az üzleti terv *többek között* olyan külső tényezőkre támaszkodik, mint például a gazdasági és piaci forgatókönyv javulása, valamint a viszontbiztosítási piac 2011-től kezdődő fokozatos megnyitása, mintsem a belső változásokra.

(137) Az Olaszország és a SACE által a hivatalos vizsgálati eljárás során benyújtott elemek nem változtatták meg a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatban megállapított kezdeti értékelését.

(138) Nem változott a Bizottság arra vonatkozó álláspontja, hogy a harmadik és negyedik intézkedés tőkeemelésnek („*aumenti di capitale*") minősül. Bár Olaszország szerint a művelet nem növelte a részvénytőke („*capitale sociale*") mennyiségét, a Bizottság megjegyzi, hogy pozitív hatással volt a részvényesek saját tőkéjére („*patrimonio nettó*"), amely a részvénytőkénél („*capitale sociale*") szélesebb kategória, a SACE anyavállalattól a SACE BT-hez történt tőkeátvitel révén ([105]).

(139) A SACE szerint a SACE BT feltőkésítésére vonatkozó döntéseket a nyereségességhez való 2011-re várt visszatérés reményében hozták meg.

(140) A Bizottság azonban emlékeztet arra, hogy a harmadik intézkedés nyújtásakor a SACE nem rendelkezett aktualizált pénzügyi előrejelzésekkel vagy üzleti tervvel, amely figyelembe vette volna a tőkeinjekciót és a legfrissebb pénzügyi adatokat. Következésképpen a SACE vállalatnak semmi alapja nem volt arra, hogy a SACE BT nyereségességhez való visszatérését várja.

(141) A SACE által a negyedik intézkedés megadásakor figyelembe vett legfőbb dokumentum a 2010–2011-es időszakra vonatkozó üzleti terv volt. A Bizottság megjegyzi, hogy az üzleti terv igen rövid dokumentum volt, amely csupán a negatív piaci kilátásokat mutatta be és, különös tekintettel a SACE BT-re, csak néhány fontosabb pénzügyi mutatót és számadatot mutatott be a 2010-es és 2011-es évre. Az üzleti terv nevezetesen olyan adatokat tartalmazott, amelyek szemléltették, hogy a piaci helyzet romló tendenciát mutat (a veszteséghányad fokozatosan romlott, 2008-ban 71,4 %-kal nőtt a 2007-es évihez képest), és a veszteségek elérték az ágazat forgalmának körülbelül a felét. Ebben az összefüggésben a terv jelentős javulást vetített előre a SACE BT hitelbiztosítási hányadai tekintetében, hogy 2011-re elérje a fedezeti pontot (lásd az 5. táblázatot). A terv azonban nem részletezte az árképzést érintő változásokat, sem azt, hogy ebből a célból hogyan csökkentik majd a költségeket.

(142) Hangsúlyozni kell, hogy a 2010–2011-re vonatkozó üzleti terv a fedezeti pont 2011-es elérésére vonatkozóan csak egy elképzelést tartalmazott, miközben nem adott közre egyetlen olyan elemet sem, amely azt mutatta volna, hogy a helyzet javulni fog 2011 után, sem a SACE BT ezt követő jövőbeni nyereségességére vonatkozó becslést (valójában a terv meg sem említette azt a lehetőséget, hogy a vállalat 2011-et követően nyereséget termelne). A tervben megállapított célkitűzés továbbá csak arra korlátozódott, hogy megszüntessék a vállalat veszteségtermelését és még tovább bővítsék a piaci jelenlétét, bárminemű jövőbeni nyereség előre vetítése nélkül. E tekintetben a Bizottság úgy véli, hogy egy körültekintő piaci befektető megbízható becslést kért volna a jövőbeni nyereségesség megfelelő szintekre történő visszaállításáról.

([103]) Lásd a Bizottság 1996. január 31-i 96/278/EK határozatát (HL L 104., 1996.4.27., 25. o.) – Iberia, VII. rész, 15. bekezdés.

([104]) Lásd Bíróság, C-305/89., (EBHT 1991., I-1601.), 22. pont – *Olaszország kontra Bizottság* („Alfa Romeo"); az 1994. július 27-i 94/662/EK bizottsági határozatot (HL L 258., 1994.10.6., 26. o.), VII. rész, 21. pont – *Air France*; és az 1997. július 15-i 97/789/EK bizottsági határozatot (HL L 322., 1997.1.25., 44. o.) – *Alitalia*, VII. rész, 6. pont.

([105]) A SACE 2009-es pénzügyi kimutatásai és a kiegészítő megjegyzések 5–7. melléklete szerint a SACE BT irányítás alatt álló egység növekedése 70 millió EUR-t tett ki.

(143) A SACE igazgatótanácsának a harmadik és negyedik intézkedést jóváhagyó jegyzőkönyvéből az is kitűnik, hogy az igazgatótanács azért egyezett bele a tőkésítési intézkedésekbe, hogy fedezze a veszteségeket és kielégítse a szabályozási követelményeket, így lehetővé téve, hogy a vállalat tovább folytassa üzleti tevékenységét. A jegyzőkönyvek nem tartalmaztak a vállalat jövőbeni nyereségességével kapcsolatos megfontolásokat. Az igazgatótanács nem vette figyelembe a SACE BT felszámolásának lehetőségét, összevetve a felszámolási forgatókönyvet a választott opcióval, azaz további tőke injektálásával a nehéz helyzetben lévő vállalatba. Következésképpen nem kért, és nem is vett figyelembe felszámolási költségekre vonatkozó becsléseket, és ennélfogva nem volt olyan helyzetben, hogy megállapíthassa, hogy a tőkeinjekció a vállalat felszámolásánál jobb gazdasági eredményhez vezetett volna.

(144) Ezért a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a SACE a szóban forgó intézkedések elfogadásakor nem elemezte, hogy részvényesként számára a további tőke rendelkezésre bocsátása gazdasági szempontból kedvezőbb forgatókönyv-e a leányvállalat felszámolásánál. Tekintve a piaci körülményeket és az adott időszakban a SACE BT nyereségességére vonatkozó előrejelzések hiányát, egy körültekintő magán piaci szereplő nem hajtotta volna végre a beruházást ilyen értékelés nélkül. Pusztán ebből kifolyólag levonható a következtetés, hogy a SACE nem körültekintő magán piaci szereplőként viselkedett, ennélfogva a harmadik és negyedik intézkedéssel végrehajtott tőkeinjekciókat állami támogatásnak kell minősíteni.

(145) A Bizottság a teljesség kedvéért hozzáteszi azt is, hogy nem tudja támogatni a SACE azon érvelését, hogy a szabályozási tőkekövetelményeknek való megfelelés elegendő lett volna egy körültekintő magánpiaci befektető számára ahhoz, hogy további tőkét injektáljon egy vállalatba. Az EGK-Szerződés 92. és 93. cikkének alkalmazásáról szóló bizottsági közleményben (a továbbiakban: a piacgazdasági befektető elvéről szóló közlemény) ([106]) foglaltak szerint a befektetők számára gyakran jogszabály írja elő a további tőke-hozzájárulás nyújtását olyan cégek számára, amelyek tőkebázisát a folyamatos veszteségek egy előre meghatározott szint alá csökkentették. A tagállamok azon állításaira válaszul, hogy ezek a tőkeinjekciók nem tekinthetők támogatásnak, mivel csupán egy jogszabályi kötelezettség teljesítésére irányulnak, a piacgazdasági befektető elvéről szóló közlemény előírja, hogy az ilyen helyzetbe kerülő magánbefektetőknek minden egyéb lehetőséget is meg kell fontolniuk – ideértve a felszámolást vagy leépítést is ([107]) – és ezek közül a pénzügyi szempontból legelőnyösebbet kell választaniuk.

(146) A jelen esetben a Bizottság úgy véli, hogy a SACE hagyhatta volna, hogy a SACE BT csődbe menjen, tekintve, hogy részvénytársaságról volt szó. A SACE vállalatnak nem kellett volna fedezni a SACE BT kötelezettségeit. A SACE vállalatnak igaza van abban, hogy a magánbefektetők egyéb megfontolásokat, mint például a vállalatról a nyilvánosságban kialakult képet ([108]) is figyelembe vehetik. A Bíróság az ENI kontra Lanerossi ügyben megállapította, hogy egy olyan vállalkozás, amely „átmeneti nehézségekkel küzd, azonban egy esetleges szerkezetátalakítás után ismét gazdaságosan tudna működni" veszteségeinek anyavállalat általi átvállalása nem csak azzal indokolható, hogy abból valószínűleg közvetett anyagi haszon származik, hanem más megfontolásokkal is, mint a vállalatcsoportról a nyilvánosságban kialakult kép fenntartása, vagy a tevékenységeinek más irányba történő orientálása ([109]). A Bíróság azonban megállapította, hogy amennyiben a tőkejuttatások még hosszú távon sem kifizetődőek, akkor a tőkeinjekciókat állami támogatásnak kell tekinteni ([110]). Következésképpen, az ítélkezési gyakorlat alapján az érvelések a piacgazdasági szereplő teszt alkalmazásával összefüggésben korlátozott jelentőséggel bírnak csak, mivel a tőkeinjekciók idején nem állt rendelkezésre arra vonatkozó előrejelzés, hogy a SACE BT nyereséges lenne 2011-et követően, vagy akár csak hosszabb távon is.

(147) Továbbá Olaszország és a SACE nem bocsátott rendelkezésre egyetlen olyan elemet sem, amely igazolná és számszerűsítené a SACE vállalatról a nyilvánosságban kialakult kép állítólagos leromlásának negatív gazdasági hatásait a vállalatra nézve.

(148) A Bizottság megállapítja továbbá, hogy a SACE a biztosítási tevékenységeit állami kezességvállalás mellett végzi. Következésképpen a biztosított felek tisztában vannak vele, hogy az állam garantálja, hogy kifizetésre kerül számukra, amire az adott biztosítás keretében jogosultak. Ennélfogva a Bizottság nem látja az okát, hogy a SACE biztosított ügyfelei miért aggódnának amiatt, ha a SACE állami kezességvállalás alá nem eső és korlátolt felelősségű vállalat formájában működő leányvállalata felszámolásra kerül. Olaszország és a SACE nem bocsátott rendelkezésre arra vonatkozó indoklást, hogy a SACE állami kezességvállalással végzett tevékenységei miért lennének érintettek.

([106]) A Bizottság közleménye a tagállamoknak az EGK-Szerződés 92. és 93. cikkének, valamint a 80/723/EGK irányelv 5. cikkének a termelői ágazat állami vállalataira való alkalmazásáról (HL C 307., 1993.11.13., 3. o.).
([107]) A Bizottság közleménye a tagállamoknak az EGK-Szerződés 92., illetve 93. cikkének alkalmazásáról, 36. pont.
([108]) A SACE az érvek egyikeként hivatkozik az üzleti tevékenységek más irányba történő orientálására is (Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételeket, 36. o.). A gyakorlatban azonban a Bizottság erre vonatkozó kérdésére Olaszország megerősítette, hogy a SACE nem tervezett jelentős változtatást a SACE BT üzleti tevékenységében (Lásd SACE – Válasz az információkérésre, 2011. szeptember 15., 13. o.)
([109]) Lásd: ENI kontra Lanerossi ítélet, 21. pont.
([110]) Lásd ENI kontra Lanerossi ítélet, 22. pont.

(149) Továbbá a Bizottság úgy véli, hogy mivel a SACE a biztosítási tevékenységeit állami kezességvállalással végzi, azok nem képeznek olyan piaci tevékenységeket, amelyeket egy magán piaci résztvevő is végrehajthatna (pontosabban, a SACE biztosítási tevékenységeire nyújtott kezességvállalás nem minősül támogatásnak, mert ezeket a tevékenységeket nem a piac kínálja, így nem áll fenn a verseny torzulása). A Bizottság úgy véli, hogy annak vizsgálata során, hogy egy magánbefektető a SACE helyében hagyott volna-e csődbe menni egy olyan leányvállalatot, mint a SACE BT, vagy feltőkésítette volna azt, nem lehet figyelembe venni a SACE BT felszámolásának a SACE által végzett nem piaci tevékenységekre gyakorolt negatív hatását, mivel egy magánbefektető soha nem lenne olyan helyzetben, hogy ilyen tevékenységeket végezzen.

(150) Ahogy már jeleztük, a harmadik és a negyedik intézkedés meghozatala idején a SACE nem vetette össze a felszámolási forgatókönyvet a választott opcióval, azaz a vállalat nehézségei ellenére további tőke injektálásával a SACE BT vállalatba. A teljesség kedvéért az alábbi bekezdésekben a Bizottság mindenesetre bemutatja, hogy amennyiben a SACE elvégzett volna egy ilyen összehasonlítást, akkor világossá vált volna számára, hogy a SACE BT felszámolása megfelelőbb lett volna, mint további 70 millió EUR tőke injektálása a SACE BT vállalatba, a vállalat nehézségei ellenére.

(151) Annak meghatározására, hogy a SACE – a SACE BT egyetlen részvényeseként – jobban járt-e további 70 millió EUR tőke beruházásával, mint a SACE BT felszámolásával (leépítve annak tevékenységeit), össze kell vetni a SACE vállalatnál mint részvényesnél a felszámolási (leépítési) forgatókönyv esetén várható pénzforgalmat, a tőkeinjekcióra vonatkozó forgatókönyv esetében várttal. A benyújtott információk alapján Olaszország és a SACE ekkor nem (és *utólag* sem) végezte el a SACE BT-ben való részesedés értékelését a tőkeinjekciót megelőző vagy azt követő helyzetben.

(152) A Bizottság megállapítja, hogy 2009. május végén és 2009. július elején, amikor a SACE BT igazgatótanácsa a harmadik és negyedik intézkedés végrehajtása mellett döntött, már várható volt, hogy a 2008-ban elkönyvelt nagy veszteségen (29,5 millió EUR) túl a SACE BT a becslések szerint további jelentős veszteséget termel majd 2009-ben (53,4 millió EUR ([111])), így a 2009 végén még fennmaradó tőke a várakozások szerint 24,2 millió EUR lesz. 2009 első negyedévének végén (2009. 1. n.é.) a SACE BT saját tőkéjének könyv szerinti értéke (figyelembe véve az adott időszak 22,6 millió EUR összegű veszteségét) 55 millió EUR, a 2009-es év egészére várható veszteség pedig 53,4 millió EUR volt. Következésképpen a tőkeinjekciót megelőző forgatókönyv szerint a saját tőke várható könyv szerinti értéke 2009 végére a 2009. első negyedévi 55 millió EUR érték és az adott évre várható többi veszteség – azaz 30,8 millió EUR (53,4 millió EUR mínusz 22,6 millió EUR) – közötti különbség lenne, tehát 24,2 millió EUR.

(153) A tőkeinjekciót követő forgatókönyv szerint a saját tőke könyv szerinti értéke a várakozások szerint a feltőkésítések összegével (70 millió EUR) nőne, így összesen 94,2 millió EUR lenne.

(154) Ebben az összefüggésben meg kell említeni, hogy a felszámolási forgatókönyv esetében a részvényesek csak a maradványbevételre jogosultak, ha marad valamilyen összeg a vállalat összes kötelezettségének kiegyenlítése és minden esedékes felszámolási költség megfizetése után. A felszámolás eredménye a vállalat eszközeinek értékétől és értékesíthetőségétől függ.

(155) Igen konzervatív értékelést alkalmazva a Bizottság azt a feltevést követi, hogy a felszámolási forgatókönyv esetén a SACE semmit sem szerezett volna vissza a SACE BT vállalatba eszközölt tőkeberuházásából.

(156) Következő lépésként, a SACE BT vállalatba eszközlendő 70 millió EUR összegű tőkeinjekció a felszámolási forgatókönyvhöz képesti relatív vonzerejének értékelése érdekében elemezni kell, hogy mennyi volt a vállalat értéke (azaz a vállalatban lévő 100 %-os részesedés piaci értéke) a 70 millió EUR összegű tőkeinjekciót követően.

(157) Ha a vállalat értéke a 2009-es tőkeinjekciókat követően 70 millió EUR vagy annál nagyobb lenne, akkor egy magánbefektető hajlandóságot érezhetne a beruházás megtételére.

(158) A vállalat ilyen értéke a részvényes felé zajló jövőbeni pénzforgalom jelenértékére vonatkozó becsléstől függ.

(159) E tekintetben a Bizottság emlékeztet arra, hogy az adott időpontban rendelkezésre álló üzleti tervekben és/vagy előrejelzésekben nem szerepelt olyan várható jövőbeni profit, ami igazolhatná, hogy a piaci érték közel lenne a 70 millió EUR-hoz. Továbbá, mivel a vállalat nem volt nyereséges a válságot megelőzően, nem volt várható, hogy a makroökonómiai helyzet és a pénzpiacok normalizálódását követően a vállalat automatikusan visszatér a megfelelő nyereségességhez. A Bizottság ezért megállapítja, hogy – tekintettel a SACE BT tekintetében tervezett várható pénzforgalom hiányára – nincs arra utaló jel, hogy a SACE BT piaci értéke a harmadik és negyedik intézkedés végrehajtása után elérné vagy meghaladná a 70 millió EUR összeget. Következésképpen egy körültekintő magánbefektető inkább azt választotta volna, hogy hagyja csődbe menni a SACE BT vállalatot (vagy eladja azt, ha talál rá vevőt), és nem hajtja végre a feltőkésítést. Ezért ez a kiegészítő elemzés is azt mutatja, hogy a harmadik és negyedik intézkedés végrehajtása során a SACE nem piacgazdasági befektetőként járt el.

([111]) *Forrás:* Olaszország által 2010. június 8-án kelt levélben benyújtottak, 7. melléklet, 28. o.

(160) Másodlagos érvként egy befektető másik mutatót is használhatott volna a vállalat értékelésére, mint amilyen például a tőzsdén jelen lévő hasonló vállalatok alapján kapott árfolyam/könyv szerinti érték arány („Price/Book-multiple", P/B) és a vállalat könyv szerinti értéke szorzatát felhasználó értékelési módszer.

(161) A Bizottság tudomása szerint az Euler-Hermes az egyetlen olyan európai hitelbiztosító vállalat, amelyet értéktőzsdén jegyeznek, és amelynek a P/B aránya így figyelembe vehető. Ez a vállalat viszonylag kis kockázatú ([112]), mivel viszonylag jól leküzdötte a múltbéli válságokat, nyereséges volt 2008-ban és 2009 első negyedévében, és 2008-ban még osztalékot is fizetett. Következésképpen egy nagyobb kockázatú vállalat, mint például a SACE BT értéke az Euler-Hermes P/B arányának alkalmazásával kapott érték alatt lenne. Az Euler-Hermes P/B aránya 2009 első negyedévében 0,6 körül volt ([113]). Ezt az arányt a SACE BT 2009 végén várható 94,2 millió EUR könyv szerinti értékére alkalmazva a vállalat értéke 56,52 millió EUR lenne, ha a vállalatok kockázati profilja hasonló lenne.

(162) A Bizottság azonban megállapítja, hogy a SACE BT nem volt nyereséges a válság előtt (a saját üzleti terve ellenére), és nem létezett olyan üzleti terv, amely a nyereségességhez való visszatérés lehetőségét mutatta volna. Következésképpen az adott időszakban az Euler-Hermes vállalatnál jelentősen kockázatosabb vállalatnak minősülhetett, és ezért az intézkedések rendelkezésre bocsátása idején a vállalat értéke jelentősen alacsonyabb lett volna az 56,52 millió EUR összegnél.

(163) Olaszország továbbá elismerte, hogy a piaci körülmények ebben az időszakban olyanok voltak, hogy a biztosítótársaságok piaci értéke erősen nyomott volt ([114]).

(164) Végeredményben – a jövőbeni pénzforgalmon alapuló értékelés alkalmazásához hasonlóan – az ár/könyv szerinti érték arányon alapuló értékelés alkalmazása is arra a következtetésre juttatná el a magánbefektetőt, hogy jobban jár, ha hagyja, hogy csődbe menjen a leányvállalat, és nem ruház a vállalatba további 70 millió EUR-t.

(165) Szintén a fenti elemzés alapján levonható az a következtetés is, hogy a SACE a harmadik és negyedik intézkedést követően rosszabb helyzetben volt, mint amilyenben a felszámolási forgatókönyv esetében lett volna.

(166) A Bizottság továbbá megállapítja, hogy – ahogyan azt a SACE is hangsúlyozta – számos piaci befektető injektált tőkét a saját exporthitel-leányvállalatába a válság során. Tekintve a bizonytalanság magas fokát és a sürgős cselekvés kényszerét, előfordulhat, hogy az ilyen befektetők számára nem álltak rendelkezésre azonnal teljesen kidolgozott előrejelzések a beruházásuk megtétele idején. Azonban a részvényeseiktől feltőkésítésben részesült exporthitel-vállalatok a válság előtt nyereségesek voltak, így valószínűbb volt, hogy el lehet érni a nyereségességhez való visszatérést. A SACE BT azonban korábban veszteséges volt. Egy olyan leányvállalat esetében, amely a válság előtti években veszteséges volt vagy éppen csak a fedezeti ponton volt (miközben az üzleti terve a nyereségesség folyamatos növekedését jelezte előre), egy magánbefektető vonakodóbb lett volna egy ilyen nagy összegű tőkeinjekció megtételével szemben. Ellenőrizte volna, hogy van-e rá bármilyen remény, hogy a vállalat egyszer megfelelő mértékű nyereséget termeljen. A Bizottság megállapítja, hogy 2009-ben nem készült olyan pénzügyi előrejelzés, amely a nyereségességhez való visszatérés útját mutatta volna. Körültekintő befektető ilyen körülmények között nem ruházna be további nagy összegű tőkét a vállalatba.

(167) A SACE úgy érvel, hogy a SACE BT még az induló vállalkozás szakaszában volt, és ezért a vállalat nehezebben tudott megküzdeni a pénzügyi válság hatásaival. Először is a Bizottság megállapítja, hogy a válság kitörésének éve, azaz 2008 a SACE BT működésének már a negyedik éve volt. A Bizottság a gyakorlata során elviekben az adott tevékenységi területen a működése megkezdését követő első három évben tekint újonnan létrehozott vállalkozásnak egy vállalatot ([115]). Másodszor, még ha igaz is lett volna, hogy a SACE BT még az induló vállalkozási szakaszban volt, nem világos, hogy ez milyen hatással lett volna a piacgazdasági befektető elvének alkalmazására. Valójában egy magánbefektető továbbra is összehasonlította volna a vállalat a feltőkésítést követően várható piaci értékét (az általa elvárt nyereségesség alapján), és azt összehasonlította volna annak az opciónak a hatásával, ha hagyja csődbe menni a vállalatot vagy eladja azt. Olaszország és a SACE nem bizonyította, hogy azért, mert a SACE BT esetlegesen még az induló vállalkozási szakaszban volt, emiatt a SACE nagyobb nyereségességet várhatott volna a jövőben. A (77) preambulumbekezdésben foglaltak szerint az adott időpontban rendelkezésre álló egyetlen üzleti terv 2011-re csak a fedezeti pont ismételt elérését mutatta. Nem mutatott nyereségességhez való visszatérést.

([112]) A Beta értéke, a vállalat kockázatosságának mértéke, a pénzpiac egészével összevetve 0,8 volt a 2000–2004-es időszakban, ahol 1 az általános pénzpiaci kockázatot jelenti.

([113]) A számításokhoz használt adatok forrása: a saját tőke könyv szerinti értéke esetében – http://www.eulerhermes.com/finance/financial-resources/Documents/Financial-results/2009/Q1/Q1-2009-Presentation-analysts.pdf, a részvényár esetében: http://www.eulerhermes.com/finance/share/share-price.aspx

([114]) Az Euler-Hermes a 2009. első negyedévi eredményeinek 2009. május 6-án kelt prezentációjában megállapította, hogy a világ az elmúlt 50 év legsúlyosabb kereskedelmi recesszióját éli át, és a fizetésképtelenné váló vállalkozások száma növekszik (lásd az alábbi címen elérhető prezentáció 5. és 7. oldalát: http://www.eulerhermes.com/finance/financial-resources/Documents/Financial-results/2009/Q1/Q1-2009-Presentation-analysts.pdf).

([115]) Lásd a Bizottság közleményét – A Közösség iránymutatása a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról (HL C 244., 2004.10.1., 2. o.) 12. pont.

(168) A Bizottság ezért megállapítja, hogy a harmadik és a negyedik intézkedés előnyt jelent a SACE BT számára, mivel olyan tőkét biztosított a számára, amelyet az a piacon nem tudott volna megszerezni. Ez a tőke lehetővé tette a vállalat számára a túlélést, annak ellenére, hogy nem voltak olyan előrejelzések, amelyek a jövőbeni nyereségességet mutatták volna, még hosszú távon sem.

V.1.2. *Az államnak és állami forrásoknak való betudhatóság*

(169) Az eljárás megindításáról szóló határozat (73)–(78) preambulumbekezdésében a Bizottság a „Stardust Marine" ([116]) mutatókat alkalmazta az intézkedés államnak való betudhatóságának bizonyítására, figyelembe véve, hogy a SACE 100 %-os állami tulajdonban van. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint (lásd különösen a *Stardust Marine* ítéletet) még ha az állam olyan pozícióban is van, hogy irányíthat egy állami vállalatot és domináns befolyással bír annak tevékenysége felett, az ilyen irányítás adott esetben való fennállását nem lehet automatikusan feltételezni. Következésképpen szükséges megállapítani, hogy az állami hatóságokat a szóban forgó intézkedések elfogadásában bármilyen módon részt vevőnek kell-e tekinteni.

(170) Mindazonáltal a *Stardust Marine* ítélet szerint:

„53. Nem várható el annak részletes vizsgálat alapján történő bizonyítása, hogy a hatóságok ténylegesen ösztönözték az állami vállalatot a szóban forgó támogatási intézkedés meghozatalára. Egyrészt ugyanis – figyelembe véve azt a tényt, hogy az állam és az állami vállalatok közötti kötelékek szorosak – fennáll annak valós kockázata, hogy az állami támogatásokat e vállalatok útján, kevésbé átláthatóan és a Szerződésben foglalt állami támogatási szabályok megsértésével nyújtják.

54. Másrészt – pontosan az állam és az állami vállalat között fennálló kiváltságos kapcsolatok miatt – a kívülálló számára általában nagyon nehéz lenne valamely konkrét esetben bizonyítani, hogy az ilyen vállalat ténylegesen a hatóságok utasítására hozta meg a támogatási intézkedéseket.

55. A fenti indokok alapján az állapítható meg, hogy az állami vállalat által meghozott valamely támogatási intézkedés államnak tulajdoníthatósága az adott eset körülményeiből, valamint az intézkedés hátterét képező összefüggésekből eredő bizonyítékok összességéből vezethető le."

(171) Ezt követően a Bíróság adott állami vállalkozás által meghozott intézkedés államnak való tulajdoníthatósága feltételezéséhez az alábbi mutatókat határozta meg: *i.* a tény, hogy a kérdéses szervezet nem hozhatta meg a vitatott határozatot a hatóságok követelményeinek figyelembevétele nélkül; *ii.* a tény, hogy azon alapvető jellegű tényezőkön kívül, amelyek az állami vállalkozást az államhoz kötik, a közvállalkozásoknak, akiknek közvetítésével a támogatást nyújtották, figyelembe kellett venniük egy központi kormányzati szerv, a Comitato Interministeriale per la Programmazione Economica (CIPE) által kiadott irányelveket; *iii.* a vállalat illeszkedése a közigazgatás szervezetrendszerébe; *iv.* a vállalkozás tevékenységének jellege és e tevékenységnek a magán gazdasági szereplőkkel folytatott verseny szokásos feltételei mellett történő gyakorlása a piacon; *v.* a vállalat közjogi vagy a gazdasági társaságokra vonatkozó általános szabályok szerinti jogállása; *vi.* az állami hatóságok által a vállalat vezetése felett gyakorolt felügyelet erőssége, vagy *vii.* és minden más olyan bizonyíték, amely az adott esetben az állami hatóságok közreműködésére vagy a *közreműködés hiányának valószínűtlenségére utal valamely intézkedés elfogadása kapcsán, tekintettel annak terjedelmére,* tartalmára és a vele járó feltételekre.

(172) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozat (79) preambulumbekezdésében megállapította továbbá, hogy igen valószínűtlen, hogy a vizsgálat tárgyát képező intézkedéseket az állam mindennemű részvétele nélkül hajtották végre.

(173) Az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul Olaszország és a SACE megerősítette, hogy a négy intézkedés egyike sem tudható be az államnak, és a döntéseket a SACE hozta meg, az államtól teljesen függetlenül eljárva. Olaszország további tényeket és igazolásokat bocsátott rendelkezésre, amellett érvelve, hogy az intézkedések nem tudhatók be az államnak.

(174) Az Olaszország által hivatkozott ítélkezési gyakorlat értékelése kapcsán meg kell említeni, hogy az **Olympic Airways** ügyben a bizottsági határozat megemlítette ugyan a „Stardust Marine" kritériumokat, de nem igazán alkalmazta azokat. A Bíróság megállapította, hogy a Bizottság pusztán feltételezte, hogy az intézkedés a görög államnak volt betudható, anélkül, hogy a feltételezését alátámasztó bármely okot említett volna ([117]). A Bíróság ezért a Bizottság érvelését elégtelennek találta az adott ügyben az államnak való betudhatóság megállapításához, azonban nem állapította meg, hogy az intézkedés önmagában nem betudható.

([116]) A C-482/99 sz. ügyben 2002. május 16-án hozott *Stardust Marine* ítélet (EBHT 2002, I–4397. o.)
([117]) Elsőfokú Bíróság, T-68/03. (EBHT 2007., II-2911) – *Olympic Airways kontra Bizottság*, 312–319. pont.

(175) Az olasz hatóságok által hivatkozott **SIC**-RTP ítélet ([118]) tekintetében a Bizottság megjegyzi, hogy ebben az ítéletben az Elsőfokú Bíróság megerősítette a Bizottság azon értékelését, hogy a korábban állami tulajdonban lévő Portugal Telecom bizonyos kifogásolt döntései (a hálózati díjnak az állami műsorszolgáltató RTP általi késedelmes fizetésének elfogadása) nem az államnak tudhatók be. Azonban az Elsőfokú Bíróság ítélete az adott eset speciális körülményein alapult. Különös tekintettel arra, hogy a **SIC**-RTP ügyben az Elsőfokú Bíróság megjegyezte – többek között –, hogy a felperes nem vitatta a Bizottság azon álláspontját, mely szerint a fizetési kedvezmények fő oka az RTP és a Portugal Telecom között a díj mértékével kapcsolatban fennálló nézetkülönbség volt ([119]). Az Elsőfokú Bíróság továbbá megállapította, hogy a Bizottság úgy találta – anélkül, hogy azt a felperes kifogásolta volna, hogy a Portugal Telecom magatartása a vállalat privatizálását követően nem változott ([120]). Ezért egyértelmű, hogy az Elsőfokú Bíróság értékelése egy adott helyzetre vonatkozott, amely igen eltért az e határozat tárgyát képező helyzettől.

(176) A Bizottság az Olaszország és a SACE által benyújtott kiegészítő dokumentumokban további bizonyítékot talált az intézkedések államnak való betudhatóságára. Az eljárás megindításáról szóló határozathoz hasonlóan e határozatban is a „Stardust Marine" mutatók alkalmazásával kerül bizonyításra a második, harmadik és negyedik intézkedés államnak való betudhatósága.

(177) Bár a SACE nem képezi részét a közigazgatásnak és nem gyakorol hatósági jogkört, a Bizottság úgy véli, hogy az alábbi általános mutatók bizonyítják a SACE által biztosított intézkedések államnak való betudhatóságát ([121]):

a) A SACE igazgatótanácsának („Consiglio di Amministrazione") minden tagját az olasz állam javaslatára nevezik ki, a 269/2003 sz. törvényerejű rendelet ([122]) 6. cikkének (2) bekezdése szerint.

b) A SACE a tevékenységeit nem „a gazdaság magánszereplőivel folytatott verseny szokásos feltételei mellett gyakorolja a piacon":

i. A SACE küldetése 2004-ben az volt (és a mai napig is az), hogy fenntartsa és előmozdítsa az olasz gazdaság versenyképességét, és alapvetően nem piacképes kockázatokat fedez az exporthitelről szóló közlemény értelmében (azaz olyan területen működött, amely nem minősül a piaci verseny szokásos feltételei alá tartozónak).

ii. A SACE tevékenységét mindig segítette állami kezességvállalás, szemben azzal, ami a magán piaci szereplőkkel versenyben működő állami vállalkozások számára engedélyezett az állami támogatásra vonatkozó szabályok értelmében.

iii. A SACE pénzügyi kimutatásait az Állami Számvevőszék ellenőrzi, és a Gazdasági és Pénzügyi Minisztériumnak éves jelentést kell benyújtania az olasz parlamentnek a SACE tevékenységéről.

iv. Az állam által a SACE erőforrásai felosztására gyakorolt befolyás tekintetében a CIPE szervezetnek minden évben legkésőbb június 30-ig meg kell tárgyalnia a pénzügyi előrejelzéseket, valamint az egyes kockázatokhoz kapcsolódó pénzügyi igényeket, és meg kell határoznia a SACE által vállalandó nem piacképes kockázatok általános határértékét, külön a 24 hónapon belüli és az azt meghaladó garanciák esetében ([123]).

c) A SACE BT alapszabálya előírja, hogy a magánbiztosító társaságokra általában alkalmazandó jogszabályokon túl, a SACE BT egy olyan törvényi rendelkezés ([124]) hatálya alá is esik, amely kimondja, hogy új jogi személy piacképes kockázatok fedezése céljából történő létrehozása esetén az ilyen vállalat tőkéje legalább 30 %-ának a SACE tulajdonában kell lennie. Ennélfogva úgy tűnik, hogy a SACE BT létrehozását követően is az annak nyújtott folyamatos támogatást (második, harmadik és negyedik intézkedés) az olasz állam befolyásolta, amennyiben a fent említett jogszabályi rendelkezés kizárta, hogy az ilyen kockázatokat leépítsék és/vagy egészében eladják valamely piaci résztvevőnek ([125]).

([118]) A T-442/03 sz. *SIC kontra Bizottság* ügy (EBHT 2008., II-1161).
([119]) 110. pont.
([120]) 105. pont.
([121]) Lásd a *Stardust Marine* ítélet 52., 54., 55. és 56. pontját.
([122]) Lásd továbbá a SACE alábbi címen elérhető alapszabálya 13. cikkének 2. bekezdését: http://www.sace.it/GruppoSACE/export/sites/default/download/normativa/nuovo_statuto.pdf
([123]) Lásd a C-482/99 sz. 2002. május 16-án hozott *Stardust Marine* ítélet 55. pontját (EBHT 2002, I-4397. o.), amely hivatkozik a C-303/88 sz. *Olasz Köztársaság kontra Bizottság* ügy (EBHT 1991., I-01433), 11. és 12. pontjára és a C-305/89 sz. *Olasz Köztársaság kontra Bizottság* ügy (EBHT 1991., I-01603), 13–14. pontjára.
([124]) A módosításokkal a 2003. november 24-i 326. számú törvénnyé átalakított, 2003. szeptember 30-i 269 sz. törvényerejű rendelet 6.12. cikke.
([125]) E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az első intézkedés vizsgálata során a SACE BT társasági tőkéje tekintetében konzultáltak a Gazdasági és Pénzügyi Minisztériummal. Lásd 2. melléklet – A SACE igazgatótanácsa („Consiglio di Amministrazione") 2004. április 28-i ülésének jegyzőkönyve (Verbale della riunione del CdA di SACE S.p.A., 28 aprile 2004), a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételek, 74–75. o.: „… *a SACE 2 [a létrehozandó új vállalat ideiglenes neve, a későbbi SACE BT] társasági tőke tekintetében – a Gazdasági és Pénzügyi Minisztérium meghallgatását követően – az előzetesen 100 millió EUR összegben lett számszerűsítve" („… riguardo all'ammontare del capitale sociale di Sace 2, sentito il Ministero dell'Economia e delle Finanze, esso e stato preliminarmente quantificato in 100 milioni di euro".*)

(178) A (177) preambulumbekezdésben felsorolt általános mutatókon túl egyéb, a második, harmadik és negyedik intézkedés biztosításának feltételeire specifikus mutatók is azonosíthatók:

a) A SACE igazgatótanácsa („Consiglio di Amministrazione") négy tagja („Consiglieri") közül kettő a második, harmadik és negyedik intézkedés idején vezető pozícióban volt az olasz közigazgatásban ([126]), azaz a korábbi Külkereskedelmi Minisztériumnál (jelenleg Gazdaságfejlesztési Minisztérium) és a Külügyminisztériumnál. Ebből a pozícióból a SACE igazgatótanácsának tagja, aki vezető pozícióban volt a Külügyminisztériumnál (teljhatalmú miniszter, a többoldalú gazdasági és pénzügyi együttműködésért felelős főigazgató, Olaszország Külügyminisztériuma) a SACE igazgatótanácsának 2009. áprilisi 1-jei ülésén kijelentette, hogy a biztosítási kapacitás csökkenése nem történhet meg, „sem a nem piacképes, sem a piacképes kockázatok terén" ([127]). Továbbá a SACE igazgatótanácsának azon tagja, aki vezető pozícióban volt a Külkereskedelmi Minisztériumnál (a jelenlegi Gazdaságfejlesztési Minisztériumnál – a Külkereskedelmi Minisztérium globalizációs politikáért felelős főosztályának igazgatója), a SACE igazgatótanácsának ugyanezen 2009. április 1-jei ülésén kijelentette, hogy „az [olaszországi vállalkozások] rendszere számára a SACE által végzett üzleti tevékenység keretében biztosított támogatás nem mindig egyértelmű kívülről tekintve, ami egybeesik a SACE BT – akár még feltőkésítés alkalmazásával történő – támogatásának fontosságával is" ([128]).

b) Az anyavállalat, a SACE és a csoport egyéb vállalatai, így köztük a SACE BT szerepét is fontosként ismerték el az olasz gazdaság helyreállításában. 2009. április 1-jei ülésén a SACE igazgatótanácsa elismerte a SACE BT támogatásának fontosságát, amellyel a SACE csoport teljesíti az olaszországi vállalatok fenntartására vonatkozó intézményi feladatát ([129]). Ezt az állásfoglalást megismételték a SACE csoport konszolidált eredménykimutatásának közzétételéről szóló ([130]), 2009. április 1-jei sajtóközleményben, amelyben megállapításra került, hogy: „*Az igazgatótanács hangsúlyozta a SACE csoport az olasz gazdaság támogatásában betöltött szerepét. Ez a szerep különös stratégiai fontossággal bír a jelenlegi gazdasági és pénzügyi helyzetben, amely nem csupán egy jellegzetes ciklikus gazdasági visszaesés. Az igazgatótanács biztos benne, hogy a SACE pénzügyi intézkedései és szakértelme jelentős mértékben hozzájárulhat az olasz gazdaság helyreállításához*". Az ilyen kijelentések megerősítik azt a fenti következtetést, hogy a SACE tevékenységeinek jellege nem pusztán nyereségorientált, és azok nem a piaci verseny szokásos feltételei mellett zajlanak ([131]). Ily módon a SACE különbözik a többi állami tulajdonban lévő vállalattól, amelyek csak kereskedelmi célkitűzésekkel rendelkeznek, mint például pusztán a tőke megtérülésének biztosítása és a keletkezett nyereség felosztása osztalék formájában. Ez megerősíti azt a feltételezést, hogy a SACE vállalatot az állam az ország gazdasági fejlődése támogatására irányuló fő küldetése végrehajtásának eszközeként használta. Hasonlóképpen a SACE igazgatótanácsa 2009. május 26-án (amikor az igazgatótanács kinyilatkoztatta azon szándékát, hogy a SACE BT vállalatot a második, harmadik és negyedik intézkedéssel támogatja) tartott ülésének jegyzőkönyvéből úgy tűnik, hogy ezt a támogatást a SACE BT által az olaszországi vállalkozások fejlesztéséhez való hozzájárulásban betöltött szerep is motiválta ([132]). Úgy tűnik továbbá, hogy a pénzügyi válság alatt a SACE BT támogatására tett intézkedések is kapcsolatban lehetnek a csoport által az olasz gazdaság helyreállításának támogatásában betöltött szereppel.

([126]) 2004-ben, amikor a SACE részvénytársasággá alakult, és megtörtént az első intézkedés, a SACE igazgatótanácsának („Consiglio di Amministrazione") legtöbb tagja rendelkezett valamilyen tisztséggel az olasz közigazgatásban, azaz a Gazdasági és Pénzügyminisztériumban, a Külügyminisztériumban vagy egyéb közintézményekben (Iparfejlesztési Intézet – Istituto per la Promozione Industriale, Hírközlési Szabályozó Hatóság – Autorità per le garanzie nelle comunicazioni, és az Olasz Külkereskedelmi Intézet – Istituto nazionale per il Commercio Estero). A SACE igazgatótanácsának akkori elnöke pedig megtartotta vezető tisztségét a Gazdasági és Pénzügyminisztériumban. A felelősségi köre nemzetközi pénzügyi kapcsolatokra terjedt ki.

([127]) Lásd 8. melléklet – A SACE igazgatótanácsa 2009. április 1-jei ülésének jegyzőkönyve (Verbale della riunione del CdA di SACE S.p. A., 1 aprile 2009), 8. o., Olaszország beadványa, 2012. március 5.:
„… iii. sull'opportunità che, in tale ottica, non vi sia una diminuzione di volume tanto sul versante assicurativo »non a mercato« quanto sel versante dell'assicurazione dei rischi a mercato".

([128]) Lásd 8. melléklet – A SACE igazgatótanácsa 2009. április 1-jei ülésének jegyzőkönyve (Verbale della riunione del CdA di SACE S.p. A., 1 aprile 2009), 9. o., Olaszország beadványa, 2012. március 5.:
„… l'attività di support al sistema delle imprese svolta dalla SACE non sempre viene chiaramente percepita all'esterno, concordando, altresì, sull'importanza del percorso di sostegno a SACE BT, anche mediante la ricapitalizzazione della stessa".

([129]) Lásd 8. melléklet – A SACE igazgatótanácsa 2009. április 1-jei ülésének jegyzőkönyve (Verbale della riunione del CdA di SACE S.p. A., 1 aprile 2009), 8. o., Olaszország beadványa, 2012. március 5.:
„… ii. l'importanza del percorso di sostegno a SACE BT, mediante il quale il Gruppo SACE adempie alla propria funzione istituzionale di supporto al sistema delle imprese italiane".

([130]) Lásd az alábbi címen elérhető sajtóközlemény 1. oldalát: http://www.sace.it/GruppoSACE/export/sites/default/download/comunicati/2009/20090401_-_Comunicato_Bilancio_2008_Gruppo_SACE_e_controllate_-_final__11_.pdf

([131]) A SACE a közjog hatálya alá tartozó állami szerv volt, és 2004. január 1-jén, azaz nem sokkal a SACE BT létrehozása és az első intézkedés végrehajtása előtt vált részvénytársasággá. Továbbá, a tény, hogy a SACE BT vállalatot 105,8 millió EUR tőkével nem sokkal a SACE jogállásának megváltozása után hozták létre arra utal, hogy az államnak a SACE szerkezetátalakítására vonatkozó 2004-es döntése magában foglalta a SACE BT létrehozását.

([132]) Lásd 1. melléklet – A SACE igazgatótanácsa 2009. május 26-i ülésének jegyzőkönyve (Verbale della riunione del CdA di SACE S.p. A., 26 maggio 2009), 3–4. o., Olaszország beadványa, 2012. március 5.:
„[…]".

c) Kellő bizonyíték áll rendelkezésre annak kijelentéséhez, hogy a SACE BT küldetése meghaladja egy gazdasági magánszereplő céljait. Ez a küldetés a SACE BT igazgatótanácsának („Consiglio di Amministrazione") a SACE BT 2009-es átdolgozott költségvetéséről folytatott megbeszélésekről szóló, 2009. május 27-i jegyzőkönyvében is elismerésre került, amelyben megállapításra került, hogy 70 millió EUR összegű feltőkésítésre van szükség a fizetőképességi követelmények teljesüléséhez: „[…]" ([133]), ([134]).

(179) A második intézkedés tekintetében a SACE Kockázatkezelési Osztálya egy 2009. március 19-i feljegyzésben ([135]) (amelynek célja annak igazolása volt, hogy a SACE viszontbiztosítási szerződésből fakadó becsült nyereségessége összhangban van a vállalt kockázatokkal) kedvező véleményt fogalmazott meg a SACE vezetősége számára a vállalatnak a viszontbiztosítási szerződésben való részvételéről. A 2009. április 1-jei ülésén a SACE igazgatótanácsa jóváhagyta a SACE hozzájárulását a SACE BT nemarányos viszontbiztosítási szerződéséhez a piaci viszontbiztosítók által nem fedezett összegben, és legfeljebb 48 millió EUR potenciális veszteségig, a magán-viszontbiztosítók által elfogadottakkal megegyező feltételek mellett. Ez, a SACE BT javára végrehajtott intézkedés segítené a vállalatnak fenntartani a biztosítási kapacitását, különösen a kis- és középvállalkozások számára ([136]).

(180) Következésképpen megállapítható, hogy a Bizottság által a (177), (178) és (179) preambulumbekezdésben adott értékelés azt mutatja, hogy a SACE szoros kapcsolatban van az olaszországi közhatóságokkal, és a vállalat olyan, gazdasági ügyekkel kapcsolatos feladatok végrehajtására szolgál, amelyek hagyományosan a közhatóságok feladatkörébe tartoznak. A szóban forgó intézkedések gazdasági és szakpolitikai jelentőségét és az állam és a SACE közötti állandó szoros kapcsolatot figyelembe véve a Bizottság úgy véli, hogy elegendő bizonyíték van annak vélelmezésére, hogy a második, harmadik és negyedik intézkedés az államnak tudható be.

V.1.3. *Szelektivitás*

(181) A **második intézkedés** tekintetében a Bizottság megállapítja, hogy Olaszország közölte, hogy a SACE vállalatnak lehetősége volt arra, hogy a SACE BT vállalaton kívül egyéb magánbiztosítókkal is viszontbiztosítási és együttbiztosítási szerződéseket kössön a SACE alapszabálya szerint ([137]). Azonban e rendelkezés ellenére Olaszország nem igazolta, hogy a SACE viszontbiztosítást ajánlott volna fel az összes magánbiztosítónak ugyanezekkel a feltételekkel. Az mindenesetre bizonyított, hogy csak a SACE BT vállalattal kötött viszontbiztosítási szerződést, valamint az, hogy annak a feltételei nem egyeztek meg a piaci feltételekkel. Ennélfogva nem kétséges, hogy ez, a SACE BT vállalatot érintő egyedi intézkedés szelektív.

(182) A **harmadik intézkedés** tekintetében megállapítható, hogy a művelet csak egy vállalatra, a SACE BT-re irányult. Következésképpen az intézkedés szelektív.

(183) A **negyedik intézkedés** tekintetében megállapítható, hogy a művelet csak egy vállalatra, a SACE BT-re irányult. Következésképpen az intézkedés szelektív.

V.1.4. *A verseny torzítása*

(184) A **második intézkedés** lehetővé tette a SACE BT számára, hogy több biztosítást jegyezzen, mint amennyit a SACE viszontbiztosítása nélkül képes lett volna, vagy saját maga kevesebb kockázatot viseljen. A Bizottság ezért megállapítja, hogy a második intézkedés torzította a versenyt ([138]).

([133]) A SACE BT igazgatótanácsa („Consiglio di Amministrazione") 2009. május 27-i ülésének jegyzőkönyve (Verbale della Riunione del Consiglio di Administrazione di SACE BT S.p.A., 27 maggio 2009), benyújtva 2010. június 9-én, 5. o.: „nella valutazione dei risultati della Società e del *revised budget* deve considerarsi la *mission* di sostegno al mercato che SACE BT deve continuare a perseguire".

([134]) Meg kell jegyezni továbbá, hogy 2009-ben, az életbiztosítási üzletágnak a SACE BT vállalattól a Vittoria Assicurazioni S.p.A.vállalatba történő átvitelének jóváhagyásakor az Olasz Versenyhivatal (Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato) a SACE BT vállalatot az alábbi módon jellemezte: „[…] a Gazdasági és Pénzügyminisztérium által közvetett módon irányított vállalat […]". Lásd Bollettino n. 15 del 4 maggio 2009, p. 7, C10007 – Vittoria Assicurazioni/Ramo di Azienda di SACE BT, Provvedimento n. 19768, online elérhető az alábbi címen: http://www.agcm.it/trasp-statistiche/doc_download/868-15-09.html

([135]) Lásd a SACE által az eljárás megindításáról szóló határozatra válaszul 2011. május 5-én benyújtott észrevételek 16. mellékletét („Kockázatkezelési feljegyzés, SACE S.p.a, 2009. március 19."). A megjegyzés a(z) […], biztosítási bróker által készített, 2008. november 14-én kelt jelentésen alapul: „Analisi pro Rinnovo 2009 – Portafoglio Marketable". A jelentés részletes elemzést tartalmaz a vállalat technikai trendjéről és különösen az aktuális (2008 végén érvényes) viszontbiztosítási szerződések az eredményekre, a jelenlegi és jövőbeni tőkekövetelményekre („*requisiti patrimoniali*") gyakorolt hatásáról.

([136]) Lásd 5. melléklet – A SACE igazgatótanácsa 2009. április 1-jei ülésének jegyzőkönyve (Verbale della riunione del CdA di SACE S.p. A., 1 aprile 2009), 3. o., Olaszország beadványa, 2012. március 5.:
„… una dotazione riassicurativa da parte di SACE S.p.A. in favore della controllata SACE BT, al fine di consentirle un mantenimento della propria capacità di affidamento, in particolare nel segmento delle piccole medie imprese.
Il Consiglio di Amministrazione approva la partecipazione della società al Tratatto Excess Loss a copertura delle quote non accettate da riassicuratori di mercato e fino ad una massima perdita potenziale di EUR 48 mln. Le condizioni economiche praticate dovranno essere a mercato e pari a quelle accettate dai riassicuratori privati".

([137]) A SACE alapszabálya 4. cikkének (6) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „A vállalat köthet viszontbiztosítási és együttbiztosítási szerződéseket engedéllyel rendelkező olasz szervezetekkel vagy cégekkel, külföldi szervezetekkel vagy vállalatokkal vagy nemzetközi szervezetekkel, valamint piaci feltételek mellett szerződést köthet biztosítható kockázatok fedezésére a piac vezető szereplőivel" („La Società può concludere accordi di riassicurazione e coassicurazione con enti o imprese italiani autorizzati, con enti o imprese esteri o con organismi internazionali, nonché stipulare contratti di copertura del rischio assicurativo, a condizioni di mercato, con primari operatori del settore").

([138]) Lásd még az exporthitelről szóló közlemény 3. és 2.1. pontját.

(185) A **harmadik és negyedik intézkedés** tekintetében az exporthitelről szóló közlemény 3.2. pontja megállapítja, hogy az állam által bizonyos vállalatok számára nyújtott tőke, amely állami támogatásnak számít, ha az állam nem piacgazdasági magánbefektetőként jár el, torzítja a versenyt ([139]). A Bizottságnak komoly aggályai vannak a tekintetben, hogy a SACE BT normál körülmények között, a SACE által tett intézkedések nélkül folytatni tudta volna a tevékenységét. Valószínű, hogy e tőke nélkül a SACE BT nem tudta volna teljesíteni a rá vonatkozó szabályozási tőkekövetelményeket és fizetésképtelen lett volna. Az állami tőkeinjekció nélkül a SACE BT legalábbis sokkal kevesebb új biztosítást jegyzett volna. Jelentősen csökkentenie kellett volna piaci jelenlétét. Azonban – ahogyan a 6. táblázat is mutatja – jelentősen kiterjesztette a piaci jelenlétét. Ennélfogva a harmadik és negyedik intézkedés is torzította a versenyt.

V.1.5. *A kereskedelemre gyakorolt hatás*

(186) Az exporthitel-biztosítási piac és az egyéb biztosítási szolgáltatások, amelyek terén a SACE BT tevékenykedik, nyitottak a tagállamok közötti kereskedelem számára, és számos, különböző tagállamokból származó piaci szereplő tevékenykedik az Unióban. Olaszországban a SACE BT külföldi vállalatok leányvállalataival áll versenyben (lásd a 6. táblázatot).

6. táblázat

A SACE BT pozíciója az olasz hitelbiztosítási és kezességi biztosítási piacon (%)

		2006	2007	2008	2009	2010
1.	Gruppo Allianz	27,3	27,1	25,5	23,3	20,8
2.	Coface Assicurazioni	14,2	13,7	13,5	13,7	15,9
3.	Atradius	13,4	12,6	11,0	8,8	7,7
4.	Gruppo Fondiaria-SAI	8,5	8,8	9,1	9,3	9,7
5.	Gruppo Generali (*)	10,3	8,6	8,4	9,0	8,8
6.	**Gruppo SACE BT**	**4,7**	**6,4**	**8,2**	**9,0**	**8,6**
7.	Gruppo Unipol (UGF)	4,4	4,4	4,4	4,3	4,3
8.	Gruppo Reale Mutua	4,4	4,3	4,3	3,9	4,3
9.	Gruppo Zurich Italia (*)	3,1	2,7	3,1	2,9	2,7
10.	Egyéb	9,6	11,3	12,5	15,7	17,2

(*) A rendelkezésre álló adatok csak a kezességi biztosítási üzletágra vonatkoznak (i dati riportati sono relativi solo at ramo cauzioni)

Forrás: 2010–2011-re vonatkozó üzleti terv, amelyet a SACE BT igazgatótanácsa 2009. augusztus 4-én hagyott jóvá, és a 2011–2013-ra vonatkozó kiigazított üzleti terv, amelyet a SACE BT igazgatótanácsa 2011. november 24-én hagyott jóvá.

(187) Következésképpen, és az exporthitelről szóló közlemény 3.2. pontjával összhangban a vállalat számára biztosított bármely előny hatással van a kereskedelemre.

V.1.6. *Az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendelet* ([140])*alkalmazása („de minimis támogatásról szóló rendelet")*

(188) Az 1998/2006/EK rendelet meghatároz egy küszöböt, amely alatt a támogatási intézkedéseket úgy kell tekinteni, hogy azok nem felelnek meg a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt kritériumoknak, és ezért nem tartoznak a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési eljárás hatálya alá. A SACE BT számára adott támogatás összegeit figyelembe véve, a *de minimis* rendeletben előírt 200 000 EUR értékű küszöböt csak a második intézkedés esetében nem lépik át. A (128) preambulumbekezdésben bemutatásra került, hogy a Bizottság számításai szerint a második intézkedés esetében a támogatás összege 156 000 EUR.

([139]) „3.2. A 3.1. bekezdésben felsorolt bánásmódok [többek között a tőkejuttatások] az abból részesedő exporthitel-biztosítóknak pénzügyi előnyöket nyújtanak vagy nyújthatnak a többi exporthitel-biztosítóval szemben. Az ilyen, bizonyos vállalkozásoknak nyújtott pénzügyi előnyök torzítják a versenyt, és a Szerződés 92. cikke (1) bekezdésének megfelelően vett állami támogatásnak minősülnek.
[…]
A 3.1. bekezdésben felsorolt, piacképes kockázatokra nyújtott pénzügyi előnyök […] a különböző tagállamokban a piacképes kockázatok számára elérhető biztosítási fedezetek eltéréséhez vezetnek, ezáltal torzítják a tagállamokban a vállalkozások közötti versenyt" (a Bizottság kiemelése).

([140]) HL L 379., 2006.12.28., 5. o.

(189) Azonban Olaszország nem hivatkozott az 1998/2006/EK rendeletre és nem bizonyította, hogy a második intézkedés végrehajtásának időpontjában a SACE BT teljesítette az említett rendeletben foglalt feltételeket.

(190) Továbbá az 1998/2006/EK rendelet nem alkalmazandó a nehéz helyzetben lévő vállalkozásokra. E tekintetben Olaszország a SACE BT vállalatot nem tekintette a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás ([141]) szerinti nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak. Olaszország azonban nem bocsátott rendelkezésre elegendő bizonyítékot ennek az álláspontnak az alátámasztására. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban előírtak szerint a veszteségek növekvő szintje, a fölös kapacitás, és a nettó eszközérték gyengülése, vagy eltűnése jelzi általában, hogy a vállalkozás nehéz helyzetben van. A SACE BT jelentős veszteséget könyvelt el 2008-ban (körülbelül 29,5 millió EUR) és 2009-ben (körülbelül 34 millió EUR) egyaránt, ami kiváltotta a részvényese beavatkozását, amelyre jelentős feltőkésítéssel került sor. Továbbá, az Olaszország által benyújtottak szerint az eszközök már 2009 első félévének végén nem voltak elegendőek a tartalékok fedezésére, azaz 23 millió EUR összegre volt szükség 2009 júniusának végén és 68 millió EUR összegre 2009 végén ([142]).

(191) Másodsorban, még ha a SACE BT jogosult is lenne a *csekély összegű* támogatásra, az ilyen támogatás nyújtását megelőzően Olaszországnak meg kellett volna szereznie a SACE BT nyilatkozatát az előző két pénzügyi év és az aktuális pénzügyi év során kapott egyéb *csekély összegű* támogatásokról ([143]). Továbbá, ha Olaszország *csekély összegű* támogatást kívánt volna adni a SACE BT számára, írásban értesítenie kellett volna a SACE BT vállalatot a támogatás várható összegéről (bruttó támogatási egyenértékben kifejezve) és annak *csekély összegű* (*de minimis*) jellegéről. Olaszország nem bocsátott a Bizottság rendelkezésére ilyen dokumentumokat.

(192) Az előzőeket figyelembe véve a Bizottság nem tudja a második intézkedést *csekély összegű* (*de minimis*) támogatásnak tekinteni.

V.1.7. *Állami támogatás meglétére vonatkozó következtetés*

(193) A fentieket figyelembe véve a Bizottság megállapítja, hogy a második, harmadik és negyedik intézkedés állami támogatást képez.

V.2. ÚJ TÁMOGATÁSSÁ VAGY MEGLÉVŐ TÁMOGATÁSSÁ VALÓ MINŐSÍTÉS

(194) A Bizottság úgy véli, hogy a második, harmadik és negyedik intézkedés nem tekinthető az exporthitelről szóló közlemény Olaszország általi elfogadását megelőzően nyújtottnak, ennélfogva ezeket új támogatásnak kell minősíteni.

(195) Pontosabban, Olaszország az exporthitelről szóló 1997-es közlemény ajánlásait legkésőbb 2001. szeptember 14-én fogadta el, amikor elfogadta az exporthitelről szóló közlemény 2001-es verzióját (lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (5) preambulumbekezdését). Mivel a második, harmadik és negyedik intézkedés végrehajtására e dátumot követően került sor, ezek az intézkedések új támogatásnak minősülnek.

(196) Ennélfogva ezek jogellenes támogatásnak minősülnek, mivel Olaszország nem jelentette be ezeket a Bizottságnak a 2009-es végrehajtásukat megelőzően.

V.3. AZ ESETLEGES TÁMOGATÁS ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGE A BELSŐ PIACCAL

(197) Mivel a fenti szakaszban megállapításra került, hogy a második, harmadik és negyedik intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatást képez, értékelni kell e támogatások összeegyeztethetőségét a belső piaccal.

V.3.1. *Az összeegyeztethetőség értékelésének jogalapja*

(198) Mivel Olaszország és a SACE úgy vélték, hogy az intézkedések nem képeznek támogatást, nem bocsátottak rendelkezésre érvelést és bizonyítékokat arra vonatkozóan, hogy az intézkedések hogyan felelnének meg az összeegyeztethetőségi feltételeknek. A (81) preambulumbekezdésben foglaltak szerint a SACE a feltőkésítési közleményre és a szerkezetátalakítási közleményre ([144]) hivatkozott a harmadik és negyedik intézkedés összeférhetősége bizonyításának lehetséges alapjaként. Azonban sem Olaszország, sem a SACE nem igazolta azon állítását, hogy az ezekben a közleményekben foglalt feltételek teljesülnek.

([141]) Lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (137) preambulumbekezdését.
([142]) Lásd az Olaszország által 2010. június 8-án kelt levélben benyújtottakat, 7. melléklet, 29. o.
([143]) Lásd a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatások 3. cikkének (1) bekezdését.
([144]) A Bizottság közleménye – A pénzintézetek feltőkésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékok (HL C 10., 2009.1.15., 2. o.).

(199) A Bizottság emlékeztet, hogy az exporthitelről szóló közlemény 3.2. és 4.1. pontja értelmében a Szerződés 107. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett, a 107. cikk (1) bekezdésében megállapított tilalomra vonatkozó mentesség nem alkalmazandó a piacképes kockázatokra („[…] állami támogatástípusok, amelyeket államilag támogatott exporthitel-biztosítók vesznek igénybe a […] piacképes kockázatokra, torzíthatják a versenyt, és ezért nem jogosultak a Szerződés állami támogatásokra vonatkozó szabályain alapuló mentességre"). Ennélfogva általában nem található alap a piacképes kockázatok területén működő hitelbiztosítók támogatása összeegyeztethetőségének igazolására.

(200) Ennek ellenére a Bizottság bebizonyítja, hogy a három támogatási intézkedés semmilyen esetben sem felel meg a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése értelmében vett összeegyeztethetőség megállapításához szükséges feltételeknek.

V.3.2. *Összeegyeztethetőség nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (a továbbiakban: a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás)* ([145]) *értelmében*

(201) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás szerint a megmentési célú támogatás rövid távú, elvileg legfeljebb hat hónapos időtartamra nyújtott támogatás, hogy a kedvezményezett időt nyerjen egy részletes szerkezetátalakítási vagy felszámolási terv elkészítéséhez. A megmentési célú támogatás jellegénél fogva átmeneti és visszafordítható. A megmentési célú támogatás általában hitelgaranciát vagy kölcsönt biztosít a nehéz helyzetben lévő cég számára, amíg a jövőjét fel nem mérik.

(202) A második intézkedés megmentési célú támogatásként való összeegyeztethetőségének esetleges megállapítása tekintetében a Bizottság megjegyzi, hogy a második intézkedés nem mutatja a likviditástámogatás jellemzőit, és nem is az volt az elsődleges célja, hogy a SACE BT vállalatot a felszínen tartsa. Ennélfogva a második intézkedés nem minősíthető megmentési célú támogatásnak. A harmadik és negyedik intézkedés nem minősíthető megmentési célú támogatásnak, mivel ezekben az esetekben végleges és visszafordíthatatlan tőkeinjekcióról van szó.

(203) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás értelmében a szerkezetátalakítási támogatás kedvezményezettjének:

a) bizonyítania kell, hogy ésszerű időn belül újra hosszú távon életképes lesz állami támogatás nélkül;

b) bizonyítania kell, hogy a szerkezetátalakítás költségeihez saját erőforrásaiból legalább 50 %-kal hozzájárul nagyvállalatok esetében (vagy kevesebbel kis- és középvállalkozások esetében);

c) olyan intézkedéseket kell végrehajtania, amelyek orvosolják a támogatás által előidézett torzulásokat, különösen kapacitáscsökkentés és vagyon-elidegenítés révén, az életképesség helyreállításához szükséges mértéket meghaladóan.

(204) A Bizottság azonban megjegyzi, hogy a második, harmadik és negyedik támogatási intézkedés nem teljesíti a feltételeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás szerinti szerkezetátalakítási segélynek minősüljön. A Bizottság például az alábbi problémákat emeli ki:

a) Először is, a 2009-ben kelt, 2010–2011-re vonatkozó üzleti terv nem igazolja, hogy a terv a SACE BT hosszú távú, a piaccal összeegyeztethető nyereségességéhez vezetne (lásd az értékelés V.1.1.3., V.1.1.4. és V.3.4. szakaszát);

b) Másodsorban, nem történt a verseny torzítását korlátozó intézkedés. Éppen ellenkezőleg, mivel Olaszország szerint a SACE BT a piaci jelenléte drasztikus növelését tervezte, 2011-re egészen […] % piaci részesedést elérve a hitelbiztosítási és kezességi biztosítási piacon, illetve azt tervezte, hogy 2011-re a […] piaci szereplő lesz a hitelbiztosítás terén.

V.3.3. *Összeegyeztethetőség az exporthitelről szóló közlemény és az ideiglenes keretszabály értelmében*

(205) Mivel a jogellenes állami támogatások értékelésére alkalmazandó szabályok meghatározásáról szóló bizottsági közlemény értelmében ([146]) a második, harmadik és negyedik intézkedés jogellenes végrehajtására 2009-ben került sor, a Bizottság ezek összeegyeztethetőségét az adott időpontban hatályban lévő exporthitel-közlemény (azaz az exporthitelről szóló 1997-es közlemény, amelyet ezt követően 2001-ben ([147]), 2004-ben ([148]) és 2005-ben módosítottak és meghosszabbítottak ([149])) ([150]) alapján értékeli.

([145]) A Közösség iránymutatása a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról (HL C 244., 2004.10.1., 2. o.).
([146]) HL C 119., 2002.5.22., 22. o.
([147]) HL C 217., 2001.8.2., 2. o.
([148]) HL C 307., 2004.12.11., 12. o.
([149]) HL C 325., 2005.12.22., 22. o.
([150]) Miután azt 2010-ben ismét módosították (HL C 329., 2010.12.7., 6. o.), a szóban forgó intézkedések elfogadását követően, ezt az exporthitelről szóló közleményt a közelmúltban egy új, a rövid lejáratú exporthitel-biztosításokról szóló közlemény (HL C 392., 2012.12.19., 1. o.) váltotta fel, amely csupán 2013. január 1-jétől alkalmazandó („az új exporthitel-közlemény"). A Bizottság mindenesetre a teljesség kedvéért megjegyzi, hogy az alábbi bekezdésekben bemutatott értékelés nem módosulna az új exporthitel-közlemény rendelkezései értelmében sem.

(206) Az exporthitelről szóló közlemény 4.2. pontjában a tagállamokat arra kéri, hogy úgy módosítsák a piacképes kockázatokra vonatkozó exporthitel-biztosítási rendszerüket, hogy a közlemény közzétételétől számított egy éven belül az állami vagy államilag támogatott exporthitel-biztosítók az ilyen kockázatok vonatkozásában többé ne részesüljenek bizonyos állami támogatástípusokban. Az exporthitelről szóló közlemény 4.2. d) pontjában említett tiltott intézkedések között van a következő: „*olyan körülmények alapján történő támogatásnyújtás, tőkejuttatás vagy egyéb finanszírozási forma, amikor magánbefektető rendes piaci feltételek mellett nem fektetne be a vállalkozásba, illetve a feltételeket magánbefektető nem fogadná el*". Ennélfogva a feltőkésítésből álló harmadik és negyedik intézkedés az exporthitelről szóló közlemény értelmében nem összeegyeztethető. Mivel az intézkedések végrehajtásakor hatályban lévő, a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedések ideiglenes közösségi keretrendszere ([151]) nem fedi le az állami tőkejuttatást, ezért a harmadik és a negyedik intézkedés nem található összeegyeztethetőnek e jogi keret értelmében.

(207) A **második intézkedés** tekintetében az eljárás megindításáról szóló határozat (142) preambulumbekezdésében a Bizottság kételyeit fejezte ki az adott intézkedés exporthitel-közleménnyel és ideiglenes keretszabállyal való összeegyeztethetősége tekintetében.

(208) Az exporthitelről szóló közleményben foglalt (és az ideiglenes keretrendszerben megismételt) védzáradék célja, hogy megoldást kínáljon az exportőrök számára kínált biztosítási lefedettség ideiglenes hiányára. Így lehetővé teszi állam által támogatott biztosítás és viszontbiztosítás nyújtását az állami támogatásra vonatkozó szabályokkal összhangban a válság idején, az alábbiak teljesülése esetén: a tagállamnak bizonyítania kell a lefedettség hiányát az exportőröknek nyújtott rövid lejáratú exporthitel-biztosítások terén, kellő bizonyítékot szolgáltatva arra vonatkozóan, hogy a kockázatra nem lehet fedezetet találni a magánbiztosítási piacon, a rendszernek minden piaci szereplő számára nyitva kell állnia, és az állam olyan árat számít fel, amely összhangban van azzal az árral, amelyet a lefedett kockázat után egy magánszereplő számítana fel (az esetjogban ezt a rendelkezést úgy értelmezték, hogy mivel az állam nagyobb maradványkockázatot fedez, ezért magasabb díjat is kellene alkalmaznia).

(209) Először is, annak érdekében, hogy Olaszország megfeleljen a védzáradéknak, a Bizottság kérte, hogy Olaszország nyújtsa be az erre vonatkozó bizonyítékokat. Olaszország azonban úgy döntött, hogy nem veszi igénybe a védzáradékot. A SACE azt válaszolta, hogy nem találja a tárgyhoz tartozónak a Bizottság arra vonatkozó kérését, hogy nyújtson be olyan információkat, amelyek bizonyíthatják az exportőrök piacának fedezethiányát.

(210) Másodsorban, Olaszország és a SACE megismételte azon álláspontját, hogy a viszontbiztosítás SACE általi rendelkezésre bocsátása minden piaci szereplő számára nyitva állt, ahogyan azt a SACE alapszabálya is meghatározza. Ebben az esetben a SACE úgy avatkozott be, hogy viszontbiztosítási fedezetet bocsátott rendelkezésre a SACE BT, egy biztosító javára, és ez a fedezet állítólagosan más magánbiztosítók számára is rendelkezésre állt. Azonban nincs arra vonatkozó bizonyítékunk, hogy a piacon fedezethiány lett volna a biztosítóknak nyújtott, rövid lejáratú exporthitel-biztosítás terén. Mivel a fedezet korlátozott rendelkezésre állásának a piac más szereplőire is hatással kellett volna lennie, a Bizottság nem rendelkezik arra vonatkozó bizonyítékkal, hogy a SACE BT vállalaton kívül más piaci szereplők is nehézségekkel szembesültek-e a viszontbiztosítás piaci megszerzése során, és ha igen, akkor hozzájuthattak volna-e viszontbiztosításhoz a SACE vállalattól, ugyanolyan feltételek mellett. A gyakorlatban ezt egyetlen piaci szereplő sem kérte. Enélkül az információ nélkül a Bizottság nem tudja megállapítani, hogy az intézkedés arányos-e a célkitűzéssel, azaz Olaszország gazdasága komoly zavarának orvoslásával. Ennélfogva meg kell állapítani, hogy az összes piaci szereplő előtt nyitva álló intézkedés alkalmazása helyett Olaszország egy szelektív intézkedést hajtott végre, egyetlen piaci szereplő, a SACE BT javára.

(211) Harmadjára, a felszámított biztosítási díj tekintetében – ahogyan az korábban is jeleztük – a SACE nem számított fel magasabb díjat, hanem a magán viszontbiztosítók által kínált árat alkalmazta, miközben nagyobb kockázatot vállalt (mivel maradvány- és sokkal nagyobb részről volt szó), amelyet a piac résztvevői vonakodtak biztosítani, figyelembe véve a piaci helyzetet és a SACE pénzügyi helyzetét.

(212) Végezetül, a Bizottság megállapítja, hogy a második intézkedés esetében számított támogatási összeg, azaz 156 000 EUR nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek az ideiglenes keretszabály 4.2.2. pontjában meghatározott feltételek alapján, mivel a második intézkedést nem egy rendszer keretében nyújtották, és mivel nem készült nyilatkozat a csekély összegű (*de minimis*) támogatásról.

(213) Következésképpen a támogatás, ahogyan azt a második intézkedés keretében rendelkezésre bocsátották nem volt összhangban az exporthitelről szóló közleménnyel és az ideiglenes keretszabállyal.

([151]) HL C 16., 2009.1.22., 1. o.

V.3.4. *Összeegyeztethetőség a feltőkésítési közlemény és a szerkezetátalakítási közlemény értelmében*

(214) Az eljárás megindításáról szóló határozat (144) preambulumbekezdésében a Bizottság arra vonatkozó kételyeit fejezte ki, hogy a harmadik és negyedik intézkedés összeegyeztethető a feltőkésítési közleménnyel és a pénzügyi ágazat válság miatti szerkezetátalakításáról szóló közleménnyel. Mivel a második intézkedésre szintén a pénzügyi válság alatt került sor, a Bizottság az intézkedés e jogi keretrendszer szerinti összeegyeztethetőségét is megvizsgálja.

(215) Mivel Olaszország és a SACE által az eljárást megindító határozatra tett észrevételeket követve a Bizottság úgy találta, hogy a benyújtott információk nem elegendők az intézkedések teljes körű értékelésére abban a tekintetben, hogy esetlegesen szerkezetátalakítási támogatásról volt-e szó, 2012 februárjában a Bizottság felajánlotta a lehetőséget Olaszország számára, hogy további bizonyítékokat nyújtson be a potenciális összeegyeztethetőségről, a szerkezetátalakítási közlemény szerinti, teljes mértékben kidolgozott szerkezetátalakítási tervet benyújtva. A Bizottság levele meghatározta azokat a főbb elemeket, amelyeket a szerkezetátalakítási tervnek tartalmaznia kell, hivatkozással a szerkezetátalakítási közlemény vonatkozó pontjaira.

(216) A Bizottság úgy találta, hogy az Olaszország által benyújtott dokumentumok csupán egy összeállítást tartalmaztak a SACE belső dokumentumaiból, amelynek a célja Olaszország azon álláspontjának ismételt hangsúlyozása volt, hogy a 2009-ben végrehajtott három intézkedés nem az államnak tudható be, valamint azok megfelelnek a piacgazdasági befektető elvének.

(217) A Bizottság megjegyzi, hogy a három intézkedés végrehajtásának idején Olaszország nem mérlegelte annak a lehetőségét, hogy szerkezetátalakítási tervet nyújtson be a Bizottsághoz a szerkezetátalakítási közlemény követelményei szerint. Olaszország úgy érvel, hogy az ilyen szerkezetátalakítási intézkedéseket a nemzeti felügyeleti hatóság, az ISVAP sem kérte.

(218) A szerkezetátalakítási közlemény 10. pontja értelmében a szerkezetátalakítási tervnek meg kell határoznia a támogatás fogadójának nehézségeit és gyengeségeit, és körvonalaznia kell, hogy a javasolt szerkezetátalakítási intézkedések hogyan orvosolják a kedvezményezett problémáit. E tekintetben Olaszország azon az állásponton van, hogy a SACE BT válságát nem belső folyamatok, a keresletben vagy egyéb tényezőkben bekövetkezett változások okozták, amelyek az üzleti modell alapos átgondolását és az azt követő szerkezetátalakítást tennék szükségessé, sokkal inkább a kárigénylések válság által kiváltott jelentős növekedése. A Bizottság ezeket az információkat nem találja kielégítőnek, különös tekintettel arra, hogy a SACE BT 2008-ban és 2009-ben komoly veszteséget szenvedett el. Továbbá, magánbefektetők aggályaikat fejezték ki a vállalat helyzetére vonatkozóan, amikor elutasították a SACE BT 2009-re vonatkozó viszontbiztosítási fedezésében való részvételt. Továbbá, a SACE BT nem tudott nyereségessé válni a működése első éveiben (2005–2007), az üzleti terv előrejelzéseivel szemben. Ez azt mutatja, hogy a SACE BT nehézségeit nem csupán a pénzügyi válság váltotta ki, ahhoz hozzájárultak saját gyengeségei is.

(219) A hosszú távú életképesség visszaállítása tekintetében a Bizottság megjegyzi, hogy 2009-től kezdődően a SACE BT szervezete, vezetése és üzleti folyamatai bizonyos átalakulásokon estek át. A helyzetének javítására tett intézkedések közé tartozott, hogy a SACE BT megemelte a biztosítási díjait, csökkentette költségeit és megváltoztatta a vezetőségét. Továbbá, 2009. február 25-én a SACE BT eladta a KUP vállalatban meglévő részesedését.

(220) A Bizottság azonban úgy véli, hogy ezek az intézkedések nem voltak elégségesek ahhoz, hogy elvárható legyen a SACE BT hosszú távú életképességének helyreállása.

(221) A 2009. augusztus 4-én jóváhagyott 2010–2011-es üzleti tervben ekkor (a negyedik intézkedés végrehajtásakor) tett előrejelzések csupán két évre előre szóltak, és a 2011-es évre, az előrejelzés második évére a fedezeti pont elérését jelezték előre, de a nyereségességhez való visszatérést nem. Ennélfogva nem volt bizonyíték arra vonatkozóan, hogy lehetőség van arra, hogy ésszerűen rövid időn belül, elvileg legfeljebb öt éven belül, de legkésőbb 2014 végéig megfelelő nyereségességet érjenek el. Továbbá, az alapul szolgáló feltevéseket meg kellett volna magyarázni és stressztesztnek kellett volna alávetni. Olaszország e tekintetben nem nyújtott be információkat.

(222) Olaszország benyújtotta a 2011–2013-as üzleti terv aktualizált változatát, amelyet 2011. november 24-én, azaz az intézkedések végrehajtása után két évvel fogadtak el. A SACE BT arra vonatkozó célkitűzése, hogy fokozatosan javítsa a nyereségességét (ROE), hogy elérje a(z) […] értéket, ahogyan az a vállalat igazgatótanácsának 2011. november 11-i ülése kimondta, nem volt alátámasztva a szerkezetátalakítási közleményben előírt kellően részletes és megalapozott pénzügyi előrejelzésekkel. A 2011 végi pénzügyi előrejelzések tekintetében a SACE BT mindössze […] %-os adózás előtti ROE értéket várt 2013-ban, ami […] % adózás utáni ROE-értéknek felel meg. Ez utóbbi nyilvánvalóan az Olaszország által korábban [5–10] % körüli értékre becsült tőkeköltség alatt van.

(223) A szerkezetátalakítási közlemény 22–23. pontjával összhangban a szerkezetátalakítási tervnek bizonyítania kell, hogy a nyújtott támogatás a minimálisan szükséges értékre korlátozódik, azaz a támogatás visszaállítja a SACE BT életképességét, de nem teszi lehetővé, hogy a vállalat új piacokra vagy piaci szegmensekre terjeszkedjen tovább. Ezzel szemben – a benyújtott adatok alapján – a SACE BT némileg növelte piaci jelenlétét a hitel- és kezességi („*cauzioni*") biztosítások piacán Olaszországban, a 2008-as 6. helyről 2010-re az 5. helyre lépve (ugyanakkor például az Atradius piaci jelenléte 3. helyről a 6. helyre esett vissza) (lásd a 6. táblázatot).

(224) Összefoglalva, a szerkezetátalakítási terv alapvető elemei – mint például a nehézségek azonosítása, életképesség alapesetben és stresszhelyzetben, a támogatás korlátozása a minimálisan szükséges mértékre, valamint a kompenzációs intézkedések teljes mértékben hiányoznak.

(225) Következésképpen, még ha az Olaszország által benyújtott intézkedések és a 2011–2013-as időszakra vonatkozó kiigazított üzleti terv elfogadásra kerülne is szerkezetátalakítási tervként, ezek akkor sem teljesítik a szerkezetátalakítási közlemény szerkezetátalakítási tervre vonatkozó követelményeit.

(226) A feltőkésítési közlemény meghatározza, hogy egy adott feltőkésítési eszköznek milyen feltételeknek kell megfelelnie. Ha ezek a feltételek teljesülnek, akkor a támogatás ideiglenesen jóváhagyható. A végleges jóváhagyáshoz az ilyen feltőkésítési támogatást a szerkezetátalakítási közleménynek megfelelő szerkezetátalakítási tervnek kell kísérnie. Azonban nem létezett a szervezetátalakítási közleménynek megfelelő terv. Következésképpen nem szükséges annak megítélése, hogy a harmadik és negyedik intézkedés feltételei megfeleltek-e a feltőkésítési közleménynek, mivel azok semmiképpen nem lehetnek összeegyeztethetők.

V.3.5. *Az összeegyeztethetőségre vonatkozó következtetések*

(227) A Bizottság semmilyen alapot nem talált a második, harmadik és negyedik intézkedés összeegyeztethetőségének megállapítására. A Bizottság megállapítja, hogy Olaszország nem használta ki a lehetőséget, hogy rendelkezésre bocsássa az annak állításához szükséges bizonyítékokat, hogy a második, harmadik és negyedik intézkedés összeegyeztethető szerkezetátalakítási támogatás. A benyújtott dokumentumok nem felelnek meg a szerkezetátalakítási közleményben foglalt követelményeknek, mivel a szerkezetátalakítási támogatás összeegyeztethetőségére vonatkozó együttes követelmények – azaz a hosszú távú életképesség kialakítása, a támogatás minimálisan szükséges szintre csökkentése és a verseny torzulását korlátozó intézkedések – nem teljesülnek.

VI. **VÉGKÖVETKEZTETÉS**

(228) A Bizottság úgy véli, hogy a SACE által a SACE BT létrehozásához 2004-ben biztosított 100 millió EUR értékű kezdőtőke és 5,8 millió EUR értékű tőkehozzájárulás a tartalékokhoz (az úgynevezett „Fondo di organizzazione") (első intézkedés) nem jelentett előnyt a SACE BT számára, ennélfogva nem képez a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatást.

(229) A Bizottság úgy véli, hogy Olaszország jogellenesen hajtotta végre a második, harmadik és negyedik intézkedés szerinti támogatást, a Szerződés 108. cikke (3) bekezdésének megszegésével, továbbá meghatározza, hogy a támogatást vissza kell téríteni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A SACE vállalat által 2004-ben a SACE BT létrehozásához rendelkezésre bocsátott 105,8 millió EUR értékű kezdőtőke, amely magában foglalta a teljes mértékben a SACE által kifizetett 100 millió EUR értékű részvénytőkét és a SACE 5,8 millió EUR összegű hozzájárulását a SACE BT tartalékaihoz („Fondo di Organizzazione"), nem képez a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti támogatást.

2. cikk

A SACE által 2009. június 5-én a SACE BT javára rendelkezésre bocsátott 74,15 % nemarányos viszontbiztosítás jegyzése támogatást tartalmaz, amelyre a Szerződés 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével került sor, és amely nem egyeztethető össze a belső piaccal.

Az intézkedéshez tartozó támogatástartalom megfelel egy magán viszontbiztosító által a viszontbiztosítás ilyen nagy részére feltehetően felszámított viszontbiztosítási díj és a SACE BT részére ténylegesen felszámított díj közötti különbségnek. A Bizottság határozathozatali gyakorlatával ([152]) összhangban a Bizottság úgy véli, hogy a viszontbiztosítás és a kockázat ilyen nagy részéért felszámított díjnak legalább 10 %-kal magasabbnak kellett volna lennie a viszontbiztosítás és a kockázat kisebb részéért a magán viszontbiztosítók által felszámított díjnál. A SACE BT által a SACE vállalatnak fizetett 1,56 millió EUR összeg alapján a visszatérítendő támogatás összege 156 000 EUR.

3. cikk

A SACE BT feltőkésítése, amelyre 2009. június 18-án került sor 29 millió EUR értékű transzfer formájában a SACE BT 2008-as veszteségének fedezésére, támogatást képez, amelyre a Szerződés 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével került sor, és amely nem egyeztethető össze a belső piaccal.

4. cikk

A SACE BT 2009. augusztus 4-én (amikor a SACE BT részvényeseinek rendes közgyűlése jóváhagyta 41 millió EUR áthelyezését a SACE vállalatból a SACE BT tőkeszámlájára („*versamento in conto capitale*")) támogatást képez, amelyre a Szerződés 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével került sor, és amely nem egyeztethető össze a belső piaccal.

5. cikk

(1) Olaszország visszafizetteti a SACE BT vállalattal a 2., 3. és 4. cikkben meghatározott összeegyeztethetetlen támogatást.

(2) A visszafizettetendő összegekre kamatot kell felszámítani attól az időponttól kezdődően, amikor az összegeket a SACE BT rendelkezésére bocsátották, egészen a tényleges visszafizetés napjáig, nevezetesen: 156 000 EUR 2009. június 5-én (2. cikk), 29 millió EUR 2009. június 18-án (3. cikk) és 41 millió EUR 2009. augusztus 4-én (4. cikk).

(3) A kamatokat a 794/2004/EK rendelet ([153]) V. fejezetével összhangban kamatos kamattal kell kiszámítani.

(4) A támogatást azonnali hatállyal és tényleges eredménnyel kell visszafizettetni.

(5) Olaszország biztosítja e határozatnak az arról szóló értesítéstől számított négy hónapon belüli végrehajtását.

6. cikk

(1) Olaszország az e határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül benyújtja az alábbi információkat:

a) a SACE BT által visszafizetendő teljes összeg (a támogatás összege és a kamatok);

b) az e határozat teljesítése érdekében tett és tervezett intézkedések részletes leírása; valamint;

c) olyan dokumentumok, amelyek igazolják, hogy elrendelték a támogatásnak a SACE BT általi visszafizetését.

(2) Olaszország folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtása érdekében elfogadott nemzeti intézkedések előrehaladásáról a 2., 3. és 4. cikkben említett támogatás visszafizetésének teljesítéséig. A Bizottság egyszerű kérésére haladéktalanul benyújtja az e határozat teljesítése érdekében tett és tervezett intézkedésekre vonatkozó információkat. Ezen túlmenően Olaszország a SACE BT vállalattal már visszafizettetett támogatási összegekre és kamatokra vonatkozóan is részletes tájékoztatást nyújt.

7. cikk

Ennek a határozatnak az Olasz Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2013. március 20-án.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök

([152]) Lásd a Bizottság 2011. november 23-i C(2011) 7756 végleges határozata az SA.27386 (C 28/10) sz. ügyben – Rövid lejáratú exporthitel-biztosítási program – Portugália, még nem tették közzé.
([153]) HL L 140., 2004.4.30., 1. o.

MELLÉKLET

INFORMÁCIÓK A FELVETT, A VISSZAFIZETENDŐ ÉS A MÁR VISSZAFIZETETT TÁMOGATÁSI ÖSSZEGEKRŐL

A kedvezményezett azonosító adatai	A támogatási program keretében felvett teljes összeg (*)	A teljes visszafizetendő összeg (*) (Tőke)	Már visszafizetett teljes összeg (*)	
			Tőke	Visszafizetési kamat

(*) Millió nemzeti fizetőeszközben.